Prèkè

Awendia no por, no por.

Amigoe

102E JAARGANG — NO.: 140

VRIJDAG 21 JUNI 1985

VANDAAG

F DA COSTA GOMEZ ...cement...

Nieuws in vogelvlucht

KATHMANDU — Bij bomaanslagen in de Nepalese hoofdstad Kathmandu en 3 andere steden zijn 7 doden gevallen, onder wie 1 parlementslid. De regering spreekt over terreuracties en meldde de arrestatie van verdachten. Een der doden is iemand die een bomlading aan het plaatsen was. De verboden oppositiepartij Nepalese congres partij veroordeelde de bommenactie en zei dat zijn burgerlijke ongehoorzaamheidscampagne al eerder was opgeschort.

*****

NEW DELHI — Bij onlusten in de Indiase staat Gujarat zijn gisteren bij schieten door de politie 7 doden en 19 gewonden gevallen. Sinds de onlusten 3 maanden geleden begonnen zijn er al 180 doden gevallen. Het begon als een strijd tegen het geven van kansen aan kansarmen, maar werd een strijd tussen de Hindu-meerderheid en de Moslim-minderheid.

*****

AMSTERDAM — De groei der VS-economie lijkt weer harder te gaan dan gedacht was. Economische zaken berekende dat de voorlopige raming der groei in het 2e kwartaal op jaarbasis 3,1% bedraagt. In het 1e kwartaal was de groei minimaal met 0,3%. Dit was nog lager dan het eerder opgegeven 0,7%. Het gunstige nieuws kwam onverwachts. De dollar schoot dan ook op de wisselmarkten omhoog. Na een slotkoers van 3,4045 woensdagmiddag en een middenkoers van 3,424 gistermiddag was de slotkoers donderdag 3,4725 gld.

*****

GENEVE — In het VN-paleis in Geneve is met een voorzichtig optimisme de 4e overlegronde begonnen in het indirecte overleg tussen Afghanistan en Pakistan over de oplossing van het Afghaanse vraagstuk. De leiding heeft de Ecuadoriaan Cordovez, die tussen beide delegaties pendelt. Inmiddels meldt de Britse pers dat er naast Russen ook Cubanen en Oostduitsers aan de strijd in Afghanistan deelnemen.

*****

MOSKOU — SU-leider Gorbatsov is van plan in de komende 6 maanden grote wijzigingen door te voeren in de SU-CP. Hij wil meer vrouwen en jongeren benoemen op belangrijke posten in het partij-apparaat, zo liet de Pravda doorschemeren. Deze waarschuwde dat de functionarissen niet moeten proberen het veranderende getij te stoppen. De onmiddellijke taak is het aanzien der partij-instellingen te verbeteren.

*****

CAPE CANAVERAL — De Discovery-bemanning heeft een 4e satelliet met succes gelanceerd, welke bepaalde ontwikkelingen in de Melkweg moet bespieden. Vandaag wordt een 2e poging gedaan om de van de aarde af gerichte Laserstraal in een spiegel buiten het ruimteschip te doen terugkaatsen naar de aarde. Dit is een onderdeel van het onderzoekprogramma voor het Starwarsplan, waartegen de SU fel heeft geprotesteerd.

*****

GENEVE — Het hoofd van de SU-delegatie op het wapenbeheersingsoverleg in Geneve heeft de voorwaardelijke goedkeuring van het VS-huis voor de productie van chemische wapens veroordeeld. Dit acht hij een gevaarlijke stap op weg naar de voorbereiding van een chemische en bacteriologische oorlog.

*****

BONN — Bonn was niet erg onder de indruk van de rechterlijke uitspraak in Frankfort tegen de plaatsing van VS-Pershing-raketten. Bij defensie geloofde men niet dat er vertraging in het plaatsingsprogramma optreedt. Een kantonrechter achtte de raket-plaatsing in stri d met de grondwet. Het vonnis betekende de vrijlating van 6 tegenstanders van kernwapens die op een VS-bases waren aangehouden. De aanslag op het Frankfort-vliegveld is naar eigen zeggen gepleegd door de Arabische revolutionaire organisatie. Er vielen 3 doden daarbij.

*****

WASHINGTON — President Reagan heeft op de wereld een beroep gedaan om gezamenlijk op te treden tegen het terrorisme. Na een week van terrorisme is de grens van het VS-incasserings-vermogen bereikt. Hij zei dit na een gesprek over de kaping in Beirut, de bomaanslag op het Frankfortse vliegveld en de aanslag in San Salvador met onder meer als gevolg de dood van 6 Amerikanen. Vice president Bush gaat de bestrijding van het terrorisme coordineren.

*****

WASHINGTON — Het VS-huis heeft 2,5 miljard dollar beschikbaar gesteld voor het Starwars-onderzoek. Reagan vroeg om 3,7 miljard. In het Huis zijn de Democraten in de meerderheid. Oud-Defensie-minister McNamara heeft dit plan van Reagan verworpen omdat het de wapenwedloop aanzienlijk opvoert. Volgens Bonn bestaat er geen conflict tussen het VS-Starwarsplan en het Franse Eureka-project voor ontwikkeling van geavanceerde technologie in Europees verband.

*****

ARBEIDERS ONDANKS TRANSPORTPROBLEMEN TOCH NAAR WERK

Bogota meldt guerrilla-aanslagen, Santo Domingo betogingen

Stakingen in Dom. Republiek en Colombia niet algemeen

SANTO DOMINGO/BOGOTA — De stakingsacties in de Dominicaanse Republiek en Colombia hadden donderdag geen algemeen karakter. In beide landen was de staking gericht tegen het regeringsbeleid. De door de communistische vakbeweging afgekondigde actie in Colombia mislukte volgens de regering en de andere vakbonden volledig, die in de Dominicaanse Republiek lukte slechts gedeeltelijk. Politie en leger kwamen in Colombia en Dominicaanse Republiek in actie om ordeverstoringen tegen te gaan.

In de grote steden van beide landen hadden de werklustige arbeiders wel één probleem gemeen: het openbaar vervoer liet hen in de steek zodat vele duizenden te laat op hun werk aankwamen. Maar zowel in Bogota als in Santo Domingo toonde de regering zich voldaan over het feit dat de stakingsactie geen massale afwijzing was geworden van het economische beleid dat onpopulaire maatregelen met zich mee bracht om de economie weer op het rechte spoor te brengen. De organiserende vakbewegingen in de twee landen hadden ook met elkaar gemeen dat zij de regering verweten met de afkondiging der maatregelen aan de leiband te lopen van het Internationaal Monetair Fonds.

In Colombia ging de stakingsoproep uit van de communistische vakbonden en werd hij gesteund door de guerrillabewegingen. De oproep kreeg weinig weerklank. Iedereen is aan het werk, zei de minister van Arbeid van Colombia Marta Fernandez de Soto. De enige uitzondering is de vervoerssector in Bogota en Medellin, voegde zij eraan toe. De vice-voorzitter van de Unie van Colombiaanse arbeiders UTC, Jorge Carillo, zei dat de enige sector waar men gevolg gaf aan de communistische oproep die der eigenaren van de busbedrijven was. Zij deden het overigens niet uit sympathie voor de communistische actie maar uit angst voor hun vervoermiddelen nadat in de voorgaande weken al heel wat bussen een prooi waren geworden van guerrilla- en anderssoortige acties. Het resultaat van het binnenhouden der bussen was wel dat honderdduizenden arbeiders een flink stuk moesten lopen om hun werk te bereiken. Maar zij deden het wel. Veel winkels bleven voor alle zekerheid gesloten. Alles verliep in Colombia vrij rustig behoudens enige guerrilla-acties. De meest geweldaddige actie deed zich in het stadje Caceres voor waar een eenheid van honderd guerrilla-strijders de burgemeester en zijn secretaris overvielen. De burgemeester kwam daarbij om. De secretaris en vijf politiemannen raakten bij de actie gewond, aldus kolonel Jose Hugo Tirado, politiecommandant in de provincie Antioquia. Er was verwarring over de identiteit der guerrillastrijders: er werd gesproken over het Nationale bevrijdingsleger ELN en over het Volksbevrijdingsleger EPL. Ook waren er drie aanslagen op olieleidingen, zo deelde de president van het staatsolie-bedrijf Ecopetrol Alfredo Carvajal Siniesterra mee. Daardoor werd de toevoer van olieproducten naar Bogota wel nadelig beïnvloed, maar gevaar voor gebrek aan benzine bestaat er niet, zo werd verzekerd. In de oliestreek verongelukte ook een helicopter. Daarbij kwamen de drie inzittenden om. Volgens krantenberichten was er een bomlading aan boord aangebracht door het ENL. Bij het departement van Luchtvaart zei men dat de oorzaak nog in onderzoek was. Bij de stad Anapoima werd een aanslag gepleegd op een mast van het hoogspanningsnet. Ook in twee andere plaatsen gebeurde dit maar daardoor werd geen schade aangericht en vielen er ook geen gewonden. De regering heeft beslag laten leggen op de bankrekening van de communistische vakbeweging. De staking was namelijk onwettig verklaard.

In de Dominicaanse Republiek ging de staking uit van het Algemeen verbond van arbeiders CGT, de grootste vakbondsorganisatie van het land, welke werd gesteund door zes andere vakverbonden en twintig vakbonden. Vier nationale vakverbonden stonden niet achter de stakingsoproep voor 24 uur. De belangrijkste eis was aanpassing van het salaris en dan speciaal van het minimumloon in de overheids- en particuliere sector. Ook de Dominicaanse vakbeweging verwijt de regering dat men zich de les laat lezen door het IMF. In Colombia eiste de vakbeweging dan ook opzegging van het akkoord met het IMF. Deze concrete eis werd in de Dominicaanse Republiek niet gesteld. De stakingsoproep vond in Santo Domingo en daarbuiten wel enig gehoor. Er was echter geen sprake van een algemene staking. In de provincies ondervond men het meeste last van de stakingsacties. Volgens het CGT was het land voor tachtig procent verlamd, wat door andere bronnen werd ontkend. Wel kregen duizenden arbeiders ook in de hoofdstad te maken met het probleem dat een deel der bussen niet reed. Meer dan de helft van de bussen welke in de hoofdstad bepaalde routes verzorgen bleven in de garages. Daarom trokken veel werknemers naar een andere buurt waar de bussen wel reden. Gedeeltelijk was de staking ook in steden als Santiago, Tamboril, Puerto Plata, San Francisco en Barahona. In deze steden werden evenals in de hoofdstad manifestaties gehouden. In Santo Domingo kwam de oproerpolitie in actie toen men banden in brand ging steken. Ook het leger werd achter de hand gehouden. Bij de ongeregeldheden rond de staking vielen er zes gewonden in Santo Domingo, San Francisco de Macoris en in Moca. Er werden door de politie en het leger tientallen arrestaties verricht.

Niet alleen de vakbeweging is verdeeld in de Dominicaanse Republiek, ook de politici zijn dat. In het huis van afgevaardigden probeert men al enige dagen een quorum te bereiken om een wet te behandelden waarbij het minimum- salaris wordt aangepast. Volgens het ontwerp, zoals dit ter tafel ligt, krijgt zeventig procent van de 214.000 arbeiders in overheidsdienst en van de 395.000 werknemers in de particuliere sector een aanpassing met 25 dollar per maand op hun minimumloon dat nu 55 dollar bedraagt. Tot de minimaal gesalarieerden, die van deze regeling zouden profiteren, behoren onder meer de laagste rangen bij politie en leger. De Dominicaanse Republiek kent een werkloosheid van zo'n dertig procent en heeft een buitenlandse schuld van 2,6 miljard dollar. Het land worstelt al geruime tijd met enorme economische problemen door tegenslagen in onder meer de suiker- sector. Behoudens enige onrust in de hoofdstedelijke straten verliep alles vrij rustig in de Dominicaanse Republiek. Wel kwam het hier en daar tot verkeers- opstoppingen doordat er barricades werden aangelegd.

Bild: dode van Sao Paolo is inderdaad Josef Mengele

HAMBURG — De Westduitse regering is er van op de hoogte gesteld dat het stoffelijk overschot dat in de buurt van Sao Paolo (Brazilië) is opgegraven, dat van de nazi- arts Josef Mengele is. Dit heeft de Westduitse populaire krant «Bild» donderdag gemeld.

Volgens de krant heeft ze inzage gehad in een rapport dat de Westduitse politie heeft opgesteld na onderzoek van de stoffelijke resten. In het rapport verklaren twee Westduitse deskundigen dat zij er zeker van zijn dat het om het lijk van Josef Mengele gaat, aldus Bild. De regering in Bonn heeft het bestaan van het rapport nog niet bevestigd.

Naar Mengele is jarenlang in de hele wereld gezocht in verband met de wrede medische experimenten die hij tijdens de Tweede Wereldoorlog gepleegd heeft als kamparts in het vernietigingskamp Auschwitz in Polen. Verder wordt hij er van verdacht 400.000 mensen, voor het merendeel joden, naar de gaskamers te hebben gestuurd.

"Het staat wetenschappelijk vast dat Mengele dood is", zo zou staan in het rapport dat in het bezit van Bild is. De gebits- deskundige professor Endris, die aan de unversiteit van Mainz verbonden is en naar Brazilië gestuurd is om samen met deskundigen van de Westduitse politie het stoffelijk overschot te onderzoeken, is tot de conclusie gekomen dat de tanden overeenkomen met die van Mengele. Zo bevond zich in de bovenkaak een plaatje, wat ook het geval was bij de kamparts.

Volgens Bild heeft een tweede Westduitse deskundige, de patholoog- anatoom professor Richard Helmer van het instituut voor gerechtelijke geneeskunde in Kiel, de schedel van het opgegraven lijk vergeleken met oude foto's van het gezicht van de nazi- arts. Met behulp van de zogenoemde superprojectietechniek heeft hij vastgesteld dat de schedel identiek is aan die van de foto's van Mengele, zo schrijft de patholoog- anatoom volgens Bild in het rapport.

In Sao Paolo proberen zeventien pathologen- anatomen uit Brazilië, de Verenigde Staten, West-Duitsland en Israël vast te stellen of de stoffelijke resten van Josef Mengele zijn. Het lichaam is 6 juni opgegraven op een klein kerkhof in Embu, niet ver van Sao Paolo.

WILLEMSTAD — Een honderdtal werknemers van het water- en energiebedrijf Kodela heeft vanmorgen bij aankomst van een delegatie Curaçaose raadsleden bij het Kodela-hoofdkantoor geprotesteerd tegen de voorgenomen bezuinigingen. Tijdens deze volgens een Kodela- zegsman vreedzaam verlopen demonstratie riepen de werknemers de leuze "no por! no por!"(het kan niet). De demonstratie waaraan circa 100, van de in totaal 400 personeelsleden, deelgenomen hebben werd spoedig besloten, aldus werd namens Kodela- zijde meegedeeld. De agenda van de raadsleden die een "werkbezoek" aan het bedrijf afgelegd hebben, hoefde niet gewijzigd te worden.

Compensatie geëist, protest tegen de prijsverhogingen

TIANJIN — In de Chinese stad Tianjin heeft gedurende een week een grote anti-regeringsdemonstratie van boeren plaatsgevonden. De betogers protesteerden tegen recente prijsverhogingen en eisten een prijscompensatie van 7,50 yuan (2,75 dollar), zoals in mei aan stedelingen is toegekend.

Volgens ooggetuigen ging het om 2.000 tot 3.000 landarbeiders — volgens de autoriteiten waren het er 700 — uit Tanggu en omgeving, een kustplaats op 30 kilometer van Tianjin. Ze waren 13 juni naar Tianjin gekomen en hadden zich geïnstalleerd voor het stadhuis waar ze uiting gaven over hun onvrede over de prijsstijgingen.

Nadat de afvaardigingen van betogers afgelopen zaterdag bij de plaatselijke autoriteiten waren ontvangen, werden enkele honderden betogers door de politie een nacht vastgehouden in een bioscoop. De volgende dag werden ze in konvooi naar Tanggu teruggereden zonder dat hun eisen waren ingewilligd. Enkele tientallen mededemonstranten, die dinsdag nog in een naburig park bivakkeerden, waren donderdag ook vertrokken.

Een gemeente-ambtenaar van Tianjin, dat op 120 kilometer ten zuidoosten van Peking ligt, zei dat de demonstranten was voorgehouden dat het onmogelijk was hun loonsverhoging te verlenen. Naar zijn zeggen was er niemand gearresteerd of gewond en waren er speciaal bussen ingezet om de betogers terug te brengen naar Tanggu "nadat eenmaal het gesprek was afgelopen".

Een andere ambtenaar, Sun Baofu, erkende dat zich van tijd tot tijd betogingen voordoen in Tianjin, maar zei van deze betoging niets te weten. "Iedere keer als zich dergelijke incidenten voordoen, hechten we er veel belang aan de best mogelijke oplossing voor de massa's te vinden".

De betoging in Tianjin is de derde demonstratie in China in de afgelopen weken. Van gezaghebbende Chinese zijde is vernomen dat vorige maand in de provincie Shaanxi boeren de straat op gingen uit protest tegen de onteigening van gronden en het provinciehuis in de hoofdstad Xi'an bezetten. In april protesteerden in Peking enkele honderden jonge Chinezen die tijdens de Culturele revolutie (1966-76) naar het platteland zijn gestuurd en die eisten dat ze naar de hoofdstad mogen terugkeren.

Wiesenthal wil dat Mengele-rapport nog geheim blijft

LOS ANGELES — Nazi-jager Simon Wiesenthal heeft de Braziliaanse autoriteiten gevraagd het rapport nog enige tijd geheim te houden over het onderzoek van het opgegraven stoffelijk overschot waarvan wordt gezegd dat het Josef Mengele is. Dit ter voorkoming van pogingen door familieleden van Mengele om verklaringen en bewijsmateriaal achteraf in overeenstemming te brengen met het onderzoeksrapport. Men verwacht dat het rapport vandaag uitkomt. Er hebben zeventien specialisten uit Amerika, Israel, West Duitsland en Brazilie aan mee gewerkt.

VS versnellen wapen hulp El Salvador

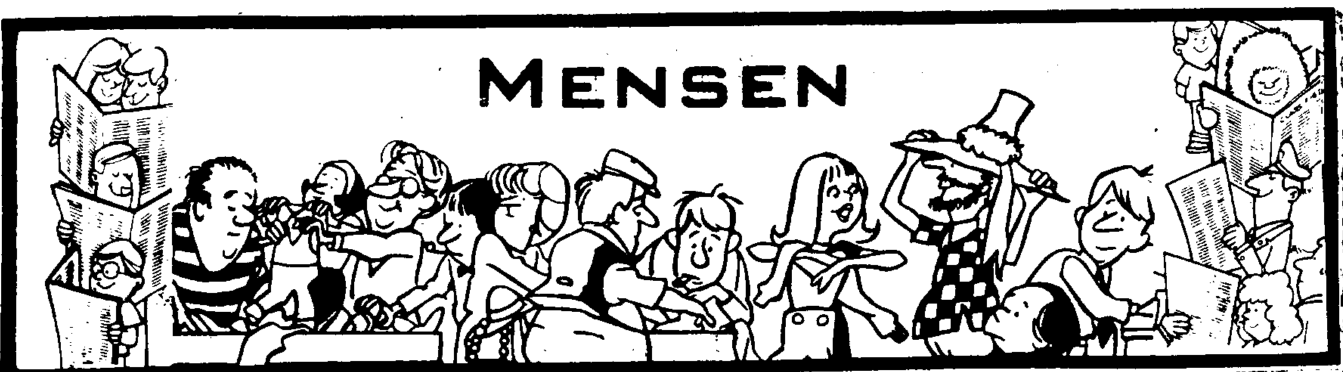
WASHINGTON — De Amerikaanse wapenhulp is met onmiddellijke ingang verhoogd, zo heeft het Witte Huis laten meedelen. Woordvoerder Larry Speakes gaf geen verdere bijzonderheden. Wel heeft hij verzekerd dat de Verenigde Staten er niet aan denken een directe militaire actie te ondernemen na de dood van zes Amerikaanse burgers bij een aanslag in de hoofdstad San Salvador.

De beslissing de wapenhulp te verhogen kwam kort nadat bekend was geworden dat een guerrilla- actie op een veel door Amerikanen en buitenlanders bezocht cafe dertien doden was geworden, van wie vier Amerikaanse mariniers en twee Amerikaanse burgers. Volgens president Napoleon Duarte is dit een actie geweest van het Farabundi Marti bevrijdingsfront. Deze samenbundeling van guerrilla- groepen heeft echter nog niet gereageerd op de aanslag. Waarnemers geloven daarom niet dat het een officiele actie van het FMLN is geweest. Op zijn hoogst van een splintergroep welke het niet eens is met het FMLN- beleid.

De extra-wapenhulp is in feite een versnelde levering van al door Duarte besteld wapentuig. Maar indien nodig zal Amerika nog meer hulp verlenen. De Amerikaanse inlichtingendienst zal met die van El Salvador samenwerken om de daders van de recente aanslag te achterhalen.

Argentinië lost op schulden af

BUENOS AIRES — Argentinie heeft 320 miljoen dollar betaald op achterstallige schuldbetalingen. Dit is bevestigd door William Rhodes van de Citi Corporation, die aan het hoofd staat van de stuurgroep van banken welke overleg voert met Argentinie over de schuldenkwestie. De Argentijnse betaling was mogelijk na het loskomen van een internationaal overbruggings- krediet. Dit op zijn beurt was weer mogelijk doordat Argentinie een principe akkoord heeft bereikt over een nieuwe aanpak van het schuldenvraagstuk.

Veertien DOUANE-AMBTENAREN zijn bevorderd tot hoofdkommies der belastingen eerste klasse. Tijdens de plechtigheid werden de betrokkenen toegesproken door waarnemend Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen en diverse hoge functionarissen. De bevorderden zijn: C.C. Devere, R.C. Fraai, H.E.G. Goilo, J.I. Gibson, F.L. Hellemun, R.F. Istatia, V.V. Janzen, J.C. Lard, H.E. Martina, J.V. Ocalia, M.E. Sasso, C.P. Steba, J.O. Wawoe en E.F. Willems.

* * * *

MOEDER TERESA, de Rooms-Katholieke zuster die voor haar humanitaire werk in India de nobelprijs voor de vrede verwierf, heeft onlangs in het Witte Huis uit handen van president Reagan Amerika's hoogste civiele onderscheiding de "Medal of Freedom" ontvangen. De President noemde Moeder Teresa " een heldin van onze tijd" en hij zei dat geen van de vele vooraanstaande bezoekers die in het Witte Huis werden ontvangen, zo vereerd werden als "onze bezoekster van vandaag". Moeder Teresa aanvaardde de onderscheiding voor haar armen. "Haar aan mij geven is haar geven aan hen", zei ze en ze bedankte de President voor zijn snelle reaktie op haar verzoek om voedselhulp voor de hongerlijdende Etiopiërs. Na afloop van de plechtigheid ging moeder Teresa in op het schriftelijke verzoek van een lijder aan aids en bracht hem een bezoek in een ziekenhuis.

* * * * *

De voormalige CHEF- CHIRURG in een van Amerika's beroemdste regerings- ziekenhuizen moet binnenkort voor de Krijgsraad verschijnen. Hem wordt onvrijwillige doodslag op vier patiënten ten laste gelegd.

Ook worden hem 22 gevallen van nalatigheid verweten. De 54-jarige arts, zo blijkt nu, is aan het rechteroog bijna blind. Hij werd in 1982 door de Marine in dienst genomen en functioneerde als chef- chirurg in het marine- hospitaal Bethesda. Dit ziekenhuis is aangewezen om vooraanstaande Amerikaanse functionarissen te behandelen, onder wie president Reagan, ministers en hoge militairen.

* * * * *

De in Parijs teruggetrokken levende filmactrice MARLENE DIETRICH heeft onlangs van een rechtbank schade- vergoeding toegewezen gekregen ten koste van een auteur en een uitgever die haar privé- leven waren binnengedrongen. Dietrich die een appartement bewoont in de sjieke omgeving van de Champs Elysees, was niet persoonlijk aanwezig toen de rechter haar 10.000 frank smartegeld toekende. De 81- jarige oude actrice had verklaard dat de schrijver en zijn uitgever, haar privé- leven hadden geschonden door een foto- boek over haar carrière te publiceren. De rechtbank sprak uit dat hoewel Dietrich een ster was, de wijze waarop de tekst was geschreven neerkwam op inmenging in haar prive bestaan.

* * * * *

De FRANSEN lopen in de rij van Europese landen wat het verbruik van zeep en andere produkten voor de persoonlijke hygiëne betreft nog altijd in de laatste gelederen en maar 26 procent van hen wast zich dagelijks helemaal. Uit een onderzoek is gebleken dat voor 75,3 procent van de Fransen zich wassen meer een onaangename plicht dan een plezier is. Hoewel het aantal huishoudens in Frankrijk dat de laatse 20 jaar is voorzien van een badkamer van 27 tot 85 procent is gestegen, bekent 69 procent der Fransen dat ze zich niet elke dag helemaal wassen en houdt 18 procent het op een keer per week. Wanneer de Fransen onder de douche gaan, moet er een gegronde reden voor zijn. Zo doet 90 procent het wanneer ze naar de dokter gaan, maar slechts 52 procent wanneer ze een romantisch rendez- vous hebben. Veertig procent vindt zelfs dat een lichaam seksueel aantrekkelijker kan zijn zonder dat het rood ziet van het boenen- vooraf. Verder blijkt uit het onderzoek dat de vrouwen iets schoner zijn uitgevallen dan de mannen. Maar wat wil men als er onder de laatstgenoemden zijn die vinden dat enige persoonlijke verwaarlozing een proeve is van mannelijkheid.

* * * * *

Iemand die beroepsmatig CRITICUS van restaurants is heeft in Italië het recht in zijn artikelen te verklaren dat een kelner een gezicht heeft dat om een klap vraagt. Dit is uitgemaakt door een rechtbank in Milaan naar aanleiding van de klacht die de eigenaar van een restaurant had ingediend tegen een reisblad. Een restaurant criticus had in zijn artikel over het restaurant niet alleen het voorkomen van maden in de gerechten gehekeld, maar ook het personeel op de korrel genomen en geschreven dat de kelners gezichten hadden die om een oorvijg vroegen. Het voor de criticus vriendelijke vonnis was geen zeldzaamheid. Het was voor de veertiende keer dat hij door een beledigde restauranthouder was aangeklaagd. Veertien keer viel het vonnis in zijn voordeel uit.

* * * * *

Het Amerikaanse medisch tijdschrift "New England journal of medicine" heeft twee gevallen toegevoegd aan de lijst van "moderne ziekten", met de samenstelling waarvan men kort geleden is begonnen. Het betreft "prijsverlamming" en "skischoen- embolie". Prijsverlamming werd het eerste geconstateerd in een supermarket in Wisconsin. De cassière moest bij ieder artikel het per computer vastgestelde prijssymbool voor een machine houden en het artikel vervolgens in een wagentje plaatsen. Een en ander leidde tot verstijving van de hand. Artsen in Zwitserland, hebben ontdekt dat de nieuwe soorten ski- schoenen te hoog en te nauw zitten, hetgeen in sommige gevallen kan leiden tot stolling van het bloed. Een 61- jarige skiër had ademhalings- moeilijkheden gekregen omdat een bloedprop plotseling in zijn longen terecht was gekomen. Op de lijst stond al de "videovuist" van mensen die te vaak video- spelletjes spelen en de "honduitlaat- elleboog". Daar hebben mensen last van die beschikken over een hond die de neiging heeft krachtig aan de lijn te rukken.

* * * * *

De 15e verjaardag van de dood van president SOEKARNO vandaag zal naar wordt verwacht leiden tot een massale toeloop rond diens graf op Oost- Java. Nu de autoriteiten steeds meer lijken te neigen naar een eerherstel van de oprichter van de republiek Indonesië. Soekarno werd door generaal Suharto aan de kant gezet na de mislukte coup van 1965 die aan de communisten wordt toegeschreven. Hij viel in ongenade en stierf als eenzame, arme en vernederende man nadat de politie een onderzoek instelde naar zijn aandeel in de gebeurtenissen. Tien jaar lang was de publicatie van boeken en foto's van hem in Indonesië verboden, hetgeen niet kon verhinderen dat er een persoonsverheerlijking rond zijn persoon ontstond. In de afgelopen zes jaar brachten dagelijks gemiddeld 3000 mensen een bezoek aan zijn graf.

* * * * *

De MOSLIMA Mevrouw Saddik uit Rotterdam, wier pasfoto voor een nieuw paspoort door de gemeente werd geweigerd, mag met haar hoofddoekje op in haar paspoort komen te staan. Dit is meegedeeld door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In de paspoort- instructies staat namelijk dat foto's zo mogelijk zonder hoofddeksel in het paspoort moeten komen. Het is niet verplicht om met onbedekt hoofd voor de camera te gaan staan. De vrouw, Nederlandse van geboorte en sinds twee en een half jaar Moslima, voelde ze zich erg gediscrimineerd door de opstelling van de gemeente Rotterdam. Zij vindt dat ze het recht heeft uit godsdienstige overwegingen haar hoofd te allen tijde bedekt te houden.

* * * * *

Dit is hem dus, die nietige, maar o zo grote kwelgeest, DE MUSKIET. Door de elektronen- microscoop honderdduizend keer vergroot, ziet hij er eerder uit als een bizarre muppet dan als de kleine engerd die hij is. Goed is te zien, hoe groot de facet- ogen van zo'n insekt zijn. Zijn steek- en zuigtong blijkt door een soort gootje te lopen. Dit muggegelaat staart met een dorstige uitdrukking de bezoekers van een tentoonsteling "Ontdek de microkosmos" in het Exploratorium in San Fransisco aan.

* * * * *

De ANNE FRANKPRIJS is de in Polen geboren schrijfster Ida Fink toegekend voor "Een klein ogenblik, verhalen uit de Holocaust". Het is de eerste keer dat de prijs is uitgeloofd. Hij is bestemd voor recent werk dat wat strekking en inhoud betreft, dichtbij het dagboek van Anne Frank komt. De prijs wordt op 5 september uitgereikt en bestaat uit een geldbedrag van 13.500 gulden. Een internationale jury van zestien personen droeg Ida Fink voor. "Een klein ogenblik" is het eerste boek van Ida Fink, die tegenwoordig in Israël woont. Het bestaat uit 28 verhalen die verspreid over een groot aantal jaren zijn geschreven. Ze schilderen het lot van de Poolse Joden in de Tweede Wereldoorlog.

Zakenvaria

ISINGS' AGENCIES INC aan de Majoorsweg heeft een onderscheiding gekregen van de R.T.French Company of Rochester voor het behaalde verkoopcijfer voor produkten zoals mostard, specerijen, sausen en andere produkten van de genoemde fabrikant.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
22 juni 1985 vanaf 08.00 uur t/m 24 juni 1985 om 07.00 uur
Dokter Guerrero- Bakmeyer, Sentro Mediko Marie Pampun, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-180..0 uur; spoedgevallen: tel.: 74279 / 53480 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer)

STADS- EN 2DE STRIKT WEST
21 juni 1985 vanaf 18.00 uur t/m 24 juni 1985 om 06.00 uur
Dokter Braakman- Bonder, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
21 juni vanaf 18.00 uur t/m 24 juni 1985 om 06.00 uur
Dokter Hernandez, Spreekkamer: Pannekoek, tel.: 641442; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641442 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

* * * * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Rosa, tel.: 74314 en zuster Flanders, tel.: 44187.

* * * * *

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 18.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

* * * * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; aleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

* * * * *

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * * * *

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333; Punda: Cerrito, tel.: 77393.

* * * * *

VERLOF BEGRAFENIS
22 juni: P.A.J. Scherptong, Paradijs 8.
23 juni: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

* * * * *

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 en 24.00 uur *The Last Dragon* (alle leeft.).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Dragon on Fire* (18 jr.); 24.00 uur *Hangard 18* (18 jr.).

* * * * *

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Cartoons; 16.45 Natuur in eigen land; 17.15 Dance fever; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Toespraak minister-president Maria Liberia-Peters; 20.45 Knight rider; 21.45 Lorne's Greene new wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Moneyline; 23.35 Sports tonight; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Estreno (Wild Wild West revisited); 22.30 Musical special; 23.00 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

* * * * *

Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

CURAÇAOSCH MUSEUM **(t/m 5 juli):** tentoonstelling van beeldhouwwerken van mevr. Hortence Brouwn; openingstijden: maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: 09.30-12.30 / 15.00-18.00 uur tentoonstelling examenwerkstukken LO Handenarbeid.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGSTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS **(afd. Curaçao)**, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525 / 614630, geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

PLEEGGEZINNEN CENTRALE CURAÇAO, Sta. Rosa 66, P.O. Box 3311, tel.: 671623.

Diploma-uitreiking T.C. St. Paulus

WILLEMSTAD— De diploma- uitreiking op het Technisch College St Paulus vindt plaats op 26 juni om zeven uur 's avonds.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank n.v.

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding N.V.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.PH. de Maayer- Hollander.

Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli- Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur;
Zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
ARUBA
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf)

WASHINGTON- medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202- 4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curaçao: Districo N.V., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong- Loi- Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en Mom Bakkesz

door Marten Toonder

1338 — "Hier lopen sporen", zei Tom Poes. "Je kunt precies zien waar Mom het oerwoud is binnengegaan!"

"Juist!" riep heer Ollie. "Net als ik al dacht! Hier is de schurk met mijn diamant verdwenen, dacht ik. Maar met een geoefend oog als het mijne kan ik het spoor volgen als een prentenboek! Volg me, Tom Poes. We gaan er achteraan en dan zullen we de schelm te pakken hebben vóór het krieken van de avond!"

"En Wal Rus?" vroeg Tom Poes. "Zou die meedoen?"

"Nee!" riep de zeerob, die op dat moment door het gebladerte brak. "Gaan jullie maar alleen achter je sieraadje aan! Ik heb genoeg van dat overgehaalde gedoe met vermommingen en slijpstenen en muiterijen en al die andere apenstreken! En bovendien heb ik genoeg van het gesakker van Bobbels. Ik ga weer naar de Albatros, meneer!"

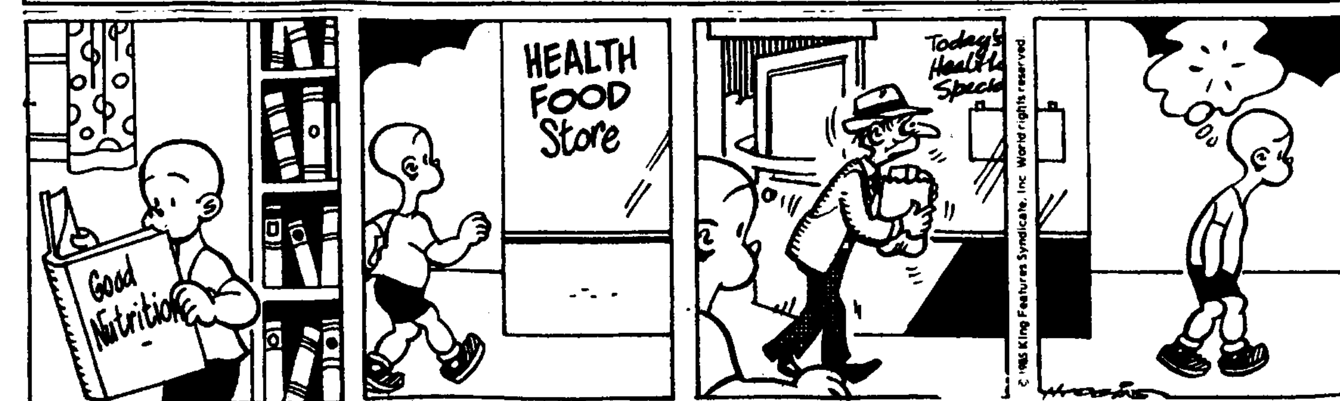
"De Albatros!" riep Tom Poes uit. "Die is toch weggevaren met de muiters!"

"Onzin!" zei Wal Rus. "Ze hebben spijt gekregen en zijn weer teruggekomen! Daar ligt het schip. En houdt me nu niet langer op, want ik moet voort — deze reis is toch al een schadepost omdat ik me niet aan mijn Tim Sjaarter kan houden!"

"Het zijn zo!" sprak heer Ollie plechtig. "Ik ben blij dat U Uw schip weer hebt, kapitein en ik wens U een goede reis. Overigens hoop ik dat U zich die ruwe taal een beetje zult afwennen en dat U zult onthouden dat ik Bommel heet. Olivier B. Bommel en niet Bobbels! Komaan, Tom Poes, we gaan achter de schaafsteendiamant aan — niet langer getreuzel!"

"Goeie reis!" zei de kapitein. "Ik hoop dat je die Mommert te pakken krijgt en dat je uit mijn naam het bos met hem zult zwabberen. Mompel!"

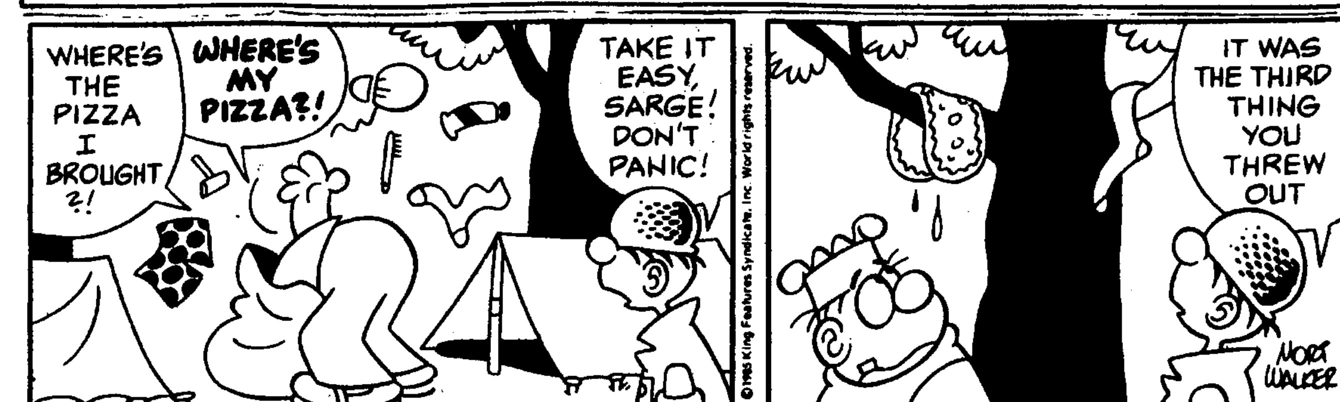
HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

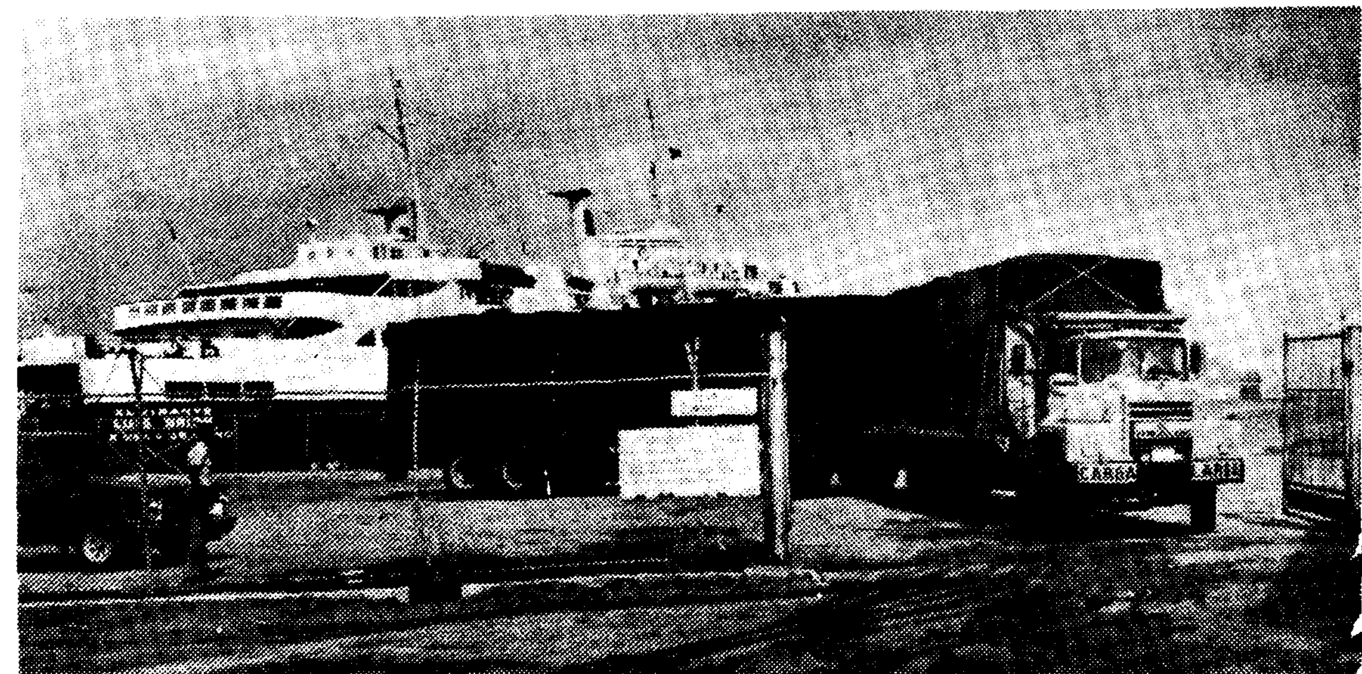

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

WILLEMSTAD—Ondanks de staking in de haven kan de vracht die afkomstig is van de ferry ongemoeid de haven verlaten. Het lossen van de ferry valt niet onder de werkzaamheden van Curaçao Ports Services, waarbij de stakers in dienst zijn.

CPS uitgeschakeld bij lossen cement

Oneerlijke concurrentie oorzaak problemen in haven

WILLEMSTAD— De twee cement- importeurs, Kooyman en Gomez, die tot voor kort cement lieten lossen door tussen- komst van Curaçao Port Services (CPS), hebben gereageerd op de beschuldiging van CPS, waarin deze stelt dat de beide cement- importeurs de schuldigen zijn van de huidige ongeregeldheden in de haven.

Bas Kooyman en Fernando Da Costa Gomez, de twee cementimporteurs, verklaarden gisteren tijdens een persconferentie, dat niet zij, maar CPS zelf de moeilijkheden heeft veroorzaakt, die er momenteel in de haven gaande zijn.

Kooyman verklaarde dat ze sinds twee jaar cement laten lossen door tussenkomst van CPS. Voor iedere zak cement, die gelost wordt, betalen ze 1,30 gulden aan CPS. Voor het ledigen van een container, waarmee het cement wordt aangevoerd, moet een bedrag van om en nabij de 32.000 gulden betaald worden. In dezelfde haven nu wordt ook cement ingevoerd via de ferry door een derde importeur. Het lossen van deze cement gebeurt buiten CPS om, waardoor die derde importeur niets aan CPS verschuldigd is. Kooyman en Comez vinden dit geen eerlijke concurrentie en hebben de hoge losprijs en de ferry- kwestie daarom diverse malen onder de aandacht gebracht van CPS. Die schakelde op haar beurt de Curaçao Ports Authority in en bij monde van Jacky Voges kregen daarop de cement- importeurs te horen, dat per 1 oktober de ferry, alsook de container, over dezelfde kam geschoren zullen worden. Er werd echter geen toezegging gedaan dat het bedrag van 1,30 gulden zou zakken. Over een eventuele prijs- verlaging kregen de importeurs steeds weer nul op het request van CPS. Een verlaging van de kosten van de kant van CPS, zou ook doorberekend worden aan de klant, die dan aanzienlijk minder hoeft te betalen voor een zak cement.

Door de volgens hen starre houding van CPS, zijn de twee importeurs in onderhandeling gegaan met de Mijn Maatschappij Curaçao NV. Hieruit rolde de formule, waarbij de beide importeurs hun agentschap overdroegen aan de Mijn Maatschappij NV en de ingevoerde cement in het vervolg daar betrekken.

Ingaande 1 juni 1985 is de Newport Verkoop Maatschappij (NVM) de agent van Caribe en Vencemos cement, zoals zij al agent was van Conceca cement. NVM is dus importeur/groothandel van een aantal merken cement en levert aan de detailhandel tegen een aanmerkelijk lagere prijs door de veel lagere loskosten in Fuikbaai. Dat de Mijn Maatschappij gerechtigd is de lading voor haarzelf en haar dochter- ondernemingen te lossen in Fuikbaai en wel speciaal door dochter Fuikbaai NV, die hiervoor reeds vergunning had, is door de rechter bevestigd bij vonnis van 19 juni 1985. Nog voor dit vonnis liet echter CPS weten het cement van roll-on/roll-off schepen te kunnen lossen voor 66 cent in plaats van 1,30 per zak.

Op deze aanbieding gingen noch Kooyman, noch Gomez in, omdat het een en ander hen onwaarschijnlijk voorkwam. Beiden onderstreepten in hun verklaringen nogmaals, dat de problemen niet door hen zijn veroorzaakt, maar door CPS zelf, die naar hun mening met twee maten meet.

De beiden brachten naar voren dat de directeur van CPS ook mede- eigenaar is van de derde, door hen eerder genoemde, importeur, die cement invoert via de ferry en bij de lossing geen gebruik maakt van CPS. Deze importeur omzeilt hiermee de betaling aan de bond en het gebruik van haven- arbeiders. Als het zover zou komen dat alleen die importeur nog cement zou mogen invoeren, dan komen de havenarbeiders er erg bekaaid vanaf, aldus Kooyman en Da Costa Gomez.

Kort voor het ter perse gaan van de Amigoe, vernamen wij van de zijde van CPS, dat de onderhandelingen, die er momenteel gaande zijn, helemaal vast gelopen zijn. Zelfs het kantoorpersoneel van CPS is naar huis gegaan. Het aantal stakers is hiermee op 240 gekomen. Verder heeft CPS een kort geding aan gespannen tegen de vakbonden. Het geding zal aanstaande maandag voor de rechtbank dienen. Hierin eist CPS dat de werknemers weer aan de slag gaan.

Consumenten-stichting tikt K.L.M. op vingers

WILLEMSTAD— De Consumenten- stichting heeft van verschillende kanten klachten binnen gekregen over een nieuw tarief dat de KLM sinds kort heeft ingevoerd. In de propaganda die de KLM voert staat te lezen dat men voor de prijs van 985 gulden voor twee weken naar Nederland kan vliegen. Verschillende klanten die van dit tarief gebruik wilden maken werden er bij de boeking echter op attent gemaakt dat de prijs alleen geldig is voor het laag-seizoen. In de propaganda wordt echter op geen enkele wijze gesuggereerd dat de prijs alleen geldig is voor het laagseizoen. De consumenten- stichting zal hierover in contact treden met de KLM.

Grupo Kadushi in Museum

WILLEMSTAD— Grupo Kadushi onder leiding van Luigi Pinedo exposeert van 5 juli tot 4 augustus in het Curaçaose Museum. De opening vindt plaats op 5 juli om zeven uur 's avonds. De openings- tijden zijn van tien tot twaalf uur en van twee tot vijf uur. Zondag is het museum geopend van tien tot vier uur.

Regering verdedigt stappen via RVD

Overheid: Maatregelen wel demokratisch geformuleerd

WILLEMSTAD — De Centrale regering is ervan overtuigd dat voorgenomen maatregelen passen in het kader van een gedegen en democratisch bestuur. De regering heeft, gezien de huidige omstandigheden, geen andere keuze dan de afkondiging van de stappen. Zo stelde functionaris Hebron Adoptie van de Regerings- voorlichtingsdienst (RVD), gisterenavond tijdens een via radio en tv uitgezonden programma. Hij benadrukte diverse malen de inspraak die de sociale partners bij de tot standkoming van het wetsontwerp gehad hebben, terwijl ook gewezen werd op de aanbevelingen genoemd in diverse rapporten, zoals de IDW en het IMF.

De RVD- functionaris, die een overzicht gaf van de economische malaise die de Antillen doormaken, noemde in dit verband onder meer de verwachte teruggang aan deviezen die in 1986 toegenomen zal zijn tot 400 miljoen gulden. Ook werd melding gemaakt van de teruggelopen algemene overheids- inkomsten, eveneens over de periode 1983- 1986, van 300 miljoen gulden.

De regering reageert met dit pleidooi voor de voorgenomen bezuinigings- maatregelen op de bijzonder felle kritiek hierop van met name vakbondszijde: uit verklaringen van de RVD- zegsman bleek dat die protesten volgens de overheid niet gegrond zijn, nu immers weldegelijk rekening gehouden is met de aanbevelingen van ondermeer het topoverleg tussen de sociale partners van Curaçao. Daarnaast legde hij uit dat de reeds verrichte studies, die ertoe leidden dat de regering voor de loonkortings- maatregel besloot, geen rekening hebben gehouden met de mogelijke Shell- sluiting.

De regering meent dat de stappen niet tot sociale ontwrichting zullen leiden, immers, zo werd te kennen gegeven, er zullen ook compenserende maatregelen op het gebied van onder meer prijzen, tarieven en huren genomen worden. "De maatregelen zijn het gevolg van een gedegen beleid, want ze zijn gebaseerd op concrete gegevens en zijn na overleg met de partners tot stand gekomen", aldus werd het radio- en tv programma van de RVD besloten.

Verwachte groente-produktie niet behaald

WILLEMSTAD— De verwachte groente- produktie had voor deze maand hoger kunnen zijn als de gewassen niet waren aangetast door insekten en ziektes en er geen moeilijkheden waren geweest met de afzet. Om ziektes en plagen tegen te gaan, kunnen de boeren gebruik maken van de technici van LVV, die de taak hebben om elke dag de hofjes te bezoeken. Voor wat betreft problemen met de afzet is de Dienst LVV bezig om samen met andere instanties een manier te vinden om hierin verbetering te brengen. Deze maand is er een sterke toename in de produktie van zoete aardappels. Het is de boeren aan te raden om, indien ze het zich kunnen permitteren, dit gewas regelmatig aan te planten, zodat er minder fluktuatie in het aanbod ontstaat.

Het proefstation Soltuna is bezig te onderzoeken welke tomaten- variëteiten het beste gedijen onder de lokale omstandigheden. Deze maand zal een gedeelte van de opbrengst van deze experimenten op de markt komen.

SHELL WIL TERUG NAAR AANVANKELIJK PRIJSGEDRAG VENEZUELA

SCNV-directeur Ernst Van Mourik Broekman

Zonder prijsverlaging sluiting Shell Curaçao onvermijdelijk

WILLEMSTAD — Zolang de Shell geen zekerheid krijgt over een "drastische verlaging" van venezolaanse olieprijs, heeft verder praten over de door Shell aan het voortbestaan van de raffinaderij verbonden voorwaarden geen zin. Dit betekent dat ook de steeds benadrukte overheids- participatie momenteel niet ter sprake is. Komt die prijsverlaging immers niet tot stand, dan zal SCNV geen reële kansen hebben om rendabel te draaien en zal sluiting waarschijnlijk onvermijdelijk blijken. Dit verklaarde SCNV- directeur Ernst van Mourik- Broekman gisteren tegenover de Amigoe. Hij reageert hiermee indirect op de deze week in Caracas gevoerde besprekingen over het voortbestaan van de raffinaderij.

Zodra de Venezolanen dit volgens de Shell "alleszins redelijk" prijsverlagings- voorstel inwilligen, komen de voorwaarden weer op tafel, aldus Van Mourik- Broekman. Geen commentaar wilde hij geven op berichten alszou de Shell de aanvankelijk harde eis van meerderheids- participatie van de lokale overheid volledig hebben laten vallen. Insiders melden echter dat deze kwestie, die tot nu toe een enorm struikelblok is gebleken voor de antilliaanse regering, inderdaad "bespreekbaar" wordt, zodra de Shell kan rekenen op een verlaging van de olieprijzen. "We praten momenteel niet over de voorwaarden, omdat de overlevingskansen onder de huidige omstandigheden nihil zijn; daarbij maakt het niet uit wie de (nieuwe) eigenaar is", zei Van Mourik, die eraan toevoegde het niet verantwoordelijk te vinden de raffinaderij onder de huidige omstandigheden over de dragen. Hij stelde desgevraagd niet officieel te willen reageren op de in Caracas gevoerde besprekingen. De Amigoe heeft evenwel uit goede bron vernomen dat die volgens de Shell geenszins even "hartelijk" verlopen zijn als de venezolaanse ambassadeur voor het Caribisch gebied, François Moanack, gisteren tegenover de Amigoe deed voorkomen.

De heer Van Mourik was, zoals we eerder berichtten, begin deze week in het bijzijn van andere hoge Shell- functionarissen uit Londen en Den Haag in de venezolaanse hoofdstad, waar men het Shell- standpunt tegenover topfunctionarissen van de venezolaanse staatsolie- maatschappij PdvsA toegelicht heeft.

Inmiddels is bekend geworden dat ook de speciale afgezant van de nederlandse regering, mr Van Lennep de prijzenkwestie, momenteel de grootste bedreiging voor de raffinaderij, in Venezuela besproken heeft. Daarnaast heeft hij ook voorstellen ingediend om te komen tot een politiek overlegstruktuur tussen Nederland, de Antillen en Venezuela, om zo "excessen" van venezolaanse zijde ten aanzien van Shell Curaçao middels politieke betrokkenheid te voorkomen. Van Venezolaanse zijde is nog geen definitief antwoord verkregen: dit zou, zo werd mr Van Lennep toegezegd, zeer binnenkort komen. Duidelijk werd wel meegedeeld dat Venezuela vooruitlopende op de OPEC- vergadering van vijf juli geen toezeggingen kan doen. Ook benadrukte de venezolaanse minister Hernandez Grisanti dat Shell Curaçao niet op een preferentiële prijs hoeft te rekenen. In algemene termen sprak de venezolaanse ambassadeur belast met het Caribisch gebied, François Manoack gisteren tegenover de Amigoe van de "goede wil" van Venezuela. Volgens Moanack is het voor de hand liggend dat de Shell zijn ultimatum dat op 30 juni verstrijkt met enige tijd verschuift: immers tegen die tijd zal Venezuela duidelijkheid hebben over de te voeren prijzenpolitiek.

Shell Curaçao directeur Van Mourik meent dat niet het geval hoeft te zijn: de Shell wil immers een principe- uitspraak hierover, stelde hij. Veel meer commentaar op het mogelijk voor de tweede keer opschuiven van het ultimatum wilde hij niet geven; feit is wel, dat namens de Shell- directie in het verleden nauwelijks positief gereageerd is op het weer uitstellen van de "deadline". Dan zal volgens plan de "Shell- knoop" definitief doorgehakt moeten worden.

In gesprek met de Amigoe verklaarde de SCNV- directeur gisteren dat de verlaging van de prijzen niet als een "vijfde voorwaarde" beschouwd kan worden. Venezuela heeft immers zijn prijsgedrag veranderd, nadat overeenstemming werd bereikt over de additionele 50.000 vaten olie per dag voor Shell Curaçao. "Toen de verhoging werd aangevraagd gold een voor de Shell voordelige prijsstelling. De prijsverhouding lag tot het derde kwartaal van vorig jaar heel anders. Hierna echter heeft Venezuela zijn prijsgedrag volledig gewijzigd. Ik stel daarom met klem dat de Shell geen preferentiële prijs wil; we willen alleen dat Venezuela haar aanvankelijke prijzenbeleid voortzet", zei Van Mourik, die benadrukte dat dit inhoudt dat er sprake zal moeten zijn van een drastische prijsverlaging. Naar hi te kennen gaf blijft de toevoer van venezolaanse olie van "essentieel belang" voor de Curaçaose raffinaderij die in grote mate afhankelijk is van de olie uit het buurland voor een rendabele voortzetting van het bedrijf. SCNV is dan ook bijna voor 100% afhankelijk van de venezolaanse olie, voegde hij daaraan toe. "We willen een zwart op wit verzekering hebben dat Venezuela zijn prijzen terugdraait opdat dezelfde prijsverhouding ontstaat zoals die gold toen de verhoging van het aantal vaten aangevraagd werd", zei Van Mourik, die meent dat het hier om een "heel redelijk" voorstel gaat.

Met de nodige voorzichtigheid reageerde de SCNV- directeur op vragen over de toekomstperspectieven, blijft een positieve reactie uit: "Ik kan alleen zeggen dat ik het dan somber inzie. De Shell kan immers niet doordraaien met verliezen van 40 miljoen dollar per kwartaal." Duidelijke antwoorden op vragen of van Shell- zijde begrip kan worden getoond voor Venezuela, die zijn positie binnen de Opec niet wil verzwakken, bleven uit. "Het is het volste recht van Venezuela zijn eigen prijsstelling te bepalen", zei de heer Van Mourik.

Stikstof

WILLEMSTAD — De aankoop door Shell Curaçao, onlangs, van een grote hoeveelheid vloeibare stikstof is niet erg lang geheim gebleven. De redenen ook niet; hierover bestaat evenwel verschil van mening: wordt enerzijds gesteld dat deze stap een duidelijke aanwijzing is dat de raffinaderij spoedig zijn activiteiten op Curaçao zal stopzetten, de Shell- directeur meent dat deze aankoop "geenszins aan de sluiting gerelateerd is." Scepticí zeggen dat de aankoop van, naar gesteld wordt 400 ton vloeibare stikstof, niets anders kan betekenen dan dat die gebrikt zal worden om de onderdelen, na sluiting, te "conserveren". Shell- directeur Van Mourik Broekman echter verzekerde op zijn beurt dat deze veronderstelling iets ridicuul aandoet. Hij bevestigde evenwel tegenover de Amigoe dat de Shell de stikstof inderdaad gekocht heeft. Veel meer kon de SCNV- directeur als "niet technicus" niet meedelen, zei hij. "Het heeft te maken met gas vrij maken en houden van ruimtes", zei hij. Voor degenen die deze stap als een duidelijke "voorbode" beschouwen had Van Mourik de boodschap dat "wel vaker" vloeibare stikstof gekocht wordt, hetgeen "niets met de sluiting te maken heeft."

Werkgevers wijzen vakbondswezen terecht

KvK en VBC pleiten voor dialoog over wets-ontwerp

WILLEMSTAD — De Kamer van Koophandel (KvK) en de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) vinden dat het vakbonds- wezen, terug zou moeten komen op het gisteren door de gezamenlijke vakbonden bekend gemaakte standpunt, om niet over het door de regering opgestelde wets- ontwerp betreffende een algemene inkomens- matiging te zullen spreken, zolang de vakbonden niet zelf een alternatief hiervoor samenstelden. Op de vakbonden doen de beide werkgevers- organisaties een dringend beroep om toch tot een dialoog bereid te zijn.

Zelf zijn KvK en VBC wel ten allen tijde bereid de inkomensmaatregel te bespreken. Hetgeen niet inhoudt, benadrukten zowel KvK- voorzitter Johnny Mauricio als VBC- voorzitter Rob Willems, dat de beide instanties het met het wets- ontwerp, in zijn huidige samenstelling, volledig eens zijn. Daarop zijn ook van hun kant een aantal kritische opmerkingen geplaatst en dat zal ook tegenover de regering vandaag, wanneer KvK en VBC, conform het verzoek van de regering, hun op- en aanmerkingen op het ontwerp bekend maken, tot uitdrukking worden gebracht.

Bij welke artikelen in het wets- ontwerp, waaruit een verlaging van de Antilliaanse levens- standaard moet voortkomen, de instanties kritische kant- tekeningen plaatsen, wenste men vanmorgen nog niet kenbaar te maken. KvK- voorzitter Mauricio noemde dat voorlalsnog "confidentieel", terwijl van de zijde van de VBC, Rob Willems aanvoerde dat het beter werd geacht eerst met de Raad van Ministers te spreken om het standpunt van de werknemers zonodig nader toe te lichten, alvorens hierover bekendmakingen te doen. Op die manier kan worden voorkomen dat er een polarisatie ontstaat of de werkgevers verkeerd worden begrepen, voerde hij aan. Om veel meer dan een aantal aanpassingen of lichte wijzigingen in het ontwerp, zal het evenwel niet gaan, kon daarnaast uit de verklaring van de KvK- voorzitter worden begrepen.

De werkgevers- organisaties zeggen overigens verbaasd te zijn over het door de vakbonden ingenomen standpunt. Die lieten deze week weten niet erg ingenomen te zijn met het wets- ontwerp, dat aan een aantal door hen geformuleerde criteria niet voldeed en die bovendien bekend maakten zelf een socio- economisch topberaad te zullen organiseren. De bonden zeiden een alternatief op het wets- ontwerp te zullen formuleren. Om hun bezwaren tegen het wets- ontwerp kracht bij te zetten, maakten zij tevens bekend volgende week een manifestatie te zullen houden in het stads- centrum.

De verbazing van KvK en VBC vloeit voort uit het feit dat tijdens het socio- economisch topberaad, dat enkele maanden geleden werd georganiseerd, ook de vakbonden zich met een algemene loon- maatregel eens verklaarden. Hetgeen de regering nu doet, is in wezen niets anders dan het uitvoeren van de aanbevelingen van het topberaad, aldus de werkgevers- organisaties. Die zeggen het evenzo weinig logisch te vinden dat één sector uit de gemeenschap denkt de gehele gemeenschap zijn standpunt te kunnen opleggen. Ook de werkgevers hebben aanmerkingen op het ontwerp, voeren zij aan, maar zijn juist van oordeel dat daarvoor middels een verstandige dialoog een oplossing kan worden wgevonden.

VBC en KvK laken ook het vakbonds- besluit voorlopig niet te zullen deelnemen aan de vergaderingen van de Sociaal Economische Raad (SER). Deze vergadering achten zij de meest aangewezen plaats om bezwaren tegen het wets- ontwerp naar voren te brengen. Door de SER- vergaderingen te boycotten, snijden de bonden zichzelf in de vingers, vinden zij. In de SER- vergaderingen kan immers van gedachten worden gewisseld en kunnen de pro's en contra's naar voren worden gebracht. De SER komt overigens morgen op Aruba in vergadering bijeen.

Aan het wets- ontwerp zitten in feite zelfs voor een groot deel van de bevolking nog een aantal voordelen, zei KvK- voorzitter Mauricio. Die wees er ondermeer op dat meer dan de helft van de werkende bevolking tot de inkomens- categorie behoort, die niet direct door de inkomens- maatregel zal worden beïnvloed. "Meer dan vijftig procent verdient rond de duizend gulden per maand en zal dus geen vijftien procent hoeven inleveren, terwijl de prijzen en dergelijke bijvoorbeeld wel omlaag zullen gaan. In welke mate een prijsverlaging ook plaatsvindt; deze inkomens- groep zal daar voordeel bij hebben," aldus Mauricio.

Mauricio vreest dat een afwijzing van de inkomens- maatregel andere, veel slechtere gevolgen, zal hebben. "Wat komt er dan in de plaats van die vijftien procent", vraagt hij zich af. Hij bracht naar voren dat ook door het Internationaal Monetair Fonds een flinke verlaging van de levens- standaard werd aanbevolen. Het feit dat het IMF, dat aan andere landen wel in een aantal gevallen een devaluatie adviseerde, een devaluatie op de Antillen niet aanraadt, vindt hij al evenzo veelbetekenend. Op de Antillen zou een devaluatie zeker geen verbetering van de situatie teweeg brengen, maar slechts een verergering van de problemen. Ondermeer ten aanzien van de offshore- sector, voor wie de Antillen dan in één keer niet meer aantrekkelijk zullen zijn, vreest hij aan. Uit twee kwaden, zal dus de minst slechte moeten worden gekozen, besloot Mauricio.

Gevolgen crisis voor Land/Eiland toelichten

Shell-aannemers willen spoedoverleg met overheid

WILLEMSTAD — De Curaçaose aannemersbond CAB heeft bij zowel de Centrale- als de Curaçaose overheid om een spoedvergadering gevraagd, nu deze sector haar "ernstigste crisis" doormaakt. Dit is, zoals bekend, het directe gevolg van de beslissing van Shell Curaçao de aannemers- werkzaamheden op het SCNV- terrein tot een minimum terug te brengen. Volgens CAB- voorzitter Huisman is een onderhoud hierover met de overheden op korte termijn nodig, nu blijkt dat direct en indirect ruim 1200 man, werkzaam bij 38 bedrijven, hierdoor getroffen worden.

In gesprek met de Amigoe deelde de CAB- voorzitter vandaag mee dat de aannemers- vertegenwoordiging onlangs met de Shell- directie aan tafel gezeten heeft. Als "verhelderd" kenmerkte hij deze bespreking, waar overeengekomen werd dat er zeker sprake zal zijn van "nauw overleg" met de betrokken instanties. Daarnaast werd de aannemers meegedeeld dat de Shell bereid is bepaalde werkzaamheden eerder dan gepland te laten uitvoeren, zodat de continuïteit van een aantal aannemers verzekerd wordt. "Het gaat hierbij om werkzaamheden die hoe dan ook, bij sluiting en voortzetting van de raffinaderij moeten gebeuren. Die zullen nu naar voren getrokken worden", zei de voorzitter van de aannemersbond, die liet weten dat deze gang van zaken "niets veranderd" in de sombere toekomstperspectieven. Het werk zal, zo werd eveneens afgesproken, zoveel mogelijk over de huidige aannemers worden verdeeld.

Volgens de heer Huisman brengt deze gang van zaken weliswaar enige verlichting voor bepaalde aannemers met zich mee: een oplossing is het echter geenszins, benadrukte Huisman, die desgevraagd stelde dat de vooruitzichten voor veel aannemers weinig rooskleurig zijn. "Er zijn geen alternatieven. Faillisementen zullen dan ook waarschijnlijk onvermijdelijk blijken", vervolgde de CAB-voorzitter.

Uit berekeningen die de CAB gedaan heeft op basis van het personeelsbestand van begin deze maand, blijkt dat rond 1200 personen direct of indirect te maken hebben met deze beslissing. De langdurige ontslagprocedure zal, meent hij, evenzo bijdragen tot een groot aantal faillissementen.

Naar Huisman meedeelde is vorige week vanuit de Shell- aannemers een brief verstuurd naar de Landsregering en het Bestuurscollege. Nadat geen antwoord verkregen werd, besloot men het verzoek voor het beleggen van een spoedvergadering gisteren per telex te herhalen.

Om Surinaamse expositie in Instituto di Cultura

ORANJESTAD — In het Instituto di Cultura wordt morgenavond om acht uur een schilderijen- tentoonstelling geopend met als titel «Arte Surnameo».

Deze tentoonstelling is het resultaat van een uitwisseling tussen Aruba (Instituto di Cultura) en Suriname (Stichting Caribbean Centre) en werd mogelijk met medewerking van dr. James Ramlal. De tentoonstelling laat werkstukken zien van zes Surinaamse kunstenaars, ex-leerlingen van meester- schilderes Nola Hatterman, te weten: Julian Brandflu, Rinaldo Klas, George Ramjiawansingh, Doelmadjid Soekinta, Kenneth Flijders en Manuel Stuart. De tentoonstelling is voor het publiek geopend vanaf zondag 23 juni tot en met vrijdag 28 juni, dagelijks van zes tot negen uur 's avonds.

Gedurende kantooruren bestaat er voor de scholen gelegenheid de tentoonstelling te bezoeken, maar men moet van tevoren wel een afspraak maken met Instituto di Cultura (tel.: 22185 of 31618).

Afscheidsdienst van vlootpredikant

SAVANETA — Zondag wordt in de kapel in de mariniers- kazerne Savaneta een kerkdienst gehouden waarin ds. C. Spaans, de vlootpredikant, voorgaat en in verband met zijn vertrek naar Nederland tevens afscheid neemt van de kazerne- gemeenschap. Zijn opvolger wordt ds. J. Seenstra, die voor drie jaar naar Aruba is uitgezonden. Aan de dienst zondag verleent het gemengd zangkoor «Vivons en Chantant», onder leiding van Rufo Odor, zijn medewerking. De kerkdienst begint om tien uur. Na afloop is er tijdens het koffiedrinken gelegenheid afscheid te nemen van ds. Spaans en kennis te maken met ds. Seenstra.

ABBA: bestuur en commissies

ORANJESTAD — De Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) heeft weer een bestuur dat — op één lid na — compleet is. Tijdens de eerste bestuurs- vergadering werden de functies als volgt verdeeld: voorzitter Gaby Illidge, secretaris Clyde Croes, penningmeester Juancho Kock, vice- voorzitter Carlos de Freitas, competitie- leider Edgar Colina, commissarissen Sixto Vrolijk, Edward Jones en Fernando Kock. Het bestuur moet nog met een lid uitgebreid worden om het aantal van negen leden te krijgen.

Voorts werden de volgende personen in de verschillende commissies benoemd: Kascommissie: Lidia de Cuba, Jossy Laclé en McNeil Ellis; Beroepscommissie: Marcoline Croes, Mario Angela, Donald Baly, Robert Reeberg en Otis Oliviera; Strafcommissie: Efraim Bremer, A. Rodriguez, L. Winterdaal, John Fraser en Edison Briesen en Protestcommissie: Alvin Howell, Eddy Adonis, Andresito Bikker, Wilfred Panneflek en Valencia Simmons.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * *

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Best Defense* (18 jr.); 24.00 uur *Teenage Fantasies* (18 jr.).
(II): 20.45 uur *Fast Forward* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Mischief* (18 jr.).

* * * * *

BOTICA'S: Oranjestad: Santa Cruz, tel.: 28028; San Nicolas, San Lucas, tel.: 45119.

* * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
San Nicolas en Savaneta: dokter J. Tromp, via Centro Clinica San Nicolas Hospitaal, tel.: 48833/24300.

* * * * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * * * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

SPORT BOYS CLUB: 20.00 uur festival t.g.v. viering «San Juan».

SPORT
VOLLEYBALL: 19.45 uur **(dames A-kl.)** Albo vs Caiquetio; 20.45 uur **(heren A-kl.)** AVC vs Dakota/Art Photo - Sporthal.

* * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
SAN NICOLAS PROMENADE COMMITTEE (SNPC): 15.00-20.00 uur «mercado sabatino».

SPORT
ARUBA DOLPHINS: 08.00-18.00 uur family day - Rif Savaneta.

VOETBAL
(derde divisie, gr. I)
16.00 uur Apar. Stars vs Dep. Stadion - Dep.-stadion; Caiquetio vs Santa Fe - Caiquetio; Estrella II vs Bubali II - Estrella.
(eerste divisie)
16.00 uur Britannia vs Arikok - Wilhelminastadion.
(tweede divisie)
16.00 uur La Fama II vs Dep. Indep. - RCA; Riverplate vs Jong Aruba - NSC.
(jeugddivisie)
16.00 uur La Fama vs SLD - La Fama; Universal vs RCS - Universal.

BASEBALL: 14.00 uur (A-kl.) Concord vs Arashi - Lago Sportpark.

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden)**: dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * *

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 Dance fever; 18.30 It's all in the game (Kolven); 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Chiefs (part 6); 21.30 Wrestling; 22.30 International news CNN; 23.00 Moneyline; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 CHIPS (New guy in town); 19.00 Programma RVD (min. E.F. Mansur); 19.30 The «A»-team (knight of the road); 20.30 More real people; 21.00 International news; 22.00 Estreno (Murder once removed); 23.15 Sluiting.

Ook groep geïnteresseerd in Barcadera-project

Ged. Van der Kuyp: overleg met gegadigden voor Lago

ORANJESTAD — Gedeputeerde mr. John van der Kuyp — één van de weinigen die nog hoop heeft dat een koper voor de Lago komt opdagen — verklaarde gisteren bij terugkeer op Aruba dat hij in Nederland besprekingen had gevoerd met groepen die interesse tonen in de Lago.

Ook ditmaal kon de gedeputeerde geen namen noemen om — zoals hij zei — geen valse hoop onder de bevolking te scheppen. Toevallig gisteren zond de gedeputeerde twee telex-boodschappen naar buitenlandse groepen met additionele gegevens over de Lago- affaire. Voorst verklaarde de gedeputeerde dat de kans groot is dat volgende week reeds vertegenwoordigers van een van deze groepen naar Aruba komen om ter plaatse de onderhandelingen over de aankoop van Lago voort te zetten.

Gedeputeerde Van der Kuyp had het hierna over een andere groep zonder naam die te Barcadera met een project wil komen "dat wel iets van groot belang voor Aruba is". Wat voor groot belang dit is, wilde de gedeputeerde evenmin kenbaar maken. Hij liet wel los, dat dit project gesteund wordt door een garantie van de regering in Spanje en dat dit project aan een paar honderd mensen werk zal verschaffen.

ORANJESTAD — Traditiegetrouw kwamen de PPA- leden ook gisteren bijeen om de overleden oprichter en leider van de PPA, Juan Enrique Irausquin, op de 23ste verjaardag van zijn overlijden te herdenken. Deze herdenking geschiedde (zie foto) met een kranslegging bij het standbeeld van de overledene op het Juancho Irausquinplein. Foto: PPA- leider Benny Nisbet en de heer Eddy Werleman legden de krans voor het borstbeeld van Juancho Irausquin.

San Juan-feest Brazil

BRAZIL — In Centro di Barrio Brazil wordt op maandag 24 juni «Dia di San Juan» gevierd met het traditionele «dera gai»- festival. De viering begint om zes uur 's middags, waarna de aanwezigen tot tien uur kunnen dansen op de tonen van La Divercion.

Van 697 bursalen sinds 75 zijn 314 nog aan studeren en 181 zijn afgestudeerd

ORANJESTAD — Uit de beantwoording door het Bestuurscollege van in huishoudelijke vergadering gestelde vragen over de ontwerp- eilandsstudie- financierings- verordening Aruba, blijkt dat in de jaren 1975 tot en met 1984 in totaal 697 eilands- studiebeurzen werden toegekend. Van dit aantal zijn nog studerend 314 personen. Totaal hebben 181 personen de studie voltooid, van wie 143 zijn teruggekeerd en er 38 niet zijn teruggekeerd. De studie werd niet voltooid door 202 personen, van wie 92 zijn teruggekeerd en 110 niet zijn teruggekeerd. Het is het eilandgebied gelukt van 59 personen de studiekosten terug te vorderen, terwijl 54 personen de studiekosten niet terugbetaald hebben.

Raad vervolgt debat over onderwijs op 25 juni

ORANJESTAD — De geschorste openbare Eilandsraadsvergadering van 20 mei over het onderwijs- beleid van het Bestuurscollege zal eindelijk op dinsdag 25 juni om half drie 's middags worden voortgezet.

Naast het onderwijs- beleid van het BC wordt ook nog het agendapunt «Overname Elmar» behandeld. Beide agendapunten werden aangevraagd door AVP-raadsleden Henny Eman, Watty Vos en Armand Engelbrecht.

Ter stimulering van spoedige hotelbouw:

Invoering erfpachtscanon volgens glijdende schaal

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft de Eilandsraad verzocht machtiging te verlenen om over te gaan tot erfpachtsverlening met een sliding scale canon aan de naamloze vennootschap in oprichting «Aruba Real Estate number three nv» op een perceelgrond ter grootte van ongeveer 40.826 m^2 en gelegen aan de Palmbeach.

Het perceel wordt aangevraagd voor de bouw van een hotel van 404 kamers annex conventie- centrum met restaurant. Het hotel- complex zal volgens de conventionele bouwmethode gebouwd worden in twee fasen. De eerste fase omvat de bouw van tweehonderd kamers. De tweede fase omvat de bouw van 204 kamers annex het conventiecentrum met restaurant. De totale investering in de bouw wordt over de tien miljoen US dollar geraamd en het project zal na realisering voor vierhonderd mensen permanente werkgelegenheid scheppen.

Uitgangspunt van het Bestuurscollege bij het voorstel om een sliding scale canon is, dat voornoemde naamloze vennootschap in oprichting over de gehele erfpachts- termijn van zestig jaar de normale canon van zes procent van de grondwaarde ad 75 gulden per m^2 betaalt. Voorts laat het BC de Eilandsraad weten dat voornoemde de naamloze vennootschap erop rekent dat de exploitatie van de eerste fase van het hotel in december dit jaar aanvangt.

Wij zijn van mening — aldus het BC — aan de raad:
— dat na het vertrek van de olieraffinaderij wij op de kortst mogelijke termijn investeringen moeten zien aan te trekken voor de verdere uitbouw van de toeristische sector, niet alleen voor het bouwen van hotels, maar ook in het creëren van recreatie- faciliteiten voor de toeristen.
— dat de realisatie van een vierhonderd kamers hotelproject met een investering van over de tien miljoen US dollar, tezamen met de overheids- investeringen in de aanleg van infrastructurele voorzieningen op basis van het zogenaamde Sasakiplan, ongetwijfeld een positief effect zal hebben op andere groepen die in hotel- projecten en dergelijke wensen te investeren op het eiland.
— dat wij in deze tijden van economische malaise aan projectontwikkelaars die aan bepaalde — hieronder te vermelden — criteria voldoen gedurende de eerste jaren van de erfpachtstermijn bij wijze van aanmoedigen een lagere canon in rekening kunnen brengen, welke canon in de latere jaren van de erfpachtstermijn zal oplopen boven de normale zes procent canon die de overheid op grond van de verordening op de uitgifte van eigendommen (AB. 1953 no.19) in rekening brengt.

De criteria die wij zullen hanteren voor het in rekening brengen van een sliding scale canon kunnen als volgt geformuleerd worden:
1. Het moet betreffen een hotelproject met een minimale capaciteit van tweehonderd kamers en een minimale investering van tien miljoen US dollar in de bouw.
2. Het moet betreffen een hotelproject waarvoor voor de financiering noch geheel noch gedeeltelijk een overheids- garantie aangevraagd is en
3. de notariële akte van erfpachts- verlening dient voor 31 december 1985 verleden te zijn.

Het Bestuurscollege bericht de Eilandsraad vervolgens met de naamloze vennootschap in oprichting, onder voorbehoud van goedkeuring door de raad, de volgende sliding scale canon te zijn overeengekomen:
— de eerste tien jaren: een canon van één procent van de grondwaarde van 75 gulden per m^2.
— het 11e tot en met 20e jaar: een canon van drie procent.
— het 21e tot en met 30e jaar: een canon van zes procent.
— het 31e tot en met 60e jaar: het restant (8,67%).

Ontwerp eilandsverordening bij raad

"Loonkorting" voor eilandssecretaris en gedeputeerden

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege heeft de Eilandsraad de ontwerp- eilandsverordeningen doen toekomen tot wijziging van de Toelage-regeling gedeputeerden en de bezoldigings- regeling secretaris eilandgebied Aruba. Dit houdt in een verlaging van toelage en bezoldiging die terugwerkt tot en met 1 april dit jaar.

De toelage voor gedeputeerden wordt verlaagd van 7106 gulden naar 6781 gulden per maand en de bezoldiging van de eilandssecretaris van 7405 gld. naar 6780 gulden per maand. De hiermede gemoeide brutobesparing wordt voor de resterende negen maanden van dit jaar berekend op 23.175 gld. (gedeputeerden 17.550 gld. en eilandssecretaris 5625 gld.). Zowel voor de gedeputeerden als voor de secretaris is derhalve met ingang van 1 april dit jaar de salaris- verlaging bij wijze van voorschot toegepast.

Het BC stelt de raad voor — nu de algemene salaris- en loonsverlaging per 1 april 1985 een feit is geworden — de toelage van de gedeputeerden opnieuw vast te stellen en nader te bepalen op 6781 gld. bruto per maand. Hierdoor wordt tevens bereikt dat de koppeling van deze toelage aan de bezoldiging van de secretaris — welke koppeling per 1 december 1979 werd geïntroduceerd en tijdelijk als gevolg van de verlaging van de toelage van de gedeputeerden bij wijze van voorschot om technische redenen werd losgelaten — wordt hersteld.

Voor wat betreft de bezoldiging van de secretaris van het eilandgebied, stelt het Bestuurscollege dat — hoewel slechts de Eilandsraad tot vaststelling hiervan bevoegd is — reeds in de BC- vergadering, waarbij tot bedoelde algehele salaris- verlaging is besloten, van de eilandssecretaris toestemming werd gekregen om alvast bij wijze van voorschot op diens salaris bedoelde verlaging toe te passen, zulks uit solidariteit met het overheids- personeel.

Rellen in hoofdstad van Chili

SANTIAGO — In de Chileense hoofdstad Santiago zijn bij botsingen tussen politie en manifestanten zeker vijf gewonden gevallen. Een groot deel der hoofdstad kwam zonder licht te zitten doordat de stroom uitviel en ook werden er explosies gehoord.

De niet toegestane betoging deed zich voor amper vier dagen nadat de staat van beleg was opgeheven. De noodtoestand bleef echter gehandhaafd. Er namen enige honderden mensen aan de betoging deel. Er werden ongeveer dertig arrestaties verricht, onder wie ook de communistische leiders Fany Polarollo en Mario Vidal zich bevonden. Kort voor het uitvallen van de stroom werden er explosies gehoord. Stroomstoringen deden zich ook voor in de steden Vina del Mar en Valparaiso.

IMF

DE INHOUD VAN het IMF-rapport over Aruba is over het algemeen met een zucht van verlichting ontvangen. Niet dat er geen sprake is van harde maatregelen — maatregelen die de koopkracht van de Arubanen voor een aantal jaren flink zal aantasten — maar er is ook perspectief. En dat is iets dat velen heeft verrast. Het IMF rekent voor dat door een aantal maatregelen te nemen Aruba in 1988 al weer een nieuw evenwicht kan bereiken. Een zodanig herstel op zo korte termijn hadden zelfs de optimisten niet verwacht. De IMF-mensen gaan daarbij uit van een groei van de hotelsector met ruim 300 kamers per jaar. Een alleszins redelijke groei die in brede kring als haalbaar wordt gezien. Als de plannen van Holiday Inn (400 kamers) Casa del Mar, Aruba Caribbean en Palmbeach in de periode 1986-1988 gerealiseerd worden, zijn we al zover.

OP BASIS VAN die groei vindt de IMF het verantwoord dat Aruba een deel van haar tekorten dekt met buitenlandse leningen. Alle tekorten compenseren met inkrimping en bezuiniging, zou een negatieve spiraalwerking hebben waar moeilijk weer uit te komen is. Het IMF kiest daarom voor een balans tussen lenen voor een aantal jaren om een deel van de tekorten te dekken, verhoging van directe en indirecte belastingen (79 miljoen) en bezuinigingen bij de overheid (89 miljoen). De IMF-mensen zijn van oordeel dat meer bezuinigingen op allerlei overheidsuitgaven moet worden nagestreefd, maar dat de zwakte van de interne kostencontrole bij de overheid hierbij een obstakel vormt. Lukt het om die kostencontroles van de grond te krijgen dan zijn verdere bezuinigingen mogelijk en kan de verhoging van invoerrechten achterwege blijven of de solidariteitsheffing op de inkomsten en loonbelasting sneller teruggedraaid worden.

WIE NU DENKT dat na 1988 alles weer wordt zoals het was toen we de Lago nog hadden, vergist zich wel. Zelfs met de Lago zou dit niet het geval zijn. Het uit de losse hand mensen in dienst nemen bij de overheid, rondstrooien van onderstandhulp en vrije geneeskundige hulp zonder enige behoorlijke controle en het onbeperkt mensen aannemen bij de TAV, het waren allemaal zaken die mogelijk waren door de 300 miljoen extra die de Lago aan belasting binnen bracht. Voor een deel zijn daar wel projecten van betaald (o.a. telefooncentrales), maar een groot deel ging geruisloos weg aan ongecontroleerde overheidsuitgaven. Het was één groot feest van politieke patronage. Dat dit afgelopen is, zal hier en daar op Aruba nog wel wat ontwenningsverschijnselen veroorzaken.

TOCH IS HET een geluk bij een ongeluk dat in onze situatie al verbetering ontstaat als we bij de overheid de misstanden opruimen en de efficiëncy verbeteren. Dat dan ook op de benzineprijs nog 50 cent extra belasting moet worden geheven (en niet 5 cent zoals deze krant schreef) en de loon en inkomstenbelasting omhoog moet, wordt onder de huidige omstandigheden door de Arubanen als onvermijdelijke aanpassing wel aanvaard. Lagere koopkracht is nu eenmaal niet te vermijden onder deze moeilijke omstandigheden en de IMF heeft andere landen die in moeilijkheden raakten wel hardere maatregelen opgelegd. Mits de groei van het toerisme haalbaar blijkt en de overheid de bezuinigingen consequent doorvoert, komt Aruba uit de huidige noodsituatie en kan in 1988 evenwicht op de betalingsbalans en een sluitende begroting verwacht worden. Dat is hoopvoller nieuws dan we van het IMF verwacht hebben.

OPVALLEND IS DAT de IMF-mensen zich niet scharen achter de door de Centrale overheid voorgestelde algemene inkomenskorting van 15%. Voor de overheidswerknemers wordt een inkomensverlaging wel aanbevolen, maar de particuliere sector wordt alleen getroffen door lastenverzwaringen zoals extra directe en indirecte belastingen. Kennelijk is de IMF het eens met de opvatting van de organisaties van het bedrijfsleven op Aruba dat zo'n algemene inkomenskorting voor Aruba nadelig zal zijn voor zowel de deviezeninkomsten als de overheidsinkomsten. Aruba zou daardoor pas echt in de negatieve spiraal duiken. Bovendien speelt de factor dat vergaande overheidsinmenging in de particuliere sector als zeer negatief voor het investeringsklimaat geldt. Ondernemers en investeerders tonen nog steeds veel belangstelling voor Aruba, niet in het minst omdat het de ondernemers in het toerisme duidelijk goed gaat. Dat klimaat moet gehandhaafd blijven en ook op dat punt is het IMF het kennelijk eens met de Arubaanse organisaties van het bedrijfsleven.

UIT DE REACTIES van gedeputeerde Milton Henriquez blijkt dat ook de Arubaanse overheid meer ziet in de voorstellen van het IMF dan in die van de Centrale overheid. Hij kondigde aan dat de inkomenskorting van 15% niet zal gelden voor de particuliere sector en er bij de overheid gecompenseerd zal worden met de reeds toegepaste aanpassingen. Dat de Arubaanse overheid nu ernst gaat maken met sanering van het overheidsapparaat moge blijken uit de mededeling dat er in de loop van dit jaar 500 overheidswerknemers zullen afvloeien. Hoewel deze ontslagen grote problemen in vele gezinnen teweeg zullen brengen, is er geen andere weg voor Aruba. Het bestand aan overheidswerknemers is nu eenmaal zodanig uit de hand gelopen dat alleen afvloeiing op flinke schaal de kosten voldoende omlaag kan brengen tot waar het voor de toekomst betaalbaar wordt. Zolang deze mensen in de particuliere sector nog geen werk kunnen vinden, zullen de sociale uitkeringen voor de noodgevallen uitkomst moeten bieden. De pijn van vandaag zal zoveel mogelijk opgevangen moeten worden om de groei naar een nieuwe periode van redelijke welvaart en welzijn een kans te geven. Het IMF-rapport is op dit punt zeker niet negatief en alleen dat is al een mooi iets in deze moeilijke tijden.

In weekeinde van 29 juni

All stars-baseball

ORANJESTAD — In het weekeinde van 29 juni zullen in het Elias Mansur Ballpark all stars - baseballwedstrijden worden gespeeld.

De eerste wedstrijd is op zaterdagavond 29 juni tussen de all stars van de AA-klasse. Op zondagmorgen half elf volgt een all stars- wedstrijd van de A-klasse, terwijl zondagmiddag om half drie een revanche- wedstrijd tussen de all stars van de AA-klasse zal worden gespeeld. Op beide dagen zullen muziek- groepen optreden. Er zijn prijzen beschikbaar voor de spelers met de beste prestaties.

Deze all stars- wedstrijden dienen ook om de spelers te selecteren voor de Arubaanse baseball-selectie die in eliminatie- wedstrijden zal uitkomen tegen Curaçao en Sint Maarten. De winnaar van deze selectie- wedstrijden zal de Antilliaanse selectie samenstellen voor de internationale wedstrijden «Copa Simon Bolivar» van 5-16 oktober 1985 in Venezuela, de Middenamerikaanse en Caribische kampioenschappen van 20-30 oktober 1985 in Nicaragua en de Bolivariaanse Spelen van 8-18 november 1985 in Ecuador.

Jeugdcentrum Washington 20 jaar

NOORD — Zoals het al meer dan twintig jaar te doen is, organiseert het jeugdcentrum Washington ook dit jaar weer kampeer- activiteiten tijdens de grote vakantie. Het eerste kamp is van 11 juli tot en met 15 juli voor kinderen van 7 tot 10 jaar, en van 16 tot en met 20 juli voor kinderen van 10 tot 13 jaar. Verdere inlichtingen zijn te verkrijgen door het Jeugdcentrum (tel.: 22454) te bellen.

In het afgelopen weekeinde werd het feit herdacht dat het jeugdcentrum, Centro Juvenil Washington, twintig jaar geleden opgericht werd.

''Post-trein'' verdient klein vermogen

Anderson oppermachtig in Ronde van Zwitserland

WILLEMSTAD/ZURICH — De Australische kopman van de wielerploeg van Peter Post, Phil Anderson, heeft de Ronde van Zwitserland gewonnen. In de 11e en laatste etappe moest hij de winst laten aan de Zwitser Urs Freuler terwijl de ploeg Post in de afsluitende ploegentijdrit over 24 kilometer met 4 seconden achterstand op de Italiaanse ploeg Boifava tweede werd. Indien men niet direkt na de start in een ware wolkbreuk terecht was gekomen dan had de 'Post-trein' ook die prijs binnen gehaald.

Anderson reed al vanaf afgelopen zondag, na de door hem gewonnen klimtijdrit, in het goudgele leiderstricot en is eigenlijk geen moment in gevaar geweest. Dit komt niet alleen door zijn ijzersterke rijden maar zeker ook door de perfecte ploegendiscipline. Zo reden Peter Winnen en Gerard Veldschoten dit keer in de rol van knecht en mocht alleen sprinter Eric Vanderaerden zich met eindsprints bemoeien in de vlakke etappes. Die taktiek werkte feilloos en zal dan ook worden toegepast in de komende Tour de France. Even leek het erop dat de ploeg een enorme domper zou moeten verwerken toen Theo de Rooy, verstijfd van de kou, in de ploegentijdrit moest afhaken. Al na een paar kilometer moest hij lossen waardoor er een enorme financiele strop dreigde als De Rooy niet op tijd zou binnenkomen. Lossen mag maar je moet dan wel binnen een vastgestelde tijdslimiet zien binnen te komen. De Rooy voldeed daar ruimschoots aan want hij kwam ver voor de limiet van acht minuten binnen. De Rooy behoorde namelijk in diverse klassementen bij de besten waardoor er weer een groot bedrag kon worden toegevoegd aan het vermogen wat de ploeg in Zwitserland verdiende.

BERESTERK

Anderson is op dit moment een van de sterkste renners van het profpeloton. Post was ondanks dat zeer verbaasd dat zijn kopman na de wedstrijden er nog zo fris bijstond. Hij is een betere klimmer geworden terwijl hij beresterk geworden is in het vlakke werk. Meer dan ooit heeft hij nu de kans de Tour te winnen. Peter Post plaatst zijn kopman dan ook rechtstreeks in het rijtje kanshebbers met een Hinault, Lemond, Kelly en Roche. Anderson zelf denkt er, blakend van zelfvertrouwen, ook zo over. Hinault heeft als enig voordeel dat hij weet wat het is om een tour te winnen maar voor de rest zijn we aan elkaar gewaagd. De kansen van Anderson zijn sowieso al groter dan vorig jaar want het parkoers is dit keer minder bergachtig. De klimmers moeten nu rekening houden met de renners die op de vlakkere etappes goed uit de voeten kunnen. Veel zal ook afhangen van de ploegen die hun kopmannen in alles moeten steunen. In de ploeg van Anderson is dan ook een voorname rol weggelegd voor Winnen en Veldschoten. Beiden zijn zeer goede klimmers die na de Ronde van Zwitserland aardig in hun ritme beginnen te komen. Met name Peter Winnen lijkt na een mislukt voorseizoen weer geheel de oude te zijn. In de laatste ritten van de Zwitserse ronde verdedigde hij samen met Veldschoten de koppostitie van Anderson door in de bergen aanval na aanval af te slaan. Hij was dan ook kapot na de laatste rit maar zeer tevreden met zijn eigen prestatie. Hij eindigde uiteindelijk op een alleszins redelijke 7e plaats met iets meer dan 2 minuten achterstand op zijn kopman. Veldschoten moest het met minder doen op een 14e plaats maar was desondanks ook niet ontevreden. Beiden waren het er over eens dat het ploegenbelang voor eigen belang gaat. Rijdt er een kanshebber voor de eindoverwinning in de gele trui en behoort deze tot je eigen ploeg dan moet je hem helpen waar mogelijk, was het korte kommentaar van beide superknechten. Volgens Post is Winnen dit jaar tot grote daden in staat. In de rol van knecht heeft hij niet de loodzware druk van kopman in de bergen zoals hij voorgaande jaren wel had. Daardoor faalde hij helaas op de momenten dat het er op aan kwam. In deze, voor hem nieuwe rol, is hij tot veel meer in staat dan in het verleden, zegt een voldaan ogende Peter Post.

KLEIN VERMOGEN

Anderson's triomf kwam niet geheel onverwacht want een konstantere renner reed er in het voorseizoen niet rond in het peloton. Hij bereidt zich op eigen wijze voor op de belangrijke wedstrijden en heeft daar kennelijk baat bij. Zo gaat hij rustig voor een belangrijke wedstrijd met vakantie naar Tunis om vervolgens de Ronde van de Middellandse Zee, de Catalaanse week en de Dauphine Libere te winnen. Ook in de voorjaarsklassiekers was hij de beste hoewel hij hier de meeste eindoverwinningen aan zijn Belgische ploeggenoot Eric Vanderaerden moest laten. Slechts de Henninger Turm, een koers van minder allure, mocht hij aan zijn recordlijst toevoegen. Een en ander werkte prikkelend op de ambitieuze Australier die van Post dan ook mocht gaan in de belangrijke etappewedstrijden. Peter Post rekent er ook op dat Anderson, die begeerd wordt door een groot aantal andere ploegen, na dit seizoen voor twee jaar zal bijtekenen. Anderson hoeft voor het geld niet weg te gaan bij Post want de ploeg heeft dit jaar al een vermogen bij elkaar gefietst. De meeste verdiensten streek men op in de Ronde van Zwitserland waar een grote bank als sponsor optrad. Door een aantal etappeoverwinningen, hoge klasseringen van de individuele renners in verschillende klassementen, het dragen van de gele trui gedurende de laatste 6 dagen en de eindoverwinning van Anderson waren voldoende om weer een zeer groot bedrag op de rekening bij te kunnen schrijven. Niet alleen werd er financieel veel gewonnen maar vooral ook aan prestige. Phil Anderson is duidelijk een nieuwe volksheld aan het worden die vooral bij de vrouwelijke wielrenliefhebbers erg in de smaak blijkt te vallen terwijl de sponsor van de ploeg Post, Panasonic, zo'n beetje de halve Zwitserse schooljeugd van een T-shirt met merknaam van de ploeg voorzag. De 'Post-trein' kan voorlopig niet meer stuk in het land van bergen en Edelweiss.

EINDKLASSEMENT

1.Anderson (Aus)	40.47.43
2.Ruttiman (Zwi)	op 0.42
3.Winterberg (Zwi)	op 1.00
4.Kelly (Ier)	op 1.19
5.Breu (Zwi)	op 1.30
6.Seiz (Zwi)	op 2.13
7.Winnen (Ned)	op 2.26
8.Da Silva (Por)	op 2.53

.....een verbeten knokkende Phil Anderson tijdens de door hem gewonnen Ronde van Zwitserland.....

VCVF competitie voetbal

Geen verrassingen in VCVF competitie

WILLEMSTAD — In de A-klasse werd slechts één wedstrijd gespeeld: Quick '60 ging bij Willemstad op bezoek en won. Het belangrijke duel in de B-klasse tussen Quick 60 2 en Bandi Kas eindigde gelijk. Quick '60 had bij deze uitslag het meeste baat. Bij de veteranen bleef Abrahsmz Harbour Works (AHW) 3 op de goede weg naar het kampioenschap en won van Quick '60 5.

A-KLASSE

Slechts een duel werd er afgewerkt in deze klasse: Willemstad was gastheer voor Quick '60. Laatstgenoemde club had nogal-le kansen op een kampioenschap. Maar dan moest er wel gewonnen worden. Met precies elf spelers werd door Quick aan de moeilijke klus begonnen. En meteen na vijf minuten kon men reeds een voorsprong bejubelen. Een onschuldigde overtreding van een Willemstad- verdediger werd met een vrije trap op de rand van het 16- metergebied bestraft. Baromeo wist de bal in de linker- bovenhoek net onder de lat te plaatsen.

Willemstad hernam daarna wel het initiatief, maar kwam niet tot scoren. Daar men echter zover naar het Quick- doel optrok, kon men in de twintigste minuut geen buitenspelval, hun specialiteit, opentrekken. McDonald kon doorgaan en omspeelde de keeper en bracht de stand op 2-0. Echter no geen vijf minuten later resulteerde een prachtige combinatie tussen de gebroerders Theunissen tot de verdiende goal. Met deze 2-1 stand werd gerust.

In die laatste vijf minuten voor rust ontsnapte Willemstad tot twee keer toe aan geel. Tot tweemaal toe in vijf minuten werd een doorgebroken speler vastgehouden, maar slechts een niet benutte vrije trap voor Quick was het resultaat.

Nog geen drie minuten na rust was het weer gelijk. Een vrije trap van Salas ging via de knieën van Peter Theunissen langs de te laat reagerende Marchena. De wedstrijd werd in de 11e minuut echter door de scheidsrechter beslist. Een buitenspel staande Cado kreeg van de man in het zwart de gelegenheid door te gaan en Cado maakte geen fout: 3-2. In de slotfase van de strijd liep het enigszins uit de hand. Spelers die elkaar te lijf gingen, werden niet gestraft, maar vasthouden werd beloond met geel. Beide ploegen kregen nog wel enkele kansen (Quick schoot nog een keer tegen de paal) maar gescoord werd er niet meer. Ruijl moest vlak voor tijd met een lichte hersenschudding het veld verlaten. Hij kopte naar de bal, terwijl een medespeler met een omhaal probeerde te scoren.

B-KLASSE

Het duel in de B-klasse tussen het aan kop staande Quick '60 2 en Bandi Kas is in een onbeslist duel geëindigd. Beide ploegen kwamen voor rust niet tot scoren. Bandi Kas had in de slotfase van die eerste helft meer moeite met zichzelf dan met de tegenstander. Veelvuldig werd op elkaar gevit en dit ging zelfs tot in de rust door.

Na rust wist het toch gehandicapte Quick (vele vaste elftal spelers ontbraken) op voorsprong te komen. Een in de achtste minuut door Boyd genomen «corner» draaide zo scherp in het doel dat de Bandi Kaskeeper de bal tegen de onderkant van de lat stootte. Via de lat verdween de bal in het doel. Een lob over de keeper van Quick zou in een doelpunt zijn veranderd, ware het niet dat Sanchez op de doellijn redde. Een verkeerd terug- speelbal van diezelfde speler bezorgde zijn ploeggenoten hartkloppingen. Gelukkig voor de Quick- ploeg schoot Winklaar voor open doel onbegrijpelijk naast. Zelfs een penalty wegens hands werd niet verzilverd. Adamus schoot de bal over en naast.

Adamus herstelde echter in de negentiende minuut zijn eerder gemaakte fout en wist een voorzet fraai met het hoofd af te ronden. Hierna kregen beide ploegen nog wel kansen, maar men kwam niet tot scoren, waarmee Quick eigenlijk nog het meeste voordeel had. Ze blijven de koplopers in de B-klasse.

UNA en CDM hebben er een schutters- festijn van gemaakt. Helaas voor CDM scoorde UNA 5 van de zes doelpunten. Ook nu was het weer Schoop die voor de (doel)punten zorgde. Nadat Chong de score opende, nam hij het tweede doelpunt voor zijn rekening. Fraai en Cijntje maakten het kwartet nog voor rust vol. Na rust was het weer Schoop die scoorde. CDM, dat in de eerste helft bij een 1-0 achterstand een penalty miste, gaf toch goed partij. Het kreeg te laat loon naar werken en scoorde slechts eenmaal, vlak voor tijd.

C-KLASSE

Na het grote debacle van vorige week, waarbij een DTS/Hoekloos- speler een tegenstander een op twee plaatsen gebroken kaak sloeg, heeft DTS/Hoekloos zich aardig hersteld. Zonder de twee geroyeerde vechtersbazen wist men een nauwelijks uit de ogen kunnen kijkend Juristen- team met 3-1 te verslaan. De uristen hadden net de avond (en nacht en een klein stukje van de ochtend) afscheid genomen van verdediger Grul. Reeds binnen tien minuten was het 2-0. Na rust verkleinde Huizing nog wel met een afstands-, schot de achterstand maar DTS maakte aan alle onzekerheid een eind en bepaalde de eindstand op 3-1.

Willemstad 3 was geen partij voor Amareira. Het slechts met tien man spelend Willemstad 3 stond bij rust al met 2-0 achter. Een verkeerde terug- speelbal werd eerst door Meulens omgezet in een doelpunt, terwijl in een uitval via Christiaan door de laatste doeltreffend werd besloten. Na rust was het Martina die vallend de bal op het hoofd nam en deze fraai langs de keeper kopte.

Bij Quick '60 3 liep het zaterdagmiddag niet zo best. Hoewel men beslist niet de mindere was van Jan Thiel Boys kon men toch niet scoren. Dat deed Jan Thiel Boys vlak voor rust wel. Volgens ooggetuigen werd hierbij de keeper van Quick het spelen min of meer onmogelijk gemaakt door duwen, feit was dat de met een «corner» begonnen aanval goed werd afgerond. Na rust miste Quick een strafschop. Al met al heeft Jan Thiel Boys het iets te veel van het goede gekregen.

V-KLASSE

Quick '60 4 en Willemstad 5 zouden wel eens voor een unicum kunnen hebben gezorgd. In totaal werd de edele voetbalsport door slechts 17 van de toegestane 22 spelers gespeeld. Willemstad had er 9. Tot aan rust deden de heertjes het rustig. Na rust werd er pas gescoord. Plaate liet in de laatste minuten tweemaal zijn Quick- ploeg juichend terugkeren naar de middenstip.

Abrahamsz Harbour Works 3 heeft concurrent Quick '60 5 met moeite van het lijf kunnen houden. Quick '60 was gebaat bij een overwinning, daar men dan gelijk in verliespunten met AHW kwam, hetgeen kansen biedt op een kampioenschap. Abrahamsz wist al vrij snel via de aalgladde Van Driel op voorsprong te komen. Het doelpunt werd ondanks goedkeuring van de scheidsrechter hevig betwist door Quick. Het zou buitenspel zijn geweest. Een zeer harde knal van Does, die door de handen van Maal ging, betekende 2-0. Een fraaie goal van Martina bracht de spanning nog enigszins terug. Maar een doorgekopte bal van Van Scharrenburg werd door Keijers goed ingeschoten.

Na rust met een andere (van de Quick- zijde nu) referee kwam Quick '60 goed terug. Via twee foutjes van de AHW- verdediging werd het 3-3. Vlak voor tijd werd toch nog door Abrahamsz Harbour Works 3 de volle winst gepakt via een "drie- of vierbander". Van Driel zag zi n schot door de paal gekeerd, de terugspringende bal werd vervolgens tegen de keeper opgeschoten. Weer de bal in bezit krijgend werd een tikje opzij gegeven om zodoende Van Scharrenburg in staat te stellen de verlossende treffer te plaatsen.

Uit haar laatste vier wedstrijden heeft AHW slechts vijf punten nodig om veteranen- kampioen te worden.

Standen in de VCVF- competitie op 17 juni:

A-klasse

1. DTS	9	14
2. Willemstad	9	12
3. Quick '60	8	10
4. Unidos	9	9
5. TES	9	5
6. AHW	10	4

B-klasse

1. Quick '60 2	9	14
2. Bandi Kas	10	13
3. UNA	11	12
4. CDM	10	10
5. Willemstad 2	10	7
6. Olympia	9	6
7. Angua	11	6

C-klasse

1. Amareira	11	19
2. Quick '60 3	11	14
3. Unidos 2	9	12
4. Juristen	12	11
5. DTS 2	11	10
6. JT Boys	11	9
7. AHW 2	11	5
8. Willemstad 3	10	4

V-klasse

1. AHW 3	8	13
2. Willemstad 4	9	11
3. Quick '60 4	10	10
4. Quick '60 5	8	9
5. Willemstad 5	9	1

Het programma voor het komende weekeinde:

A-klasse			
Quick '60 - Unidos	ZO	17.00	QCK
TES - Willemstad	ZO	17.00	AHW
B-klasse			
Angua - Willemstad 2	ZO	15.30	WSD
CDM - Olympia	ZO	17.00	CDM
Bandi Kas - Quick '60 2	ZA	15.30	CDM
C-klasse			
Willemstad 3 - JT Boys	ZO	17.00	WSD
AHW - DTS 2	ZA	17.00	AHW
Quick '60 3 - Unidos	ZO	15.30	QCK
Juristen - Amareira	ZA	17.00	WSD
V-klasse			
AHW 3 - Quick '60 4	ZA	17.00	CDM
Quick '60 5 - Willemstad 5	ZO	17.00	QCK

AMIGOE-KIJKTIP voor:
zaterdag: Bandi Kas - Quick '60 2
zondag: Quick '60 - Unidos

WILLEMSTAD — De hardwerkende Faydherbe komt net te laat om Petronilia van Quick '60 de bal te ontnemen. Het dyel om een toppositie eindigde in een 3-2 overwinning, waarmee Quick '60 haar kansen op een kampioenschap in de A-klasse van de VCVF nog geheel in eigen handen hield.

Komst Molenaar nog niet zeker

ROTTERDAM — De transfer van Keje Molenaar van Volendam naar Feyenoord is onzeker geworden door de weigering van Johan Steur voor één jaar op huurbasis bij zijn oude club (Volendam) terug te keren. Steur heeft nog een contract voor één jaar bij Feyenoord en wil dat bij Rotterdamse club uitdienen. Voorzitter van Kerkum van Feijenoord toonde zich door de houding van Steur „onaangenaam verrast". „Wij zullen met Steur nogmaals rond de tafel gaan zitten. Zonder zijn medewerking is de komst van Molenaar uiterst dubieus. In dat geval wordt de door Volendam gevraagde vergoedingssom voor ons een onhaalbare zaak", aldus de voorzitter.

Meniscus transplantatie

MUNCHEN — Een team onder leiding van Professor Carl- Joachim Wirth heeft voor het eerst in de geschiedenis een meniscus- transplantatie op een mens uitgevoerd. Dit voor de sportwereld belangrijke nieuws werd bekend tijdens een congres van sportartsen in Munchen. De meniscus- transplantatie opent voor vele sportlieden en mensen, die in het dagelijks leven een beschadiging aan de meniscus hebben opgelopen een nieuwe methode voor herstel. Het beschadigde kraakbeen van de meniscus wordt bij de operatie verwijderd en door de menisus van een overledene vervangen. „De operatie geeft in het geheel geen problemen. Er doen zich geen afstotings- verschijnselen voor", zo werd bij de persconferentie bekendgemaakt.

SPORTAGENDA

VOETBAL (Fedeprof)
18.30 uur Canisius Boys vs Indekor;
20.30 uur UNDEBA vs Jong Holland - SUBT-stadion.

*****

ZATERDAG
BC JANWE
schaaklessen en trainingen.

CURAÇAO LITTLE LEAGUE
14.00 uur sel. Pabou vs sel. Central;
16.00 uur sel. Central vs sel. Pariba. - stadion Suffisant.

CURAÇAO WATERSPORT 1985
10.00-16.00 uur te Coral Cliff Hotel.

*****

Major League resultaten

NEW YORK — De uitslagen van de donderdag gespeelde wedstrijden in de Major League zijn:

AMERICAN LEAGUE
Toronto Blue Jays - Boston Red Sox 6-5; Detroit Tigers - New York Yankees 10-1; Oakland A's - Chicago White Sox 12-1; California Angels - Cleveland Indians 4-0; Seattle Mariners - Texas Rangers 11-3; Minnesota Twins-Kansas City Royals 11-8.

NATIONAL LEAGUE
Pittsburgh Pirates - Montreal Expos 2-1; St. Louis Cardinals - Philadelphia Phillies 5-0; New York Mets - Chicago Cubs 5-3; San Diego Padres - San Francisco Giants 6-5; Houston Astros - Atlanta Braves 2-0.

Jan Timman tweede met kleine achterstand

Nogueiras nieuwe leider interzonetoernooi Taxco

WILLEMSTAD/TAXCO — De Nederlandse grootmeester Jan Timman, grossiert de laatste dagen in afgebroken partijen. Nadat hij tegen de Amerikaan Alburt in de zevende ronde al twee keer had afgebroken, herhaalde hij dat in de achtste ronde tegen de Russische grootmeester Romanisjin. Met zwart heeft hij desondanks toch de beste kansen de partij, die gisteren zeven uur in beslag nam, te winnen. Ook in de partij tegen Alburt (gesecondeerd door Genna Sosonko) heeft Timman met zwart de beste winstkansen. Met 4,5 punten en twee afgebroken partijen staat de Amsterdammer nu tweede achter de verrassend sterke Cubaanse grootmeester Nogueiras, die 5,5 punten achter zijn naam heeft.

GOEDE KANSEN

Jan Timman heeft nog alle kansen in eigen handen om zich te plaatsen voor het kandidatentoernooi te Montpellier. Hij moet zich in ieder geval bij de eerste vier in Taxco zien te plaatsen maar Timman kennende zal hij alleen genoegen nemen met de eerste plaats. Die wordt voorlopig nog ingenomen door de Cubaan Nogueiras die tegen de jonge Noorse internationale meester Agdestein maar net aan een nederlaag ontsnapte. De Noor begon veelbelovend en hield een goede stelling over aan een sterke opening. Hij verspeelde zijn winstkansen echter in de tijdnoodfase waardoor de Cubaan met veel pijn en moeite naar remise kon afwikkelen. Michael Tal, ook wel de 'tovenaar van Riga' genoemd, maakte zijn faam weer eens waar door in slechts 16 zetten van de Mexicaanse thuisspeler Sisniega te winnen. Die winst was goed voor een derde plaats in het tussenklassement. Joeri Balsjov heeft dit keer niet de juiste vorm te pakken gezien zijn povere resultaten tot nu toe. In een verloren positie brak hij zijn partij tegen Saeed uit de Verenigde Arabische emiraten af en staat daardoor slechts voorlaatste. Balasjov was vooraf als een van de grootste kanshebbers gezien voor een plaats bij de eerste vier maar kan dat voorlopig wel vergeten.

UITSLAGEN 8e RONDE

Agdestein - Nogueiras	0.5 - 0.5
Romanisjin - Timman	afgebr.
Alburt - Prandstetter	afgebr.
Saeed - Balasjov	afgebr.
Sisniega - Tal	0 - 1
Cebalo - Spragget	0.5 - 0.5
Jangin Qi - Speelman	1 - 0
Browne - Pinter	0.5 - 0.5

STAND NA ACHT RONDEN

1. Nogueiras (Cub) 5.5 punt
2. Timman (Ned) 4.5 + 2 afg. 3. Tal (Sov), Spragget (Can) 4.5 + 1 afg.
5. Agdestein (Noo), Pinter (Hon) 4 punt

KNVB handhaaft uitslag Den Haag - Graafschap

WILLEMSTAD — Het bestuur betaald voetbal van de KNVB in Nederland heeft besloten de uitslag van de woensdagavond vroegtijdig gestaakte wedstrijd tussen Den Haag en de Graafschap (0-1) te handhaven. In de 77e minuut van de wedstrijd onploften er op het speelveld een aantal zelfgemaakte bommetjes. Daar scheidsrechter Bep Thomas in de eerste helft de wedstrijd ook al voor vijf minuten had onderbroken vanwege diverse ongeregeldheden op de tribunes, besloot hij de wedstrijd na het bommetjesincident definitief te beëindigen.

Het bestuur betaald voetbal is, na overleg met de tuchtcommissie en de voorzitter van de reglementscommissie, de mening toegedaan dat de uitslag in de stand van de na-kompetitie blijft opgenomen. De tuchtcommissie van de KNVB kon op korte termijn geen uitspraak doen over wie er nu schuld aan het incident had daar er nog verschillende rapporten, van onder andere de scheidsrechter en de waarnemer, moesten binnenkomen. Zij adviseerden toen het bestuur betaald voetbal zelf maar een beslissing te nemen in deze zaak. Deze kon dat ook aan de hand van het reglement kompetitiewedstrijden betaald voetbal. Daar de na-kompetitie in zijn eindfase is en er voor een aantal clubs grote belangen op het spel staan wilde de KNVB hoe dan ook een beslissing nemen. De uitslag zal dus gehandhaafd blijven en de wedstrijd niet zal worden uitgespeeld.

DEN HAAG BOOS

Na het bekend worden van de KNVB uitspraak besloot het bestuur van de FC Den Haag dat men zal protesteren tegen de beslissing. Men wil dat de resterende 13 minuten per-se worden uitgespeeld omdat de promotiekansen voor Den Haag door de uitslag teniet worden gedaan terwijl De Graafschap en ook koploper NEC er door bevoordeeld worden. Den Haag bestuurslid Van Hal verwijst in dit geval naar een vergelijkbaar incident van een aantal jaren geleden waarbij tijdens de wedstrijd Groningen tegen Telstar, Fred Bisschot van de Velsense club met een mes werd bedreigd. Ook die wedstrijd werd toen uitgespeeld, weliswaar zonder publiek. Verder vindt men dat de club ten onrechte de schuld krijgt van het gebeuren in het Zuiderpark, iets wat nog bewezen moet worden.

NEC AKKOORD

In tegenstelling tot het Den Haag bestuur, is dat van NEC wel akkoord gegaan met de KNVB beslissing. Wij geven er de voorkeur aan om zondag de laatste wedstrijd tegen De Graafschap te spelen en niet te wachten op een eventueel andere uitslag als de wedstrijd tussen Den Haag en De Graafschap moet worden uitgespeeld. In dat geval moeten wij later tegen De Graafschap spelen en dat zien we niet zitten. Zo liet NEC voorzitter Henk Bergamin desgevraagd weten. Onze spelers hebben bovendien nu het juiste ritme te pakken plus dat de meesten hun vakantie al hebben besproken na de wedstrijd van komende zondag. Hij voelt er niets voor de wedstrijd toch te laten uitspelen ook niet als er bij een wijziging in de stand misschien voordeel voor zijn club uit komt. Als De Graafschap komende zondag van ons wint dan gaan zij naar de eredivisie en ook nog eens volkomen verdiend. We moeten de strijd op het veld winnen en niet voor een protestcommissie. Wat NEC moet doen is minstens gelijkspelen maar beter nog liever winnen. Verliezen we dan moeten we niet gaan lopen zeuren over die dertien minuten, we hebben ons er immers bij neergelegd, aldus voorzitter Bergamin.

Basketbalploeg naar Japan

DEN HAAG — Bondscoach Vladimir Heger neemt twaalf spelers mee voor de basketbaltrip naar Japan, van 27 juni tot 7 juli. De selectie voor het Nationale team ziet er als volgt uit: Marten Esajas, John Emanuels en Okke te Velde (Canadians), Ronald Schilp en Rob van Essen (beiden Weert), Marco de Waard en Peter van Noord (beiden Noordkop), Hans Heydeman en Richard van Poelgeest (beiden Leiden), Martin de Vries (Haaksbergen), Rene Ebeltjes (Greyhounds) en Ron van der Schaaf (VSt).

Het Nederlands team neemt op 29 en 30 juni samen met Japan, de Sovjet- Unie en het team van de Universiteit van Indiana deel aan een toernooi in Tokio. Vervolgens wordt op 2 juli in Okyama gespeeld tegen de Sovjet- Unie, op 4 juli tegen het team van de Universiteit van Indiana, op 6 juli in Kyoto tegen Japan en op 7 juli in Sapporo opnieuw tegen het team van de Universiteit van Indiana.

Maceda naar Real

MADRID — De Spaanse international Antonio Maceda heeft zich voor drie jaar verbonden aan Real Madrid. De hoogte van de transfersom die betaald werd voor de vrije verdediger van Gijon werd niet bekend gemaakt. Volgens welingelichte kringen zou de Spaanse eerste divisie-club echter een bedrag van 65 miljoen pesetas ontvangen, zo'n 1,3 miljoen gulden.

VS basketbal ploeg niet naar Griekenland

NEW YORK — Een Amerikaanse prof- basketbalploeg, die volgende week een toernee door Griekenland zou maken, heeft het bezoek geannuleerd „in verband met de onveiligheid op het vliegveld van Athene". Dit heeft vorozitter Junior Bridgeman donderdag in New York verklaard. De ploeg zou onder meer tweemaal tegen het nationale team van Griekenland spelen.

Kasparov dreigt

BELGRADO — Gary Kasparov, de uitdager van Karpov in de strijd om het wereldkampioenschap schaken, heeft in Belgrado dreigementen geuit aan het adres van Campomanes, de voorzitter van de wereldschaakbond (FIDE). De Russische grootmeester heeft besloten „de wedstrijd naar buiten te brengen" over de eerste, afgebroken tweekamp, als Moskou weer wordt aangewezen als plaats van handeling voor de tweekamp en als zijn voorstellen worden genegeerd. „Ik ben van mening, dat dat de enige manier is om aan de intriges van Campomanes en zijn omgeving tegenwicht te bieden", aldus Kasparov.

Goede prestaties in Italiaans bekertoernooi

MILAAN — Inter MIlan heeft in de return van de kwart- finales van de strijd om de Italiaanse voetbalbeker revanche genomen op Verona.

De landskampioen, die de thuiswedstrijd met 3-0 had gewonnen en zich al bij de laatste vier waande, werd in Milaan met dezelfde cijfers verslagen. In de noodzakelijk geworden verlenging sloeg Inter alsnog genadeloos toe: 5-1. Uitblinker was Karl- Heinz Rummenigge, die tweemaal scoorde en een derde doelpunt voorbereidde.

Stadgenoot AC Milan haalde eveneens uit voor een daverende stunt. In Turijn werd bij Europees kampioen Juventus met 0-1 gewonnen, waardoor de Milanese club na de 0-0 thuis een plaats in de halve finales veroverde. Met AC en Inter Milan kwalificeerden zich Fiorentina en Sampdoria voor de halve eindstrijd.

Lokaal Bridge nieuws

WILLEMSTAD — Afgelopen week werden er weer diverse wedstrijden gespeeld voor de verschillende bridgeclubs op ons eiland. Bij de dinsdagochtend club van bridgeclub Asiento waren dit keer 15 paren aanwezig waarvan er 7 boven het gemiddelde van 50% scoorden.

1. Dms Schouten - Siemens	63,10 %
2. Dms Kooy - Wansink	57,87 %
3. Dms Zwollo - Hiemstra	53,24 %
4. Dms Valkenberg - van Meijeren	52,78 %
5. Dms Brands - Zeinstra	52,38 %
6. Dms Henriques - Henriques	52,31 %
7. Dms Senoir - van der Plank	51,19 %

Afgelopen dinsdagavond werd de tweede ronde gespeeld van de clubkompetitie van bridgeclub Asiento. Van de 12 paren scoorden er 7 boven het gemiddelde.

1. Dms de Paus - Vos	59,28 %
2. Hrn Goossens - Goessens	54,64 %
3. Hrn van der Pol - van der Ende	53,93 %
4. Echtpaar Saladin	52,80 %
5. Hrn Tigelaan - Jansen	52,50 %
6. Mej Snellers - Hr Moenir- Alam	51,78 %
7. Dms Kooy - Wansink	50,36 %

Verder werd ook nog de tweede ronde gespeeld van de clubkompetitie van bridgeclub Corsow. Van de 13 deelnemende paren scoorden de volgende zeven boven het gemiddelde.

1. Echtpaar Saladin	61,67 %
2. Hr Hirschberg - Mw de Vries	57,92 %
3. Echtpaar van der Ende	55,83 %
4. Hrn Roerhorst - Groot	55,00 %
5. Dms de Paus - Vos	52,14 %
6. Mw Valkenberg - Hr de Vries	51,67 %
7. Mw Schnitzer - Hr Serphos	51,43 %

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PORCH SALE tot 1 juli: Lada Station 1980 ƒ.1.000,-; 4-persoons- rubberboot ƒ.40,-; naaimachine ƒ.400,-; stapelbedden ƒ.175,-; radio- pick-up ƒ.100,-; airco, 12.000 BTU, ƒ.300,-; staande fan ƒ.50,-; 2 judopakken à ƒ.10,-, 7 + 9 jr.; 2 tennisrackets à ƒ.15,-; 2 strandstrechers à ƒ.15,-; potten; pannen; schalen; lampen; planten en andere huishoudelijke artikelen, Guaicaipuroweg 18 (zijweg Montilones / Montezuma), tel.: 74637.

PICK-UP TOYOTA, dubbel cabine, Hilux 1983 ƒ.9.000,-, cassette- player, equalizer, booster + speaker, tel.: 641003, Soto Kaya C no. 9.

PORCH SALE zat. 22-6 t/m 26-6 van 9-12 uur am. o.a. eethoek ƒ.500,-; zithoek ƒ.750,-; ijskast ƒ.150,-; wasmachine ƒ.150,-; kinderstoel ƒ.85,-; surfplank ƒ.400,-; pannen; lampen; serviesgoed en nog veel meer. Kentuckyweg 2 (hoek Venezuelaweg), Sta. Maria.

PORCHE SALE zaterdag 22 juni '85 10.00 tot 17.00 uur: tienerslaapkamer ƒ.350,-; Elmo geluids- filmcamera ƒ.400,-; kinder- surftuig ƒ.75,-; koelkast ƒ.400,-; Zaagklok ƒ.80,-; staande schemerlamp ƒ.50,-; fan ƒ.45,- e.a. auto Mazda Station, bj. '80 ƒ.3.500,-, Dr. Jac Ellisweg 8, tel.: 78892.

CELICA LIFTBACK 1983; ijskast; airco en overige inboedel, ook planten, Abrahamsz G-49B, tel.: 675279.

3 EENPERSOONSBEDDEN à ƒ.60,-, Carawaraweg 120.

WEGENS VERTREK: Toyota Cressida Stationwagon, bj. 1983, airco, power br. + st., radio + cass., tel.: 623941.

TAPIJT WALL to Wall, 4 m. lang en 3 m. breed, prijs ƒ.200,-, Avesweg 6, Buena Vista.

KAVEL OP Villapark Cas Grandi, ƒ.39,- p/m², tel.: 675930 na 7.00 pm.

DODGE DART 1975, interieur en motor in goede staat; stereo-installatie, 5 mnd. oud, tel.: 613627.

TOYOTA CRESSIDA Coupé (2-deurs), bouwjr. 1979, St. Michielsweg 31 na 1 uur.

PORCH SALE: van potten en pannen tot stoelen en tafels; stereo-set (3-in-1), zaterdag en zondag 11.00-14.00, maandag en dinsdag 14.00-19.00 uur: Jongbloed 122B (zijstraat El Grecoweg), tel.: 79298.

INBREKERSALARM ƒ.275,-; rotan wieg ƒ.80,-; kinderstoel ƒ.85,-; sterilisatie- pan; bottle warmer; bad- standaard, Abrahamsz 117, tel.: 672432.

BELGISCHE HERDERPUPS Groenedaeler (zwart) met Ned. stamboom, tatoeëring etc. ƒ.650,-; nieuwe Philips 800 l. koelkast met vriesvak; Moulinex grill bakoven, groot model ƒ.250,-; Philips vrieskist 200 l. ƒ.350,-, Kaya Kiwa 8, tel.: 78282.

WEGENS VERTREK muziekinstrumenten: een grote orgel / piano drie deck met alle soort begeleiding; 4 Peavey boxen à ƒ.450,-; 2 Yamaha boxen à ƒ.1.100,-; 1 Peavey mixer ƒ.300,-; 1 monitorset ƒ.1.200,-; Yamaha orgel ƒ.1.200,-; ... ƒ.160,-; 4 standers ... Voor verdere inlichtingen: tel.: 73454.

VW BUS 1982, kan ± 10 pers. vervoeren, ƒ.4.000,-; Oldsmobile Omega 1983, weinig gereden, full equipped, stoffen bekleding, ƒ.14.500,-, tel.: 73454.

ZEILJACHT, sloep, hout, GM dieselmotor ontwerp: Bucha-... 671313.

AIRCO ƒ.150,-; planten, Kaya Naiguata 7, tel.: 78518.

GEHEEL GEMODERNISEERDE 3 slaapkamerwoning, «Bungalowtypen», in Julianadorp, prijs ƒ.99.500,-, tel.: 80434.

TOYOTA COROLLA Station, bwjr. '82 radio en cassette- recorder en booster- equal.; surfplank met extra zeil en power joint; linnenkast; kleine huishoudelijke artikelen; huis: 3 slaapkamers, grote porch, grote tuin met vruchtbomen en tuinhuis, Architectenweg 28, tel.: 55614.

BUNITA PLYMOUTH Volare Stationwagon, 6 cyl., full equipped. den bon kondishon, preis biew ƒ.8.500,-, awor ƒ.5.950,- o mihó oferta, tel.: 615875, Seru Loraweg 46B.

PORCH SALE. Alles moet weg: potten; pannen; planten; stoelen; glazen; bekers; eethoek enz. Zaterdag 9-13 uur: Kansasweg 5.

WEGENS VERTREK: inboedel tevens Toyota Celica '75. Te bevragen: 81156.

1 AL. TANK + backpack; 1 regulator Octopus + depth & pressure gauge, ƒ.550,-, tel.: 614054.

LADA 1982, prijs ƒ.4.000,-. Voor informatie tel.: 624043.

MITSUBISHI PICK-UP L300 1983 ƒ.8.500,-; speedboot 80 PK ƒ.7.500,-, tel.: 83967.

ROTAN THEEWAGEN ƒ.125,-; 4 teakhouten eetkamer- stoelen, Deens fabr., ƒ.75,- per stuk, tel.: 79319.

MITSUBISHI CORDIA GSL 1983, airco, sunroof, radio AM/FM, cassette, booster, tel.: 78738.

WEGENS VERTREK: 1 pers. bed + matras ƒ.50,-; 1 baby campingbed ƒ.75,-; 1 stretcher ƒ.35,-; salontafel + bijzettafel ƒ.75,-; stereotoren ƒ.1.100,-; babyfoon ƒ.70,-; kinderstoel ƒ.60,-; reiswieg compl.; maternity-, baby- en kinderkleding.
PER 11 JULI: auping lits- jumeaux + nachtkastjes, kaptafel + lichtbak ƒ.950,-; kinder- spijlenbed + commode + lakens ƒ.125,-, Jan Thiel Oost 180.

1 STEL WATERSKIES ƒ.45,-; 1 steljeugd- waterskies ƒ.25,-, tel.: 73162, Wilhelminalaan 1, E'stad.

RASECHTE TOYPOEDELS, Slokéweg 8, tel.: 76163.

UN SET di sala Canades ƒ.1.800,-. 't Eerst komt, 't eerst maalt. «As is where is», tel.: 675640.

AUTO SUZUKI '83 ƒ.4.500,-; Datsun 120Y ƒ.3.950,-; Mazda 626 '82 ƒ.6.850,-. Te bevr.: Biesheuvel 2, tel.: 75476.

1 GROTE KOELKAST no- frost, 2-deurs, ƒ.700,-; 1 kleine koelkast, 2-deurs, ƒ.350,-, tel.: 89389.

2 WANDMEUBEL; 1 set di sala; 1 fauteuil; 1 stoof i Frigidaire "geel"; 1 set di kama i kashi (twinbed); 1 bureau ku lachi grandi, Oost Jongbloed 32, tel.: 78697.

WEGENS VERTREK: Rode Samba Talbot Cabriolet, unieke auto voor de tropen, slechts twee jaar oud, i.z.g.s., nog geen 15.000 km op de teller, beschikbaar per 1 juli a.s., tel. na 18.00 uur: 612471.

BEDDEN; kasten; refrigerator; meubels; kinder- ledikant en nog veel meer. Kijkdag: zaterdag 22 juni vanaf 14.00 uur: Gorsiraweg 16, tel.: 612471.

INBOEDEL IN goede staat, Admiraalsweg 34.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

WANTED CAR with airco, standard gears, preferable recent models Toyota Corolla, Starlet (wagon), Nissan Sunny, Daihatsu Charmant of Charade, telephone 613444.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

HUIS PER 1 juli: half gemeubileerd, prijs ƒ.800,- per maand, liever met een companie of bank, minstens een jaar vooruitbetaling. Voor ifnroamtie tel.: 76761 's avonds.

GEM. EENPERSOONS appartement. Inlicht. Mauritslaan 12,. Emmastad, tel.: 73367.

ONGEM. APPARTEMENTEN, een van één kamer ƒ.400,- p/m, een van twee kamers ƒ.550,- p/m, rustige buurt. Inl.: tel.: 615532.

GEMEUBILEERD HUIS, 3 slaapkamers, 2 badkamers, voor- en achterporch, Heelsumstraat 18, ƒ.750,- p/m, tel.: 54984.

EEN FLAT ƒ.450,-, water en licht inbegrepen, Mahokstraat 2. Te bezichtigen na 5 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

NEDERLANDS GEZIN zoekt woning voor langere termijn. Zo mogelijk 4 slaapkamers, tel.: 53927.

ECHTPAAR ZOEKT met spoed huis (per 1 juli), tel.: 82712.

WOONHUIS, MIN. 3 sl.-k., gunstige ligging, huur ongeveer ƒ.1.000,-. Inl. Beach-House, Avila Beach Hotel, tel.: 614377.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

ZOEKEN WEGENS vertrek per 1 augustus een goed adres voor onze inw. Engels sprekende hulp, uitstekende credentials, kookt heerlijk, tel.: 612471.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

GEVRAAGD: DIENSTMEISJE voor 3 halve dagen per week, zelfstandig kunnende werken, met eigen vervoer, liefst omgeving Montagne, tel.: 674410.

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT OPPASHUIS vanaf 13 dec. t/m 12 jan (en eventueel voor nu), liefst met gebruik van auto, kplmaralg Huub Vereijken, 2e pel., tst. 185 verblijf, tst. 144 CSM, tel.: 611230.

GEVRAAGD: GOOCHELAAR i.v.m. kinderfeestje a.s. donderdag, 5, 6 jr., tel.: 77452 na 6 uur.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

TOYOTA STARLET Stationwagon, prima staat, ƒ.6.450,-, tel.: 22187.

WEGENS OVERCOMPLEET: nieuwe droogautomaat, elk aannemelijk bod, tel.: 24617.

WEGENS VERTREK: 4 zitsbankstel lichtblauw (ook te splitsen in aparte zitelementen) NAƒ.400,-; diverse stoelen NAƒ.125,-; lampen en spots; Bruynzeel grenen wandkast NAƒ.400,-; Bruynzeel grenen wandkast NAƒ.175,-; Bruynzeel grenen boekenkast NAƒ.200,-; eettafel- stoelen NAƒ.50,- per stuk; porche eettafel, grenenhout, NAƒ.80,-; uit USA geïmporteerde computer gestuurde stereoset, merk Technics, bestaande uit versterker, draaitafel, cassette- deck, tuner en Technics boxen NAƒ.1.600,-; stereokastje grenen Lundia NAƒ.175,-; airco, type split unit, 18.000 BTU, NAƒ.650,-; kitchen cabinet + labaplatos NAƒ.150,-; boto di bela, kompleto ku su trailer NAƒ.950,-; surfboard marca Mistral Competition, kompleto NAƒ.350,-; mesa kasi nobo NAƒ.100,-; Volkswagen auto NAƒ.1.000,-; life vest NAƒ.25,-; planten vanaf NAƒ.2,-. Verkoop op vrijdag 21 en zaterdag 22 juni op het adres: Piedra Plat 55D.

VOLAUTOMATISCHE wasmachine Philips, 220 Volt, ƒ.500,-; Philips koelkast Tropical, 220 Volt, ƒ.700,-, Mativídiri 31, tel.: 21575.

GEMEUBILEERD OF ongemeubileerd huis, redelijke prijs. Informatie: Tollenstraat 6.

HUTKOFFERS, Sereo Colorado Bung. 259. Phone: 9-3666.

VW PASSAT '77, 58.500 km, AM/FM cassette, i.z.g.st., ƒ.1.550,-; Pentax MX + 28 mm + 50 mm + 135 mm lens + flitser + paraattas ƒ.600,-; radio world receiver ƒ.80,-; div. surfzeilen: Gaatra 4.2 en 4.7 m², 3 Neil Prygde 6.5 m², Reamurstraat 2, tel.: 27521.

RUIM, VRIJSTAAND, rustig gelegen woonhuis, bebouwde oppervlakte 310 m², voor elk aannemelijk bod, Smidsena 5A (Paradera).

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

HUIS TE Seroe Colorado: 3 slaapkamers, 2 badkamers, 3 toiletten, huiskamer, grote patio met tuin, garage, ingerichte keuken. Verdere informaties bellen 41624 na 16.00 uur, Seroe Colorado 1544.

HUIS BESTAANDE uit 3 slaapkamers, 1 studeerkamer, washok, voor- en achterpatio, 2 badkamers, keuken met ingebouwde stoof + telefoon- aansluiting. Direct verkrijgbaar. Adres: Sta. Cruz 138A, huurprijs ƒ.750,- per maand. Contact: 28739 na 5 uur.

LUXE 3 KAMERFLAT met balkon, volledig gemeubileerd, tel.: 21079.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEVRAAGD wegens het overkomen van mijn verloofde voor de maand aug., tel.: 47100 marinier Brands.

Seth Gaaikema in Centro Pro Arte

Gisteravond mocht ik weer ervaren dat Wim Ibo in zijn geschiedenis van het Nederlands Cabaret "En nu de moraal....." gelijk had toen hij daarin beweerde dat je bij een optreden van Seth Gaaikema geconfronteerd wordt met het onblusbaar levensblije van een Toon Hermans en tegelijkertijd met het wikken-en-weeg- precieze van een Wim Kan. Bekend is dat Seth beiden bewondert en bewonderde.

Deze twee invloeden zijn nog steeds herkenbaar in zijn werk; de invloed van Toon Hermans is mijns inziens op het ogenblik zelfs nog sterker voelbaar dan voorheen. Ik denk daarbij b.v. aan zijn slotconference "Ik heb zin om te leven vandaag". Het werkte bij mij heel duidelijk associaties op aan het slot van een optreden van Toon Hermans dat ik in 1973 in het Circustheater te Scheveningen mocht bijwonen.

"1984 is het Orwell-jaar; 1985 is toch gekomen", zong een blije Seth ons toe. Ondanks dat het gebeuren in de wereld, in Nederland, op de Antillen er niet naar is om zo uitbundig te doen, wist Gaaikema de zon toch te laten schijnen. En dat in een zaal die zeer slecht bezet was. Menig artist had dat de moed in de schoenen doen zinken. Niet een Seth Gaaikema; hij gebruikte de lege stoelen juist om zijn humoristische optreden extra kracht bij te zetten. "Stoelen kunnen ook klappen".

Je zit dan welbewust oog-in-oog met een cabaretier van klasse, die in het rijtje van Wim Sonneveld, Wim Kan, Herman van Veen, Paul van Vliet, Freek de Jonge, e.a. thuis hoort. Nederlandse kleinkunstenaars die allen in de voetsporen zijn getreden van Toon Hermans die in 1955 de Amerikaanse amusementsformule van de one-(wo)man- show in Nederland introduceerde.

Muzikaal begeleid door Bob Zimmerman op de piano en door de oude- rot- in- het-vak Jan Blok op de gitaar, bracht Seth Gaaikema o.a. "Juliana", "Brief aan mevrouw De Vries", "Drie krasse bejaarden", "Drieverdiepingen- huis". "t Orakel" was de naam waaronder Seths conferences over het voetlicht kwamen. Een orakel, zegt het woordenboek, is een godspraak of een plaats waar de goden door middel van priesters en priesteressen hun vaak dubbelzinnige uitspraken deden. Een toepasselijke titel: er worden uitspraken gedaan, niet door goden dan wel, maar in ieder geval dubbelzinnig. Dubbelzinnigheid, onmisbaar voor cabaret, ontstaan door het spelen met woorden, met de taal.

Hier verloochende zich de Neerlandicus Gaaikema niet, die niet alleen voor zichzelf heeft geschreven, maar ook voor anderen. Ik refereer aan "Nee, we noemen geen namen" van 1963 voor Wim Kans oudejaarsavond- conference. En ik noem zijn uit 1960 opvallend goede vertaling van de musical "My Fair Lady". Ook gisteren mochten we weer genieten van vele spitsvondige taalgrappen; vergeleken met het doemdenken van de Nederlanders vindt men op de Antillen dat je er niet zo zwaar "an tillen" moet, om slechts één van de aan de Antillen gewijde woordspelingen te verklappen. Voor de andere moet u vanavond of morgen naar Centro Pro Arte.

De Gaaikema- ingrediënten waren natuurlijk aanwezig: Groningen, dominees- afkomst, politiek, koningshuis, enz. Hiernaast kwamen onderwerpen als pausbezoek, sex en homofilie, verheerlijking van het lichaam e.d. in de schijnwerper. Ondanks deze variëteit aan onderwerpen vond ik het geheel toch een beetje "smal", te weinig genuanceerd en miste ik een lijn of een bepaald thema in het optreden. Daardoor kwam de inhoud wat warrig en dooreen geklutst over. Op de meest onverwachte momenten kwamen onderwerpen als het koningshuis, de paus en homofilie aan bod, terwijl ik vaak dacht, dat dat onderwerp nu wel afgehandeld was. Gelukkig maakte een alles doortintelende en steeds aanwezige blijheid om het bestaan heel veel weer goed. Woordkunstenaar en musici mochten met een welgemeend slotapplaus en een prachtig bloemstuk beloond worden.

(Foto Jan Swinkels)

KEES VOS

Ten aanzien vakantie-gelden

BC-besluit valt bij ABVO in slechte aarde

WILLEMSTAD — Het besluit van het Bestuurscollege van Curaçao om een deel van de overheids- dienaren toch het hen nog toekomende deel van de vakantie- gelden uit te keren en daarmee niet, zoals eerder met de vakbonden overeen werd gekomen, tot eind van dit jaar te wachten, is bij de ambtenaren- bond ABVO allerminst in goede aarde gevallen. De ABVO vindt dat het BC hiermee bewijst een "verdeel- en- heers- politiek" te voeren.

ABVO- voorzitter Frits Brito hekelt in een door de ambtenaren- bond uitgegeven communique het beleid van het Curaçaose eilands- bestuur ten aanzien van de betaling van de vakantie- toelage. Hij wijst erop dat de vakbonden met zowel de regering als het Bestuurscollege overeen kwamen, dat het nog resterende 5/9 deel dat over 1985 moest worden uitgekeerd, pas in december van dit jaar zou worden uitbetaald, omdat het de overheden momenteel aan de benodigde middelen zou ontbreken.

Geheel tegen deze afspraak in, maakte nu het eilands- bestuur met de arbeiders- bond BTG een nieuwe afspraak en kwam zij overeen betaling van de toelage deze maand te zullen laten plaatsvinden. Daardoor, aldus Brito, wordt door het BC een discrepantie in de hand gewerkt voor wat betreft de behandeling van eilands- en lands- dienaren. Hij laakte dan ook het feit dat het eilands- bestuur als werkgever opnieuw de uniformiteit, die er geacht wordt te bestaan ten opzichte van de regering, doorbreekt. Brito herinnerde er tevens aan dat zulks ook gebeurde ten tijde van de indexeringsproblematiek, toen voor eilands- en lands- werknemers ook al twee verschillende overheidsbesluiten golden en betitelde deze problematiek als een "niet te vergeten wond". De ABVO vindt, liet de bonds- voorzitter tot slot nog weten, dat indien het Bestuurscollege besluit de vakantie- uitkering in juni uit te betalen, dit besluit alle eilandsambtenaren dient te gelden en niet slechts een klein deel van de werknemers in overheidsdienst. Het wantrouwen jegens de politieke bestuurders zal daardoor slechts kunnen toenemen, aldus Brito.

Pen-vrienden gevraagd

WILLEMSTAD— Vijf jongeren uit Ghana zoeken pen- vrienden op de NA. Het zijn: Rita Betty Arhin, Box 823, Cape Coast, Ghana. Leeftijd 21 jaar.

Rebecca Nancy Moore, Box 465, Cape Coast, Ghana. Leeftijd 22 jaar.

Robert K. Arhin Box 823 Cape Coast, Ghana. Leeftijd 20 jaar.

James creey More, Box 465 Cape Coast, Ghana. Leeftijd 20 jaar.

Robert Renner, Box 909, Cape Coast, Ghana. Leeftijd 21 jaar.

Beëdiging officieren

WILLEMSTAD—Drie officieren worden op 22 juni om elf uur door de commandant van de marinebasis Parera beëdigd. De beëdiging zal worden opgeluisterd met een gewapende wacht en met tamboers en pijpers. De ceremonie wordt door meerdere hoogwaardigheids- bekleders bijgewoond. De te beëdigen officieren zijn: R.H. Steffelaar, A.F. de Groot en R. Zweserijn.

Israel overweegt deel Shi'itische gevangenen vrij te laten

Rode Kruis bereid bij kaping in Beirut te gaan bemiddelen

BEIRUT — Het Internationale Rode Kruis is bereid te bemiddelen in het kapingsdrama in Beirut wanneer alle partijen daarom vragen. Israel lijkt van plan te zijn het vrijlatingsschema van de gevangen gehouden Shi'iten, onafhankelijk van de kaping, door te zetten. De belangrijkste eis der kapers is de vrijlating van ruim zevenhonderd Shi'iten die in Israel vastzitten. Vijf gijzelaars hebben op een persconferentie ook om de vrijlating van deze Shi'iten gevraagd en hebben bij hun president Ronald Reagan aangedrongen geen bevrijdingsactie te ondernemen, omdat daar onschuldigen het slachtoffer van zullen worden. Er blijken zes Amerikaanse gijzelaars apart vast gehouden te worden en wel militairen. In Amal- kringen overweegt men de zieke gijzelaars vrij te laten, zo werd vanmorgen vernomen.

De directeur van het Internationale Rode Kruis Alexander Hay die donderdag een al lang geleden afgesproken ontmoeting had met de Amerikaanse president Reagan zei na afloop dat zijn organisatie bereid is te bemiddelen wanneer alle partijen dit vragen. Eerder had Zwitserland zich ook al bereid verklaard te bemiddelen in deze zaak en had ook zijn medewerking aangeboden bij het organiseren van een ruil tussen Shi'itische gevangenen en Amerikaanse gijzelaars.

Voor beide partijen gloort er weer enig licht, nu men in Israel liet weten de afloop van het kapingsdrama niet af te wachten bij het ten uitvoer brengen van het schema van de vrijlating van groepen Shi'itische gevangenen. Dit kan betekenen dat voordat er één Amerikaanse gijzelaar wordt vrijgelaten er al in Israel gevangen zittende Shi'iten naar zuid Libanon kunnen terugkeren. Volgens Israel houdt men nog 766 Shi'iten vast. De vrijlating van deze gevangenen is de belangrijkste eis der Shi'itische kapers en van de Shi'itenleider, minister Nahib Berri.

Tijdens een persconferentie hebben vijf gegijzelde Amerikanen ook aangedrongen op hun vrijlating. Tevens vroegen zij Reagan geen actie te beginnen om de gijzelaars te bevrijden. Inmiddels is ook gebleken dat het bij de apart gevangen gehouden Amerikaanse gijzelaars niet gaat om mensen met joodse namen, maar om Amerikaanse militairen. Zij worden bewaakt door de extremistische groep Partij van God, welke radikaler is dan de Shi'iten.

Bij de persconferentie in een zaal op de luchthaven van Beirut ontstond in eerste instantie een chaos toen personeel van de elkaar beconcurrerende tv-maatschappijen met elkaar slaags raakte en ook met de bewakers van de AMAL- militie. De bijeenkomst werd toen onderbroken. Bij de heropening dreigden de tien bewakers onmiddellijk te zullen schieten als de pers over een bepaalde lijn zou komen. De pers van zijn kant bood zijn excuses aan voor het onbehoorlijke gedrag van kort tevoren. Namens de vijf gijzelaars las Alan Cornwall een uitgeschreven verklaring voor, waaraan hij enige zinnen toevoegde. Hij verzekerde dat de gijzelaars zich in goede gezondheid bevinden, dat hun behandeling goed is, het eten voortreffelijk en dat indien nodig ook medische verzorging wordt geboden. Hij las ook de namen van de 37 gijzelaars voor. In de verklaring stond onder meer dat zij inderdaad gijzelaars zijn maar dat de Shi'iten in Israel ook gijzelaars zijn. Zij veroordelen het kapen van vliegtuigen maar ook vragen de gijzelaars aan de betrokken regeringen dat zij trots, vrees en een gevoel van vernedering opzij zetten opdat mededogen en wijsheid zegevieren. De persconferentie viel in officiele kringen in de VS niet bepaald goed. President Reagan zou hoofdschuddend de beelden van de persconferentie hebben aangezien en gezegd hebben dat hij de zin ervan niet begreep. Een Amerikaanse regerings- functionaris vond het maar een «cynische uitbuiting» der gijzelaars. Vanmorgen werd vernomen dat men bij de Shi'itische Amal- militie welke de gijzelaars bewaakt overweegt twee zieke gijzelaars op vrije voeten te stellen. De informanten die dit zeiden wilden niet met naam worden genoemd.

De derde partij in het kapingsdrama, Israel, betoogde bij monde van zijn premier Shimon Peres, dat de kaping niets te maken heeft met de recente omstreden gevangenenruil waarbij 1150 Palestijnen enz. werden geruild tegen drie Israeliërs. Volgens bekomen inlichtingen werd deze vliegtuigkaping lang voor deze ruil al voorbereid, zei hij. De Israelische pers had eerder geschreven dat in die omstreden ruil terroristen in vrijheid waren gesteld die direct weer in actie waren gekomen. Deze ruil was volgens de pers ook een aanmoediging geweest voor nieuwe kapingsavonturen.

Ingezonden

LO Nederlands

GEACHTE LEZER,
Hier volgt een artikel over hoe het toe gaat bij de cursus LO Nederlands.

Op de cursus zitten volwassen mensen die in hun vrije tijd wat willen leren en of van beroep willen veranderen. Je geeft je op, betaalt ƒ.500,- cursusgeld per jaar en volgt de lessen. Sommige leerkrachten hebben tact en weten heel goed om te gaan met de cursisten. Helaas doen niet alle leerkrachten het even goed.

Mag je als volwassen cursist kritiek leveren op een leraar? Als volwassen mensen zou ik denken, ja. Maar in de praktijk blijkt dat je maar beter geen kritiek kunt hebben. Want kritiek wordt niet in dank afgenomen door leraren. Wat nu? Je mond dicht houden of doorgaan met kritiek uitoefenen en bijna zeker zakken voor je tentamen?

Bij deze cursus hoort alle kritiek via de cursusleider te gaan. Maar wordt er wat veranderd? Neen, niets. De cursusleider zal echt niet tegen een collega zeggen van beter je best doen of opstappen. Want hij krijgt er niet zo gauw een vervanger voor in de plaats. Het gevolg hiervan kan ook zo zijn dat de cursus kapot gaat. Dus blijven we met de slechte leerkrachten tot het einde toe zitten. Het jammere van deze zaak vind ik dat uitgerekend een minder goede lerares ook als gecommitteerde aan tafel zit bij mondelinge tentamens. Als ik regelmatig kritiek heb gehad op een leerkracht, als de leerkracht onzeker overkomt bij mij, als ze correcties niet wil toelichten, als ze i.v.m. persoonlijke problemen regelmatig afwezig is, als ze alleen een stencil voor haar neus kan houden en voorleest, als ze uit zichzelf weinig inbrengt, als ze zelfs geen duidelijk Nederlands spreekt, moet ik haar als gecommitteerde ineens wel vertrouwen aan de examentafel? Kom nou!

De cursusleider stelt de vragen op het tentamen en een hele poos later komt die bewuste lerares met vragen die ze niet goed heeft begrepen. Daar kan ik toch niets aandoen (zij is traag van begrip). De cursusleider als examinator verzwakt zijn positie, hij keurt een antwoord goed en later laat hij zich interrumperen door haar. Op het laatst weet niemand meer wat goed of niet goed is gerekend. De tijd vliegt om. Haar rommelige manier van doen en de wens van die twee leerkrachten om een kritische cursist kwijt te raken, is voldoende om mij af te wijzen. Als reden heeft de cursusleider op dat de stof moet bezinken. Deze cursusleider heeft twee maanden voor het tentamen nieuwe cursisten aangenomen. Hoe moet de stof bij deze cursisten bezinken?

Ik hoop dat de overheid in deze zaak genoeg aanleiding vindt verandering op korte termijn te brengen. Lezer wees op uw hoede.

FRANKLIN JOSEPH TIELMAN

Som van een verrekening

AAN ALLEN die het aangaat.

Indien men rond loopt met de gedachte dat alle Antillianen pro de Duivel zijn, dan doet men een misrekening. Laten we elkander serieus en met respect behandelen. Op Aruba zei men dat 300 miljoen gulden met de noorderzon is vertrokken. En dat er een zeer slechte tijd is aangebroken voor Aruba. Indien men die 300 miljoen had verdeeld onder de ±60.000 Arubanen, hoeveel zou elk hebben ontvangen?

Op Curaçao gaan de zaken ook slecht zeer slecht zelfs. En als de arbeiders van het werk afvloeien naar huis, wordt de zaak erger. Maar, op Curaçao heeft men 800 miljoen gulden geïnd gedurende de periode '82, '83, '84 (zie Extra dd 15 juni 1985 jl., blz. 13). Don Mansur U als expert in de groep, verzoek ik beleefd doch dringend na te gaan of ik met het volgende gelijk heb. Indien een regering, waarvan u deel uitmaakt die 800 miljoen gulden had opgespaard, en in januari 1985 het had verdeeld onder alle ±165.000 zielen op dit eiland, elk van hen zou dan hebben ontvangen zegge en schrijve vierduizend achthonderd achtenveertig gulden en vierentachtig rooie centen, ƒ.4.848,84. En vandaag zou niet gesproken kunnen worden van «kos ta malu». Alles zou nu prima zijn geweest voor U, voor mij en allemaal. Om de slechte zaak te bekronen, komt U op het tv-scherm ons vertellen dat de 15% inleverings- gelden door de handelaren doorverrekend in de prijs kan worden zodat er prijsverlaging intreedt en anders kan het geld in een fonds worden gestort, mijn vraag: welk fonds en met welk doel? M.a.w. wij betalen de handelaren voor prijs- verlaging voor de door ons gekochte consumptie- producten.

300 Miljoen is heel veel geld. Als Lago dat had betaald, dan moesten jullie wel hebben geweten dat de Lago ging sluiten. 800 Miljoen gulden verdeeld onder onze bevolking dan zou het eiland zijn historische naam met eer verder schragen «Isla de los Gigantes». Wij allen zouden dan direct begonnen zijn met investering in eigen land, hard werken voor onze eigen maatschappijen, en zeer zeker al onze belastingen betalen. Daarom wil ik U vragen om mij uitleg te geven waarom ons land er financieel zo slecht voor staat en wat werkelijk een v/d redenen was dat wij economisch nu naar de kelder gaan? Gaarne van U inlichtingen waar die 800 miljoen naar toe is gegaan. De Statenleden vragen niet, dus heb ik als kiezer het recht om te vragen.

Ik hoop dat fatsoen zal prevaleren, en dat ik een antwoord zal ontvangen.

MR. H.A.ISENA
(Anesi)

Innemen of inleveren

Hoewel er veel gesproken en geschreven is en wordt over inleveren en de voorstellen daartoe thans zo goed als op weg zijn naar de Staten, is er nog maar heel weinig duidelijkheid over wat er nu werkelijk gaat gebeuren.

Wat wel duidelijk is, is dat een en ander veel onrust schept onder de bevolking, dat het aantal uitzonderingen steeds groter wordt, dat het aantal werklozen zal toenemen en dat uiteindelijk de opzet vermindering van de overheidsuitgaven en verhoging van de overheidsmiddelen, vermoedelijk niet wordt bereikt. Men vraagt zich af waarom voor deze moeilijke keuze is gekozen, of is dat gewoon vanwege het gezegde waarom zou men het makkelijk doen als moeilijk kan.

Kan het dan ook makkelijker zult u zich afvragen? Ja dat kan en ik zal proberen geachte lezer u uit te leggen hoe.

Het inleveren welke kreet nu wordt gebruikt voor het inleveren van inkomen is oorspronkelijk bedoeld als het inleveren van een stukje welvaart. Om allemaal een stukje welvaart in te leveren is geen inleveren van inkomen nodig, doch is een innemen van uitgaven nodig. Welnu we gaan de uitgaven innemen en de overheids- inkomsten verhogen door het invoeren van een nieuwe belasting. Bah, belasting zult u zeggen, maar de belasting die ik nu bedoel, is een belasting die u niet moet betalen over uw ontvangsten maar over en gelijk met uw uitgaven. Dus geeft u niet uit of geeft u niet aan bepaalde artikelen uit, betaalt u ook geen belasting.

Indien de overheid nu een prijsstop en loonstop zou afkondigen en tevens een nieuwe belasting op deze wijze zou invoeren (noem hem maar gerust B.T.W.) waarbij verschillende tariefen kunnen worden gecreëerd naar gelang de soort goederen of uitgaven en de eerste levensbehoeften en de uitgaven aan de nutsbedrijven zoals water, electra met het nul tarief worden belast, mag worden verwacht dat iedereen op zi n uitgaven inneemt, en daarmee aan welvaart inlevert, terwi l bovendien de overheid fondsen ontvangt waaruit de economie nieuwe inpulsen kunnen worden gegeven. En tevens diegenen die moeten leven met een minimum inkomen automatische indien zij dit inkomen goed besteden geen belasting betalen.
Niemands inkomen hoeft hiermee naar omlaag waardoor arbeidsvreugde blijft bestaan en arbeidsonrust wordt voorkomen.

Is dit innemen en welvaart inleveren niet veel beter realiseerbaar?
Of is dit te makkelijk en moeten wij het moeilijk doen?
Eén stapje terug is niet erg.
Het gaat slechts om het "hoe", "waarom" en het "resultaat".

Naam van de inzender bij de redaktie bekend.

„Sosiedat di Eskritornan" heeft nieuw bestuur

WILLEMSTAD — "Sosiedat di Eskritornan di Korsou" heeft sinds kort een nieuw bestuur, dat is samengesteld uit: Voorzitter Guillermo E, Rosario, vicevoorzitter Virgilio Coco, secretaris Rolando Sille, penningmeester Celsio Luisa en commissaris Francisco Tronko.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

PARIJS — Een waanzinnig geworden Fransman heeft in Frans Bretagne 7 mensen gedood en 5 verwond. Dat waren familieleden en vreemdelingen.

*****

Bureau Berenschot in juli klaar met onderzoek Bonaire

Bij afvloeiing eerst overheids-personeel met tweede inkomen

KRALENDIJK — Het valt te verwachten dat het BC een aantal noodzakelijke maatregelen zal nemen op het moment dat de deskundige van de firma van Berenschot die momenteel het overheidsapparaat en de daarbij behorende diensten doorlicht, aan het BC advies zal uitbrengen. Indien er een surplus aan ambtenaren blijkt te zijn zal er een afvloeiings regeling worden voorgesteld die het totale ambtenarenbestand enigszins zal inkrimpen. In aanmerking voor afvloeiing komen vermoedelijk ambtenaren die naast hun dagelijkse bezigheden ook nog andere inkomens genieten.

Volgens gedeputeerde Franklin Crestian zal er een regeling in het leven worden geroepen die de afvloeiing niet geheel plotseling maar geleidelijk laat verlopen. Gedacht wordt aan een bepaalde periode waar een gedeeltelijke salarisbetaling zal plaatsvinden overeenkomstig het aantal gewerkte uren. De situatie van ambtenaren die een nevenbetrekking hebben is overigens niets nieuws en op het moment dat de PDB bestuurs- verantwoordelijkheid ging dragen werd er inderdaad opgevraagd welke nevenwerkzaamheden ambtenaren nog verrichten. Nadat de ambtenaren deze brief hadden ontvangen werd de gehele zaak in de ijskast gestopt en ondernam het BC geen verdere stappen.

Gedeputeerde Crestian is zich er van bewust, dat het niet gemakkelijk is maatregelen te nemen tegen deze overtreding. Wettelijk is het zelfs verboden dat ambtenaren nevenwerkzaamheden verrichten, maar in de loop van de jaren werd deze bijverdienste zelfstandig of in dienst van derden oogluikend toegestaan, hetgeen niet van de ene dag op de andere gestopt kan worden. De zaak is echter niet geheel in het vergeetboek geraakt en de mogelijkheid dat het BC toch nog handelend gaat optreden is geenszins uitgesloten.

Uitkomsten uit het onderzoek van Berenschot zullen in de te nemen beslissingen van het BC zeker een belangrijke rol spelen, is te begrijpen uit de woorden van gedeputeerde Franklin Crestian. Naar de Amigoe heeft vernomen, zullen de werkzaamheden van de heer Swieringa van het bureau Berenschot rond juli beëindigd zijn. De termijn van drie maanden was inderdaad ook de eerste opzet, hoewel het onderzoek door Berenschot eventueel verlengd kan worden.

KRALENDIJK — Woensdagmorgen arriveerde minister president Liberia Peters op de luchthaven van Bonaire in verband met de vergaderingen die belegd zijn over de financiele en ontslag-problemen bij de Bopec. Bij de foto: vlnr wnd gezaghebber Avelino Cicilia die de minister president op de luchthaven begroette, Maria Liberia Peters, minister van arbeidszaken Leo Chance en de secretaris van de Raad van Ministers mr Richard Ramirez.

PAN-woordvoerder Arthur Sealy:

Weinig vertrouwen in traditionele politiek

KRALENDIJK — Volgens PAN- leider Arthur Sealy heeft de zaak met verdovende middelen, waar twee vooraanstaande politici bij betrokken zouden zijn weer duidelijk bewezen, dat het vertrouwen gesteld in het huidige politieke systeem niet bewaarheid wordt. PAN meent dat nu inderdaad het uur van de waarheid is aangebroken. Economische en financiele problemen, een onzekere toekomstige staatkundige structuur, werkloosheid en criminaliteit wat gepaard gaat met politieke spelletjes van politieke leiders die nauwelijks meer serieus genoemd kunnen worden.

Reede vele malen hebben vertegenwoordigers van de Partido di Akshon Nobo (PAN) erop gewezen, aldus Arthur Sealy, dat het politieke systeem op Bonaire niet werkt. Degenen die de macht hebben, willen de bevolking onafhankelijk maken. Vanuit een positie die door manipulaties is verkregen, aldus Sealy en vanuit een achtergrond zonder voorbereiding wordt de bevolking gemanipuleerd. De macht heeft hem blind gemaakt voor de realiteit, aldus PAN- leider Sealy en die realiteit is de wens van de bevolking uitvoeren. Het gaat niet alleen om het gebruik van verdovende middelen of wat daar allemaal bij betrokken zijn, maar veeleer om het feit dat de gehele structuur corrupt is met klasse-justitie in plaats van sociale justitie.

Volgens PAN moet er meer verantwoordelijkheidsgevoel gekweekt worden. Nu verschuilt men zich nog gaarne achter een ander. PAN heeft van het begin van de oprichting nu ruim twee jaar geleden altijd gestaan voor een wijziging in de traditionele politiekvoering. Dat systeem, aldus geschiedenis-leraar Arthur Sealy maakt de mens slaaf van de politici.

Ook bij regeringspartijen

Felle kritiek op De Koning voor hulp aan Jamaica

DEN HAAG — De Nederlandse minister Jan de koning van Sociale zaken heeft felle kritiek van de Algemene Rekenkamer en vanuit het parlement uitgelokt door zijn beleid in de jaren 1978-80 met ontwikkelingshulp tot honderd miljoen gulden aan Jamaica. De woordvoerdster van de regeringspartij VVD, Den Ouden- Dekkers, had het over een «blanco cheque» welke aan Jamaica was verstrekt. De Rekenkamer was ook vernietigend over het speciale beleid dat ten opzichte van Jamaica werd gevoerd. Ook van zijn eigen partij, het CDA, kreeg de bewindsman die ook de Antillen in zi n portefeuille heeft, felle kritiek te horen. CDA-Kamerlid Aarts had het over «onverkwikkelijk en onacceptabel». Volgens hem is er in strijd met de voorschriften gehandeld. De Konings opvolgster minister Schoo zei dat het om een eenmalige zaak ging welke niet meer voor zal komen. De afkeuring achteraf van dit beleid is door Aarts in een motie vervat welke volgende week in stemming komt.

Ministerieel overleg over Bopec

Ontslagen gevolg van de miljoenen- schulden

KRALENDIJK — Woensdagmorgen arriveerde minister president Maria Liberia Peters in gezelschap van minister van Arbeidszaken Leo Chance en de secretaris van de Raad van Ministers mr Richard Lopez Ramirez op Bonaire om besprekingen te voeren met het BC, de directie van Bopec en de vakbond BPWU die de werknemers van Bopec en Bomas vertegenwoordigt.

Na aankomst werd het gezelschap uitgebreid met minister van Ontwikkelings- samenwerking Rudy Ellis. De minister- president werd op de luchthaven verwelkomd door wnd gezaghebber Avelino Cicilia. Het plotselinge bezoek van premier Liberia Peters moet worden gezien in het licht van de moeilijke situatie waarin de Bopec momenteel verkeert, zodat men dientengevolge een groot aantal werknemers wenst te ontslaan. Bij Bomas zal dat ongeveer de helft van het totale werknemers-bestand zijn, terwijl in totaal 25 procent van de werknemers van Bopec zal moeten vertrekken. De directeur van Bopec drs Theo Tijssen heeft schriftelijk de minister president verzocht om wijziging van de overeenkomst die in 1973 werd gesloten en waarin de Bopec zich verplichtte minimaal 125 Antilliaanse werknemers in dienst te houden. Het bedrijf heeft momenteel enorme schulden waarvan het merendeel bij buitenlandse banken.

De verliezen van Bomas zijn de afgelopen drie jaren aanzienlijk geweest en werden eigenlijk opgevangen door de inkomsten van Bopec. Nu het bedrijf een schuld heeft van om en nabij 35 miljoen gulden, zo vernam de Amigoe uit doorgaans betrouwbare bron, zal er onmiddellijk actie moeten worden ondernomen, want op deze manier kan de Bopec niet doordraaien. Na de vergaderingen met de betrokken partijen die gehouden werden in de Pasagrahan vertrok de ministeriele delegatie rond het middaguur weer naar Caracas.

Bij eerste lustrum SOTEBO

Internationaal softbal

KRALENDIJK — Morgen (zaterdag 22 juni) is het precies vijf jaar geleden dat de softbalclub Sotebo werd opgericht. De afgelopen vijf jaar heeft de vereniging zich echter niet uitsluitend met softbal beziggehouden maar was ook zeer vaak betrokken bij projecten op sociaal terrein.

Het eerste lustrum zal opmerkelijk gevierd worden en Sotebo heeft daarvoor een internationaal softbaltoernooi georganiseerd. De vereniging werd opgericht door werknemers van het olie-opslag- en overslagbedrijf Bopec en de tweeëntwintig leden van dit moment hebben veelal nog binding met Bopec hoewel dat voor aanmelding van de vereniging geen voorwaarde is.

Het softbaltoernooi zal in het weekeinde van 28 juni worden georganiseerd en behalve de verenigingen Navenantes uit Curaçao, Depond uit Aruba en natuurlijk het Bonaireaanse Sotebo zal ook een Venezolaanse ploeg deelnemen onder de naam Credimerca. In de loop van deze dag zijn de buitenlandse equipes reeds gearriveerd en zaterdag begint de eerste partij tussen Bonaire en Aruba om twee uur 's middags.

Voor salarissen overheid 3/4 bijeen; geen vakantie-uitkering

KRALENDIJK — De schoolbesturen hebben laten weten, dat de vakantie- uitkering die nog voor vijftwaalfde deel uitbetaald zou moeten worden van de baan is.

Het RK-Schoolbestuur heeft bij monde van de voorzitter frater Aurerlio Verbunt laten weten dat op verzoek van het BC de Staten hebben besloten niet alleen de huidige uitkering stop te zetten, maar ook over de jaren 1985 tot en met 1988 geen vakantiegeld uit te keren.

Momenteel worden alle pogingen weer in het werk gesteld om de ambtenaren en leerkrachten aan het eind van juni hun salarissen uit te betalen. Hoewel het totale bedrag nog niet aanwezig is, schijnt de situatie iets minder ongunstig dan begin deze maand. Ongeveer driekwart van het benodigde bedrag is reeds bijeen en er resteert het BC precies een week om op de voorlaatste werkdag — donderdag 27 juni — het bedrag rond te maken.

KRALENDIJK — De problemen bij Bopec grijpen aanzienlijk in omdat de economische toestand op Bonaire sinds geruime tijd uitermate labiel is. Allereerst vergaderde de minister president met het BC: Vlnr drs Veenhuizen, eilandssecretaris mr Frits Goedgedrag, wnd gezaghebber Avelino Cicilia, gedeputeerde van Financien Monchin Soliana, minister Leo Chance en minister president Maria Liberia Peters.

Mogelijk watersportvereniging

Nieuw bestuur van duikclub

KRALENDIJK — De duikvereniging Bonaire heeft afgelopen maand een nieuw bestuur gekozen. Voorzitter is Dick de Jong, die bijgestaan wordt door secretaris Hans Baas, penningmeester Juul de Coninck en commissaris Patrick Maaswinkel. De taak waarvoor de nieuwe bestuurs- leden zich gesteld zien is het zoeken van nieuwe mogelijkheden. Daaronder valt ook het aantrekken van leden, want het aantal leden zal vermoedelijk dalen door vertrek. Aan het eind van het jaar zal overwogen worden of de duikvereniging uitgebreid zal moeten worden tot een algemene watersportvereniging.

Referendum bij RK Schoolbestuur over Simabo-erkenning

KRALENDIJK — De leerkrachten- vakvereniging Simabo wordt niet erkend door het RK Schoolbestuur en evenmin door het bestuur van de Stichting Scholengemeenschap. De reden hiervoor is dat de vakbond over een gering aantal leden beschikt die bij deze bestuurs werkzaam zijn. Ofschoon Simabo-voorzitter Norwin Willem pretendeert de meerderheid van het aantal leerkrachten ingeschreven te hebben dat werkzaam is bij het RK Schoolbestuur, blijken dat stille leden te zijn. Desgevraagd verklaarde voorzitter frater Aurelio dat het Schoolbestuur geen rekening houdt met leden die zij niet kennen. Derhalve heeft Willem via de Landsbemiddelaar verzocht om een referendum. Alle leerkrachten van het RK Schoolbestuur krijgen dan de gelegenheid zich in het geheim uit te spreken over de vakbond. Wordt het merendeel niet behaald, aldus frater Aurelio, dat blijft de erkenning uiteraard uit.

Voorlopig kan Caracas niet zonder olie dollars

Venezuela onderzoekt kansen op overleven na olie-tijdperk

CARACAS — Er is een toekomst voor Venezuela mogelijk na het olie-tijdperk, zo meent president Jaime Lusinchi, die wordt bijgesprongen door een onlangs gehouden conferentie over dit thema, hoewel de geleerden zich bij de concrete beantwoording op de vraag of er leven voor Venezuela mogelijk is na de olie wat op de vlakte hielden. De overtuiging wint echter steeds meer terein dat de goede tijd van de oliebonanza definitief tot het verleden behoort.

Veel Venezolanen stellen zich de vraag ook of er een Venezuela mogelijk is zonder de olie-dollars die tot voor kort zo rijkelijk in zo gemakkelijk de geldlade van de overheid vulden. De meeste Venezolanen komen er niet uit als zij deze vraag willen beantwoorden. Maar ook de economen, planners en regeringsfunctionarissen die in de conferentie bijeenkwamen over deze vraag moesten vaststellen dat het antwoord niet zo gemakkelijk is. Want al mag de olie-boom voorbij zijn, de situatie was in 1984 nog steeds zo dat zestig procent van de belastinginkomsten voor Venezuela uit de olie voortkwam en wat zijn deviezen betreft is de olie- invloed nog groter: negentig procent van de Venezolaanse deviezen heeft met de olieverkoop te maken. Verleden jaar leverde die verkoop 15,3 miljard dollar op. Dit getal gaat nog meer spreken als men weet dat de tweede deviezenbron welke bestaat uit de aluminium- verkoop, niet verder kwam dan 350 miljoen dollar.

De geleerden produceerden niet veel concreets op hun vergadering. President Lusinchi echter wil de zaken wel concreet maken. Hij beloofde indertijd ook dat hij Venezuela in de naolietijd op de weg zou helpen. Daartoe diende het versoberingsplan met zijn economische maatregelen welke uiteindelijk bereikten dat Caracas de internationale banken aan zijn zijde vond voor het herschikken van de schuldenlast. Hij kan zich nu meer gaan wijden aan de uitwerking van de plannen voor het «Venezuela na de olie». Hij is zich bewust dat dit geen kleinigheid is. De olie-dollars zullen hem in staat moeten stellen om de plannen te realiseren, maar verleden jaar al kwam er een half miljard dollar minder aan oliegeld binnen.

Geleerden en Lusinchi zijn het eens dat Venezuela een nieuwe economische structuur moet gaan opzetten. Daarbij wijzen zij vol verwachting naar het uitbuiten van de andere mineralen in de Venezolaanse bodem. Zo denkt men aan de ontwikkeling van de aanzienlijke reserves aan kolen, bauxiet, ijzer, goud en diamanten. De regering heeft al enige stappen in deze richting gezet. Uit de archiefladen zi n mijnbouw- projecten gehaald welke daar jarenlang onder het stof lagen. Zoals het kolen- project in Guasare in de omgeving van de grens met Colombia. Zo is er het plan bauxiet te gaan winnen in het bossengebied van de staat Bolivar in het zuiden van Venezuela. Deze bauxietvelden werden in 1977 ontdekt en er blijkt voldoende bauxiet aanwezig te zijn om de Venezolaanse aluminium- smelterijen in de komende zestig jaar werk te verschaffen.

Het afwikkelen van deze projecten kost echter tijd. Voordat deze plannen tot ontwikkeling zijn gebracht zal Venezuela het moeten blijven stellen met de onzekere olie- markt. Want geen van de geleerden ziet enige toekomst voor Venezuela zonder de olie.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	10 1/4	- 1/4	Hammerm.P.	35 3/8	- 1/2
Asa Ltd	49 3/8	- 1 1/8	IBM	118 1/2	- 3/4
Amer.T.& T.	24	+ 1/8	ITT	30 3/4	unch
Beatrice Fds	30 5/8	- 3/8	McDonalds	68 1/8	- 5/8
Burroughs	56	- 1/8	JP Morgan	51 1/4	- 1/8
Chrysler	35 1/8	unch	Natl.Presto	25 1/2	unch
Citicorp	47	unch	NCR	28 1/2	unch
Coca Cola	68 5/8	- 1/8	Pantry Pr.	6 5/8	+ 1/8
Coleco	15 3/4	- 1/8	Pepsico	58	- 3/8
Dayt.Hudson	42 1/8	+ 1/2	Seagram	40 5/8	+ 1/8
Digital Eqm.	87	- 1 7/8	Sears	38	+ 1/8
Disney	89 1/4	+ 7/8	Sunshine M.	7 1/8	- 1/8
Dow Chemical	34 1/4	+ 1/4	Texas Instr.	98 1/2	- 1/4
Dupont	56 3/4	- 1/8	United Airl.	53	- 1/2
East.Kodak	43 1/2	+ 3/8	Union Pac.	46 3/4	- 1/8
Ford	44 3/4	+ 1/4	Unocal	29 1/2	+ 1
Gen.El.	60	+ 1/4	US Steel	26 3/4	unch
Genl.Dynamics	74	+ 1/4	Warner Lamb.	43 1/4	+ 1/2
GTE	42 1/8	- 1/2	West.El.	33	unch
Genl.Motors	71 3/4	+ 1 1/4	Xerox	50 1/8	+ 1/8

DOW JONES	LAST		HIGH	LOW
Industrials	1299,73	+ 2,35		
Transportation	636,94	- 2,34		

STANDARD & POORS	LAST		HIGH	LOW
Composite 100	180,11	+ 0,14		
Energy	187,92	+ 0,01		
Financial	117,68	- 0,16	117,85	117,28
Utilities	59,90	+ 0,07	59,93	59,76

AMERICAN STOCK EXCHANGE	LAST		HIGH	LOW
Computer & Technology	90,15	- 0,15	90,70	89,32
Precious Metals	74,68	- 1,24	75,92	74,35

NEW YORK PRECIOUS METALS 10.00 A.M.

Gold	313,00	Silver	6,12

REUTER.

NEW YORK CURRENCIES 10.30 A.M.

BritishP.	127,65	SwissF.	
GermanM.	32,45	JapYen.	0,4021
FrenchF.	106,43	CanD.	73,18

CLOSING MARKET COMMENT JUNE 20, 1985.
Stock prices finished mixed today, as the Dow 30 climbed 2.35 points to 1299.73. The Transportation average surrendered, as losers led gainers by a margin. Bond prices were also lower. IBM and Digital Equipment both slid to new yearly lows in heavy trading today. Sony also surrendered in heavy turnover. Gold Mining issues headed south as well. Among todays top gainers were Upjohn, Measurex, Roger Group and Dreyfus Corp. General Motors also rolled higher. Once again today the bulls were able to make a stand in the 1280-1290 intra-day Dow support area. Considering the weakness in the bond market and the new yearly low in IBM todays performance was encouraging, with prices rallying late in the session.
E.F. HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 21 JUNI 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.29	1.31	1.33
PND STERLING	2.21	2.265	2.325
NED GLD	50.68	51.40	52.20
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	68.77	69.49	67.29
FR FRANCS	17.70	18.80	19.50
DUITSE MARK	57.28	58.00	58.80
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.59	0.89	0.95

WEEKEND

Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg) Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

SPECIALS: Vrijdag Cocktél de camaron
Zaterdag Cordero

Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

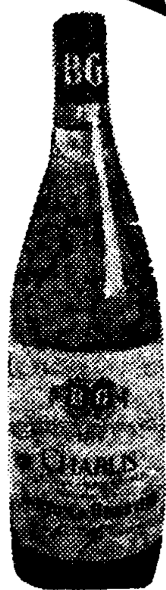

Polytronica Video Club

Schottegatweg Oost 36
Tel.: 79785 - 79787

Bij aankoop van een
R.C.A. Video-Recorder of T.V.
GRATIS
lidmaatschap

* **THE PARTY ANIMAL** Comedy Matthew Causey
* **SUPERGIRL** Adventure Helen Slater
* **FINAL ASSIGNMENT** Spionage Michael York
* **DIANA** Musical Diana Ross
* **HEARTBREAKERS** Drama Peter Coyote

no meal is complete without a good wine

Fort Nassau

Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Reservations:
Tel. 613450

Een **speciaal etentje uit,** doet U in een **speciaal restaurant**
Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar

Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade Shopping Center)
Tel.: 70408

Disco
Cocktail/Bar

Le Prestige

"The coziest place in town"
Schottegatweg Oost - t.o. Banco di Caribe voormalige Cabex-gebouw

Een gezellige gelegenheid om na het werk even een borreltje te komen drinken.

HAPPY HOUR
van 5.00-8.00 uur n.m. van zondag t/m vrijdag

GEOPEND vanaf 5.00 uur
Gelegenheid tot dansen door de week tot 2.00 a.m., in het weekend tot 4.00 a.m.

Tot ziens in
"Le Prestige"

no meal is complete without a good wine

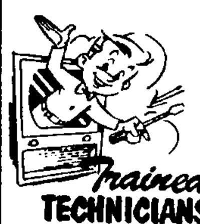
Industrial Professional Video Electronics

Angolaweg 14 - Tel.: 70636

Ex video spesialista di El Globo - Cecil Jack

Espesialista i Eksperto den Drechamentu di tur Sorto di Video

manera:
* U-Matic Betamax
* V.H.S.
Tambe sistema di video interno pa kontrol.

Ta drecha
* T.V. Sony * T.V. Panasonic * T.V. Sharp

Si bo tin kualkier video mashin bieu bentá, un ku bo no ta usa mas, nos por hasié nobo nobo pabo na un bon preis.

Saliña 144A naast Casa Cohen

THE INN PLACE
Kom langs en proef onze lekkere
AMSTERDAMSE SHOWARMA
שוארמה

HAPPY HOUR
van 9.00 - 11.00 uur
(2 halen en 1 betalen)

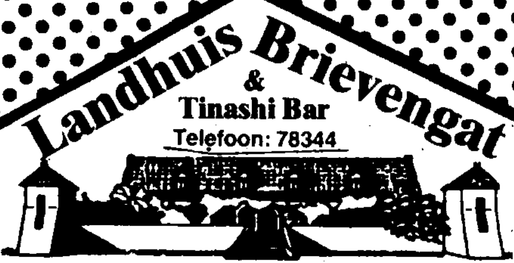
TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: Happy Hour around the pool van 6-8 p.m.
Drinks half price.
Mariachi Fortuna
7 - 9 p.m.
Tot 1.00 uur Los Hermanos Duques

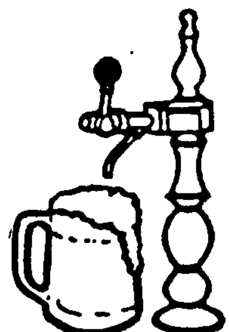
SAT.: Special Happy Hour

Landhuis Brievengat
& Tinashi Bar
Telefoon: 78344

Kom langs en geniet van onze romantische sfeer
Woensdag en vrijdag
HAPPY HOUR van 5-7 uur
Zaterdag a.s. 22 juni GESLOTEN wegens privé-party
Verkrijgbaar **Amstel Tapbier,** en **lekkere Indische saté's.**
LANDHUIS BRIEVENGAT
Ook voor Uw privé-parties.

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.

TAP MAAR IN

Zondag 23 juni HAPPY HOUR
7.00 - 9.00 uur
2 halen - 1 betalen
Live-music
Happy Peanuts

Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaai
Tel.: 75270

Openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag 10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag 10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

New Daily Releases

1. Death of a Center Fold - Crime drama
2. Body Rock - Musical drama
3. Death cheaters - Action
4. White Fire - Action
5. Splatter University - Thriller
6. Super girl - Science fiction
7. Honey Boy - Drama.

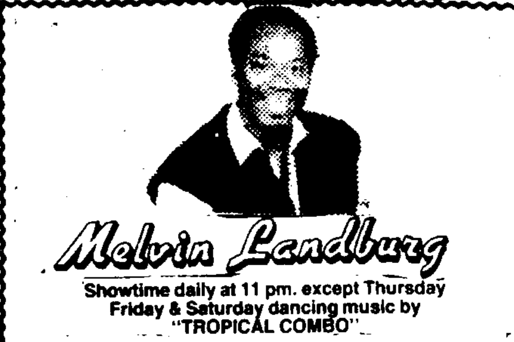
Quality & Service

We stick to it!!

no meal is complete without a good wine

Kini Kini Bar

Showtime daily at 11 pm. except Thursday
Friday & Saturday dancing music by "TROPICAL COMBO".

* The Penthouse Dining Room & Lounge for dinner or a drink atop Willemstad. Open daily from 7 - 12 a.m. Dinner from 7 - 11:30 p.m. from f. 20,- & entertain.
* Saturday Curacao night from 7:30 p.m. Local food, buffet & folklore show.
* Thursday "Memory night" from 7 p.m.
* Friday Night Bingo Keno Night.

Curaçao Plaza Hotel & Casino
Tel.: 612500

SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays
Country and Western Life Music
by JAILBIRD
DINNER
Open 7 days a week
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Paradiso

Bar Restaurant & Dancing Winkelcentrum Colon

Een rustige plaats waar U van een gezellige sfeer kunt genieten.

Wij serveren U:

Ontbijt 9-11 uur
Lunch 11- 3 uur
Dinner 7- 2 uur

Voor een gezellig avondje samen uit!!

Elke dag gelegenheid tot dansen.

VARENI'S Videotheek Club
F.D. Rooseveltweg 32 Tel.: 82273
Openingstijden:
Maandag t/m zaterdag van 14.00 - 20.00 uur.

Premiere Films
MISSING IN ACTION

Chuck Norris. Special Forces Col. James Braddock knows all too well that American soldiers are still held captive in Vietnamese POW camps. He spent 10 years in brutal confinement, long after the war's end, until he led his men in a daring escape to freedom. Returning to Saigon with a U.S. fact-finding committee on MIAS, Braddock discovers the location of an MIA camp, settling some old scores in the process. In an explosive conclusion, Braddock blasts his way back into Vietnam - but can he fight his way back out?

Yuen Tung Restaurant
Castorweg - Tel.: 615487 - 615488
Voor alle soorten **Chinese- en Visgerechten** alsmede

Internationale Keuken
voor zowel zakenlunches als familieuitjes, zijn wij iedere dag **geopend** van 11.30 a.m. - 10.30 p.m.
's Maandags **GESLOTEN**

't Oosters Huisje
Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165

SPECIAAL ZAAK VOOR RIJSTTAFEL ARTIKELEN
heeft weer voor U **Boemboe blokken (kruidenmix),** voor 20 verschillende heerlijke gerechten, **lumpiavellen, pepeh bonen** en nog veel meer.
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur 's middags verkrijgbaar:
NASIGORENG SPECIAL met AJAM PANGANG

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56
nú ook op Ser'i Pietermaai

EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576
Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.

Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.
HABRI TUR DIA 6'OR P.M.-2'OR A.M.

your friendly guide...

CARIBBEAN VIDEO CENTER
naast Sentro Demokraat Sta. Maria

Openingstijden:
ma. t/m vr.
10 uur - 1 uur
3 uur - 8 uur
zaterdag
3 uur - 8 uur

WEEKEND SPECIAL C.V.C.

Indien U **4 video films** huurt, betaalt U slechts **voor 3**

Wij servicen en repareren ook video-recorders!!

Bondiá na:

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 21 JUNI 1985

Nieuw onderzoek moet 'Bulgarian Connection' duidelijk maken

... Het begin: Mehmet Ali Agca (in de cirkel) vuurt op de paus op het Sint Pietersplein. Het is 13 mei 1981 ...

ROME (DPA) — WIE GAF MEHMET ALI AGCA OPDRACHT OM EEN AANSLAG OP DE PAUS TE PLEGEN. DE TURK VUURDE OP DE PAUS EN VERWONDDE HEM OP 13 MEI 1981. MAAR WIE GAF DE OPDRACHT? DEZE KWESTIE WORDT MOMENTEEL OPNIEUW ONDERZOCHT EN VIJF TURKEN EN DRIE BULGAREN ZIJN HIERBIJ DE VERDACHTEN.

NA JAREN VAN NASPORINGEN ZIJN DE ITALIAANSE GERECHTELIJKE AUTORITEITEN ERVAN OVERTUIGD DAT AGCA, DIE THANS 27 JAAR IS, NIET EEN ''EENZAME WOLF'' WAS DIE ''VOOR ZICHZELF'' WERKTE. ZIJ MENEN DAT DE TURK SAMEN MET EEN AANTAL VERDACHTE LANDGENOTEN — IN OPDRACHT VAN DE BULGAARSE GEHEIME DIENST — EEN POGING GEWAAGD HEEFT DE POOLSE PAUS TE VERMOORDEN.

AGCA, DIE TOT LEVENSLANGE GEVANGENISSTRAF VEROORDEELD IS, ZAL TOT DE GEDAAGDEN BIJ DIT HOF BEHOREN. PRIMAIR ECHTER ZAL HIJ DE HOOFDGETUIGE ZIJN VAN DE OPENBARE AANKLAGER. HEMZELF ZAL TEN LASTE GELEGD WORDEN DAT HIJ OP ILLEGALE WIJZE EEN WAPEN ITALIE BINNENGESMOKKELD HEEFT, NL. HET BROWNING PISTOOL DAT GEBRUIKT WERD BIJ DE AANSLAG.

vervolg op pag. 3

VAKANTIEWERK

... playtime met Myra ...

Asielgeluiden dierenbescherming

Hoewel het Dierenasiel over vaste krachten beschikt, is de hulp van vrijwilligers onontbeerlijk. Wat hun werk is? Loop u maar even mee over het terrein, dan zal een van hun het zelf vertellen.

Woensdagmiddag om 2 uur is het mijn beurt om te helpen. Na eerst in het kantoortje met de beheerder de laatste nieuwtjes uit gewisseld te hebben, ga ik de hokken langs de honden en katten begroeten, hier en daar de waterbakken bijvullen en op de naambordjes de bijzonderheden over de dieren checken. De honden komen vrolijk blaffend naar me toe en de katten schurken mauwend tegen de afrastering. Dit kontakt, deze aandacht, is zo belangrijk voor ze!

Er zijn een paar dieren bij gekomen. Blackie zit onder de teken, daarom wou zijn baas hem niet meer. Het dier is schuw en vals. Vals gemaakt, denk ik. Dat zal straks een heel karwei worden om hem te behandelen. Maar eérst alle voederbakken ophalen en goed schoon maken, terwijl de asielkracht de hokken schoon spuit.

Blackie moet door twee personen geholpen worden: teek voor teek met een pincet verwijderen. Ook in de oren (heel voorzichtig, niet te diep) en tussen de tenen, en ze in een bakje desinfectant deponeren. Het angstige dier krijgt af en toe een bemoedigende aai over de kop en wordt wat rustiger onder onze sussende woorden. Het karwei neemt toch nog een uur in beslag!

Tussen 3 en 4 uur is het weer etenstijd voor de puppies, die drie keer per dag brokjes hondevoer aangelengd met water krijgen; voor de heel kleintjes is er brood en melk. Je zou wel uren met ze bezig willen zijn, maar nu zijn de extra gevallen aan de beurt.

De gezonde honden lopen overdag in de "speelweide" en gaan 's avonds in het nachtverblijf. De zieken zitten in aparte hokken. Spottie heeft schurft- plekken, die behandeld moeten worden met permangaan; Boeffie, die vol wondjes zit, krijgt een jodium

(vervolg op pag. 11)

te midden van samen Met als jongeren over onder voor door

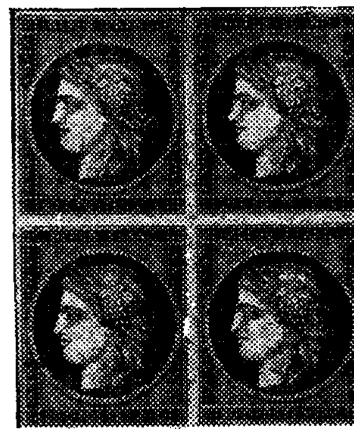
Postzegels

BIJ ONZE RONDGANG door Olympia hebben we al een bezoek gebracht aan de Zeus- tempel in het centrum van de stad en aan het Heraeum in het noordelijk stadsgedeelte. Tussen beide heiligdommen in bevond zich het Pelopion of het graf van de legendarische held Pelos, een kleinzoon van oergod Zeus. Ook over deze beroemdheid bevat de Griekse mythologie merkwaardige verhalen.

Hij was de zoon van Tantalus, een koning van Sipylus, een gehucht, dat ergens in Lydië of in Phrygië moet hebben gelegen. In de Griekse godenleer worden door de Hellenen aan de reusachtig uitgebreide godenschaar een aantal zeer menselijke eienschappen toegedicht. Zo kon het gebeuren, dat op zekere dag een uitgelezen gezelschap goden en godinnen de geneugten genoot van een dienstreis en ter visie toog bij koning Tantalus. Uitgeput van de lange reis gaf men de wens te kennen op een hartig hapje te worden vergast. Eilacie, Tantalus' rijke veestapel bleek niet binnen handbereik en koning Tantalus zag geen andere mogelijkheid om zijn gasten terwille te zijn dan door op vakkundige wijze zijn eigen zoon Pelops uit de wereld te helpen en zijn stoffelijk overschot gegarneerd met de nodige bijspijzen aan de bezoekers op te dienen.

Een dergelijk barbaars staaltje was echter zelfs de Griekse mythologie te machtig en dies werd Pelops weer ten leven gewekt en verhuisde koning Tantalus linea recta naar de onderwereld om daar door eeuwige honger en dorst gekweld te worden. Hij belandde in een poel, waarvan het water hem

tot de kin reikte. Telkens echter, wanneer hij het hoofd boog om te drinken, zakte de waterspiegel weg. Boven zijn hoofd hingen enorme trossen druiven, maar zodra hij ze trachtte te bereiken, zorgde de wind ervoor, dat hij er alleen nog maar naar kon fluiten. Dit alles tot meerder ongerief van allerlei studenten van beiderlei kunne, die in proefwerken, tentamens en examens tot op de dag van vandaag zich nog altijd mogen bekommeren om een zogenaamde tantalusbeker.

Terug naar de ten leven gewekte Pelops. Een ongeluk pleegt zelden alleen te komen. Juist voordat het goden- gezelschap ontdekte wat haar werd voorgeschoteld, had de Griekse Demeter of de Romeinse Céres, dochter van Kronos en Rhea en in later tijden godin van de landbouw, in alle onschuld reeds prinsheerlijk een van Pelops' schouders verorberd. Transplantatie was in die dagen nog een onbekende tak van sport en derhalve zag Demeter zich genoodzaakt Pelops een ivoren schouder ter vervanging te geven. De aldus gerestaureerde koningszoon kreeg ook nog het baantje van zijn verbannen vader aangeboden, maar hij hield het zaakje in Sipylus wijselijk voor gezien en emigreerde met heel zijn hebben en houden naar het schiereiland, dat na zijn tweede overlijden zijn naam zou erven: de Peloponnesus.

Tot besluit voor vandaag dan nog even over naar de Wereld van de Postzegel. Voor zover mij bekend, hebben koning Tantalus noch onze held Pelops het ooit zover gebracht, dat hun levens- verrichtingen op een postzegel vereeuwigd zijn. Dit in tegenstelling met de godin van de landbouw, de Griekse Demeter Céres, die in het met wijngaarden overdekte Frankrijk een grote plaats inneemt in de filatelie.

Het hoe en waarom deze aanminnige deerne ook nog is beland op een Amerikaanse krantenzegel uit 1879, ontgaat mij volkomen. Het schiereiland Peloponnesus kan men vinden op diverse Griekse landkaart- zegels, o.a. op de 5 drachmen- zegel uit de onafhankelijkheids- serie van 1930.

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Voorzitster Helwani: president Gemayel persoonlijk verantwoordelijk

Ook Libanon heeft "dwaze moeders" met 2000 vermisten

LIBANON — 2.000 mannen en jongens, doorgaans van wat wordt genoemd linkse moslemsignatuur, in Libanon zijn officieel spoorloos. Dat wil zeggen: Ze zijn sinds het uitbreken van de burgeroorlog in 1975 opgepakt door christelijke falangisten, het officiële Libanese leger of de Israëlische bezetters en sindsdien hebben hun familieleden nooit meer een levensteken van hen vernomen.

Geen levensteken, maar ook geen bericht van hun eventuele overlijden. Van een groot aantal van die verdwenen mannen is vrijwel zeker, dat ze nog leven. Van velen is zelfs exact bekend waar ze gevangen worden gehouden. Maar doorgaans verklaren degenen die voor de verdwi ning verantwoordelijk te zijn, dat ze van niets weten.

Moeders, vrouwen [illegible] en vriendinnen van de verdwenenen pikken dat sinds oktober 1982 niet langer. In die maand richtten ze officieel het 'Comité Gekidnapten, Gevangenen en Verdwenenen sinds 1975' op en sindsdien liggen ze overhoop met vooral de Libanese regering, die tot nu toe, internationaal gezien, met succes het deksel op de beerput heeft weten te houden.

Voorzitster van het vrouwencomité is Wadad Helwani uit Beiroet. Op 24 september 1982 werd haar man ontvoerd door het Libanese leger. Sindsdien heeft ze helemaal niets meer van of over hem vernomen.

Mevrouw Helwani vertelt: „Meteen na de oprichting stelden we een lijst op van gekidnapte en gevangen genomen personen. In twee maanden tijds hadden we al 1500 namen van verdwenen mannen en vandaag waren het er 2111. In de loop der tijd zijn er natuurlijk ook namen afgegaan van mannen die werden vrijgelaten of van wie vast kwam te staan dat ze dood waren. Het gekke is, dat de schaarse vrijgelatenen vaak doodsbenauwd zijn om inlichtingen aan ons te verschaffen. Ze houden zich schuil voor ons en voor de autoriteiten. Maar [illegible] een enkele keer horen we van hen de namen van vermisten die nog gevangen worden gehouden".

Ondanks tegenwerking van de regering zijn we doorgegaan met onze acties en demonstraties, vooral gericht naar de falangistische milities. En wat gebeurde er? Aan de christelijke kant werd ook een actiegroep opgericht dat beweerde dat sji'iten en Druzen net zo goed verantwoordelijk zijn voor dergelijke verdwijningen. Wel, we hebben laten weten net zo gekant te zijn tegen dergelijke ontvoeringen en hun beweringen graag in onze onderzoeken te betrekken."

Na tien maanden van actievoeren kwam er toch wat beweging in het politieke front. Indirect gaf de regering zelfs toe dat er wel degelijk sprake was van verdwijningen. Er werd een commissie ingesteld om de zaak te onderzoeken. Wadad Helwani: „Wij geven die commissie een lijst met 23 plaatsen waar onze mannen en kinderen gevangen konden worden gehouden. We zeiden er van een groot aantal zelfs precies bij wie waar moest zitten en we vroegen: „Laat hen vrij, want wat hier gebeurt is tegen de Libanese wetten". De reactie was onthutsend: „Daar hebben we het recht niet toe, want dat staat niet in onze instructies". Onze conclusie was, dat de commissie alleen was opgezet om de acties van de familieleden te remmen".

De commisie werd om de haverklap, na elke kritiek van de zijde van de Dwaze Moeders, van samenstelling veranderd. „Maar hun werkwijze bleef steeds dezelfde", aldus Wadad Helwani. ■

(vervolg van pag. 1)

Een groot deel van de bewijslast tegen de andere beschuldigden is gebaseerd op Agca's verklaringen. Ongeveer een jaar na de mislukte aanslag kwam hi met verdachtmakende verklaringen dat de paus het doelwit van de aanslag was geweest, omdat de communistische Oostblok- landen hem als een politiek gevaar beschouwden.

De enige Bulgaar die in hechtenis genomen is heet Serge Antonov. Hij is 37 jaar; rond de tijd van de mislukte moordaanslag was hij in Rome werkzaam bij de Bulgaarse nationale luchtvaartmaatschappij Balkan Air. Agca nu beweert dat Antonov hem heeft rondgereden over het St. Pietersplein om het toneel van de aanslag te verkennen. Agca zegt verder dat er overeengekomen was dat Antonov na de aanslag op hem zou wachten om hem in een auto te laten ontsnappen.

De twee andere Bulgaren die bij verstek terecht staan zijn de diplomaten Todor Stojanov Ayvazov, 42 jaar, en Jelio Kolev Vassilev, 43 jaar. Beiden bevinden zich samen met de Turk Bekir Celenk in Bulgarije.

Volgens Agca heeft Vassilev hem niet alleen geholpen met het plannen van de aanslag tegen de paus, maar heeft hij ook medewerking verleend bij de voorbereidingen van een aanslag op Lech Walesa, de leider van de Poolse vakvereniging Solidariteit.

Agca zegt verder dat Celenk, een wapen- en drugshandelaar met nauwe verbindingen met de Bulgaarse geheime dienst, financieel betrokken was bij de moordaanslag op de paus. Agca zegt dat Celenk drie miljoen mark (bijna één miljoen achthonderd duizend Antilliaanse guldens) gestuurd heeft naar Musa Serdar Celibi, 33 jaar oud, die toentertijd in West-Duitsland woonde en die later door de Duitse justitie uitgeleverd is aan Italië. Agca heeft de Italiaanse autoriteiten verteld dat twee miljoen mark voor hemzelf bestemd waren; het derde miljoen was bestemd voor een rechtse, radicale Turkse organisatie in Duitsland, waar Celibi aan het hoofd zou staan.

Een zevende verdachte is Oral Celik, 26 jaar oud, Turk, ook aanwezig op het St. Pietersplein op 13 mei 1981 en eveneens ervan verdacht op de paus geschoten te hebben. De achtste verdachte is Omer Bagci, 39 jaar, Turks gastarbeider in Zwitserland; hij werd uitgeleverd aan Italië daar hij Agca het wapen verschaft zou hebben waarmee de aanslag werd gepleegd. ■

... Mehmet Ali Agca ...

Agca koppelt medewerking aan Fatima-geheim

Op de tweede dag van het proces tegen de verdachten van de moordaanslag op de paus deed Agca, die maandag ook al voor de nodige verbazing in de rechtszaal zorgde, weer enkele opzienbarende uitspraken. „Ik heb in contact gestaan met de eeuwige God. Vandaag verwacht ik een antwoord van het Vaticaan. Als de Heilige Stoel blijft zwijgen dan zal ik blijven samenwerken met de rechtbank. Als de Heilige Stoel mijn woorden tegenspreekt, dan kan ik niet langer praten".

Agca beweerde dat de moordaanslag op Johannes Paulus II verband hield met het derde geheim van Fatima, een van profetiën die de maagd Maria in 1917 zou hebben doorgegeven aan drie kinderen in het Portugese plaatsje Fatima. Voorspeld werden een tweede grote oorlog en de bekering van het Russische volk. De derde profetie werd niet onthuld, hetgeen leidde tot talrijke speculaties. Paus Johannes XXIII opende in 1960 een brief met dit geheim, maar liet zich nooit uit over de inhoud daarvan. Het gerucht gaat dat een rampzalige gebeurtenis voor de mensheid wordt voorspeld.

Op 13 mei 1981, de dag dat Agca de aanslag op de paus pleegde, was het precies 64 jaar geleden dat Maria voor het eerst zou zijn verschenen. Paus Johannes Paulus II gaf hieraan nog meer dramatiek door een jaar later naar Fatima te gaan om Maria te bedanken voor het redden van zijn leven.

Agca legde zijn verklaring in het Italiaans af in de getuigenbank en onderstreepte zijn woorden met gebaren, die leken op die van de paus. De 27- jarige Agca, die samen met drie Bulgaren en vier Turken terechtstaat, vertelde over het bezoek dat de paus tijdens de Kerstdagen van 1983 aan hem in zijn cel bracht. Toen zou hij de paus hebben voorgehouden dat hij een visioen had gehad van de kruisiging en de wederopstandig. „De paus kwam naar mijn cel. Ik had gesproken met de onzichtbare God. Ik vertelde dit aan de paus. God deed mij een visioen zien van de kruisiging, van de wederopstanding. De Paus vroeg mij wanneer ik dat visioen had. Hij zei niet tegen mij: 'Jij bent gek' ", aldus de verdachte.

De Turk hield de rechtbank verder voor dat hij nu „alles begrijpt" en dat de dagen van de wereld zijn geteld. "De Amerikanen noch de Sovjets kunnen daar iets aan veranderen". Agca wilde hierna niets meer zeggen in afwachting van een reactie van het Vaticaan. De rechter besloot de zitting een kwartier te schorsen. Een woordvoerder van het Vaticaan wilde echter geen reactie geven op de verklaringen van Agca. „Er is geen commentaar".

AKIRA SHIMAYA

- japans kunstenaar op Sint Maarten -

Gedurende de maand mei heeft in restaurant POISON D'OR te Philipsburg een tentoonstelling plaatsgevonden van werk van de Japanse kunstenaar Akira Shimaya. Deze Akira heeft acht jaar geleden één jaar in Nederland gewoond, en daar heeft hij de heer & mevrouw Luiken ontmoet. Mevrouw Luiken, zelf Japanse van geboorte, en haar man bezochten de eerste tentoonstelling van Akira in Amsterdam, en daar leerden zij ook de kunstenaar zelf kennen. Bij een bezoek van de familie Luiken aan Japan hoorde ook een bezoek aan Akira. Daarna volgde er weer een ontmoeting in Nederland, waar Akira zowel in Rotterdam als in Amsterdam een tentoonstelling had. Mevrouw Michiko Luiken hielp hem hierbij. Ook werd duidelijk dat Akira graag in andere landen wilde exposeren. In Japan is zijn werk genoegzaam bekend, maar "verder- gaan" was wat hij eigenlijk wilde. New York bijvoorbeeld. Niettemin was er daarvoor nog te veel plankenkoorts. Een tussenstapje was dus nodig. Op uitnodiging van de familie Luiken kwam hij op Sint Maarten terecht, waar veel Amerikanen hun vakantie doorbrengen en waardoor dus min of meer een contact gelegd kon worden.

Akira kwam en hij bracht 27 kunstwerken mee, van klein tot zeer groot, als luchtvracht en reeds ingelijst. Bij de opening van de tentoonstelling had Akira de gelegenheid de man te ontmoeten die volgend jaar de kunstexpo '86 te New York organiseert. Voor deze expo nu heeft hij een uitnodiging gekregen. De stukken die op de tentoonstelling in St. Maarten niet verkocht zijn (10 zijn reeds van eigenaar veranderd) kunnen direct naar New York doorgezonden worden... Als Akira volgend jaar inderdaad in New York zal exposeren, dan zal hij niet nalaten met een omweg (op de heen- of terugreis) via Sint Maarten te gaan. Hij droomt er zelfs van zich op Sint Maarten te vestigen en van daaruit zijn werken te introduceren in deze regio.

In het tentoongestelde werk van Akira waren steeds uilen zichtbaar. Het zijn heel bijzondere uilen, want iedere veer of ieder veertje beeldt een gezicht uit. De reden daarvoor is dat Akira in iedere veer die hij schildert (in het verleden toen hij vissen schilderde was dat in iedere vin die hij schilderde) *leven* ziet. Zijn aandacht richt zich momenteel op uilen. Het Japanse woord voor uil en voor moeder hebben eenzelfde klank. Toen hij destijds in Nederland woonde wilde hij — ver van zijn ouders, van zijn familie — deze mensen dichterbij halen en dat deed/ doet hij via de klank- associatieve "uil". Veel van de in de veren geschilderde gezichten zijn beelden van zijn vrouw, zegt Akira.

Bij de tentoonstelling waren etsen, litho's, schilderijen en beeldhouwwerken. De uil staat daarbij centraal, terwijl ook de kleuren die hij gebruikt, voor Akira een bepaalde betekenis hebben. In Nederland waren het vooral de huizen met die verschillende kleuren bruin die op hem indruk maakten. Van toen af heeft hij zich geconcentreerd op die kleur als basiskleur, met uiteraard varianten. Vroeger gebruikte hij juist veel fellere kleuren. Ook toen echter werkte hij veel met vogel-, bloem- en vismotieven, kortom met motieven waarvan leven uitgaat.

Akira is goed ontvangen op Sint Maarten. De tentoonstelling werd hem gratis verschaft, terwijl ook zijn verblijf kosteloos was. In Japan heeft Akira een druk bestaan. Hij geeft les (tekenles uiteraard) aan 1200 kleuters op verschillende scholen. Daarnaast is hij commissielid van een sociaal- educatieve organisatie in zijn regio. Naast zijn eigen schilderwerk verzorgt hij het omslag van een maandblad. Verder verzorgt hij de illustraties voor een boek met Japanse sprookjes. En voor wie hem wil opzoeken in Japan, hij is iedere avond van acht tot twee uur 's nachts in zijn atelier te vinden.

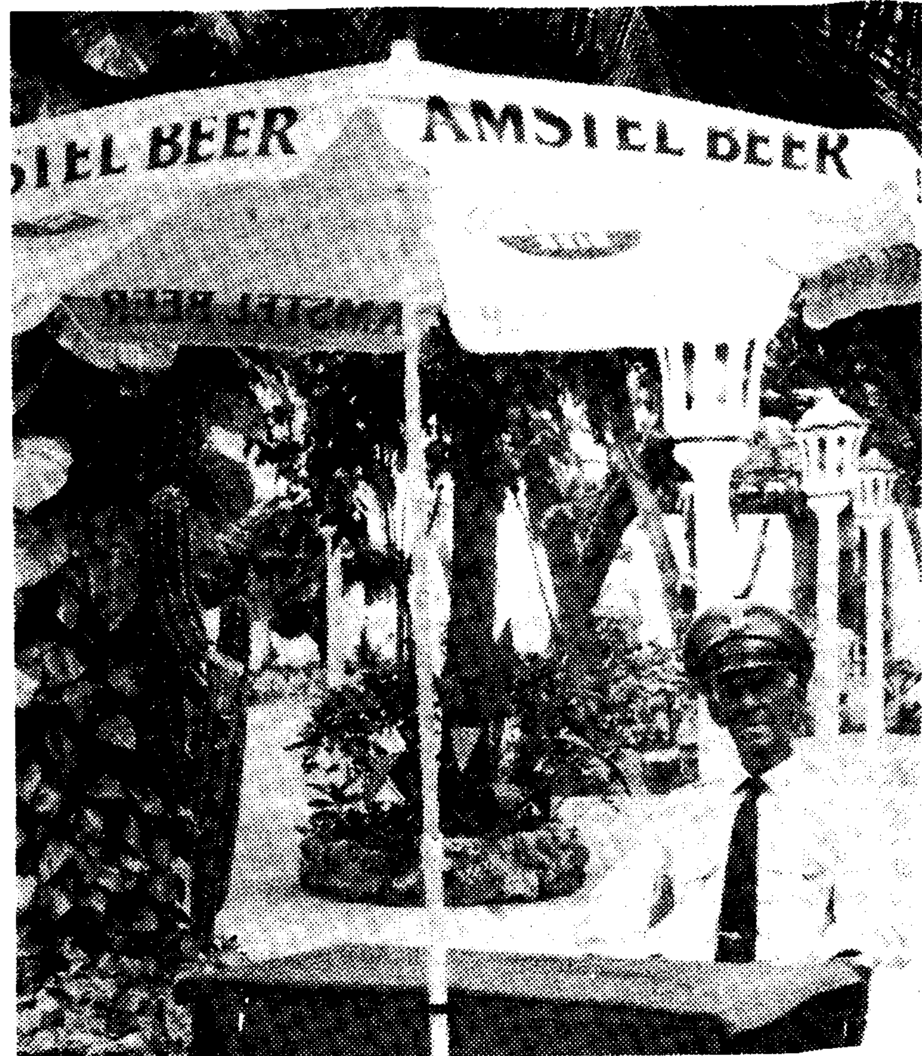
Akira schildert al zo'n twintig jaar. Toen hij 21 was gaf hij zijn eerste tentoonstelling. Ook in Nederland en Frankrijk heeft hij geexposeerd, zodat — met deze tentoonstelling mee — werk van hem 'all over the world' te zien is. Tijdens zijn verblijf op Sint Maarten heeft Akira niet stilgezeten; hij heeft zes tekeningen gemaakt die hij — wanneer hij terug is in Japan — zal gaan inschilderen. Deze werken zijn bestemd voor een kalender die hij ieder jaar van illustraties voorziet. Zijn schilderstukken zijn overigens geen van alle van een handtekening voorzien, omdat — zo zegt Akira — ik de enige ben die dergelijke afbeeldingen maakt. ■

... Akira Shimaya en mevrouw Luiken ...

Teodoro Apostel Koeiman

Un favorito di papa dios

... Theodoro Apostel Koeiman ...

Ta kos di pone kualke hende bira yalus òf nó:
Bo tin 86 aña di edat.
Bo salú ta basta bon, danki.
Bo mente ta alerta.
Bo ta kohe konvoi na Dein tur mainta, bai bo trabou na Punda.
Bo ta traha shete ora pa dia, bolbe kohe konvoi bai kas.
Bo ku bo doño di trabou ta manera tata ku yu.
Durante trabou, bo ta bini na kontakto ku hopi hende, ku ta para un ratu kòmbersá, un grasia akí, un sonrisa ayá ...

E persona akí, bindishoná ku bida largu i salú, ta Teodoro Koeiman, wachmèn na Hotel Avila; persona ku ta gosa di gran apresio, kariño i rèspèt di doño i personal di Avila, pero tambe di e kar tidat di bishitantenan ku tin di pasa su aprobashon promé ku nan por sigui pa bich di Avila.

-- NO TABATIN MALA MUCHA --

Teodoro Apostel Koeiman a nase na Kuartí dia 27 di desèmber 1898. Su wela, Ma Djia, mes tabata vrumun ku a asistí su entrada den e mundu akí.
Su tata tabata vitó na Groot Kwartier, kunuku di Shon Eddy Jesurun, ruman di Shon Jonchi di Rust.
"Tempu nos a lanta no tabatin mala mucha. Tabatin kabuya kologá na klabu, kla ei nan, pa saka mala mucha for di bo kurpa. Anto bo mama ta manda bo mes bai kohe e kabuya. Kaba e ta tene bo kabes meimei di su rudia, freska e ko'i sinta ku e pida kabuya."

-- PROME KU E SKUPI SEKA --

Sr. Koeiman ta konta ku e tempu ayá tabatin mashá rèspèt. Mama tabata papia ku wowo so, ya bo sa kaba kiko bo tin di hasi òf keda sin hasi. Muchanan no tabata hinka boka aden ora hende grandi ta papia. Manera si yega un bishita di hende grandi, bo tin di sali pafó di kas, pa hende grandi kòmbersá kos di hende grandi.

"Nos tabata deseá pa bishita bini tur dia mes, ya nos ta haña renban, pa nos haña un luf sali bai hunga pafó.
Pero no ta bai muchu leu tampoko. Bo tin di keda ei mes. Bo mama mester sa unda bo ta tur ora bai. Si bo mama manda bo hasi rospondi un tiki mas aleu, no tin kuenta di keda lastra riba kaya. Ku bo tin di bai kumpra kos, mama ta duna bo e sèn, i e ta skupi abou promé bo bai. Bo tin di bai hasi e rospondi, bolbe promé ku e skupi seka, sino fono."
Pa bai misa sí mester a kana leu, pasobra na Kuartí no tabatin misa. Mester a kana bai sea misa di Santa Maria òf misa di Santa Rosa.

SKOPET DI PALU DI MAISHI

Sr. Koeiman ta sigui: "Nos a hunga dushi e tempu ayá. Mi ta kòrda kon nos tabata traha skòpèt di palu maishi, pa nos hunga dre' manera sòldá. Nos tabata hunga kashupete. Bo tin di para na mèter, tira kashupete den buraku. Ora e kashupetenan ta par den buraku, bo a gana." (Ta pesei nan sa bisa: 'mi ta hunga pa derecho di wega, no pa kashupete.')
Kontentu ta pinta Sr. Koeiman su kara, turesten ku e ta rekordá e wega dushinan di su infansia ... "nos tabata traha fli, subi fli. Pero leu for di kas di hende, pa no molostiá. Tin biaha nos tabata mara fli na palu, laga fli na haltu tres dia largu. Atardi nos ta bai kas, fli ta keda ronka henter anochi. Ora di pusta ku fli, nos tabata bati ku piedra, kibra bòter di glas, buska pida glas skérpi, pega na fli, pa esun kòrta liña di otro."
Riba e pregunta, si e kibramentu di bòter ku piedra no tabata peligroso, siendo ku splenter di glas por a drenta wowo, Sr. Koeiman ta bisa:
"Ai, nò. Nada no tabata pasa nos. E tempu ei Dios tabata kana aki bou huntu ku hende. Manera si bo ta kore den kunuku, bo dal bo dede di pia, bula uña kita afó, bo ta djis drei basha tera riba dje; òf bo ta buska un blachi di flaira, lèk poko zeta di flaira riba e herida, pia ta kura den dos tres dia."

-- WENKEL NA SKALO --

Sr. Koeiman tabatin 7 ruman. Nan tur tabata yuda nan tata den hòfi di Shon Eddy, ku muhamentu di mata, drechamentu di mulina, rankamentu di yerba shimaron, traha krans, enfin, tur loke ta trabou di kunuku ku mucha por hasi.

... Theodoro Apostel Koeiman i Nick Møller ...

Ora el a bira grandisitu, Theodoro a bai wenkel di mekániko na Skalo, pa siña pa smet.
Su palabranan: "Tabatin manera un fogon, ku karbonstein sendé. Mi mester a atendé ku blasblar pa e kandela sende bon, pa e heru kenta bira kòrá kòrá. E blasblar tabata di kueru òf di paña di bela. Mester a ranka na un pida palu, pa pone e blasblar manda aire. Despues a bini un otro modèl di blasblar ku bo tabatin di drei un wil pa e manda aire.
E muchanan den wenkel no tabata gana sèn. Doño di wenkel tabata manda kumpra kuminda pa nos sí, serka un shon den hanchi di Dòmi, ku awor yama Heerenstraat. E shon ei tabata kushiná i bin sinta bende kuminda fast den e hanchi ei.
Ora kos ta bon, doño di wenkel bira duna bo dies plaka, falta pa bo balia di kontentu ..."

Despues di a siña trabou di mekániko den wenkel, e yònkuman a bai traha ku un motor pa traha panchi di dak, den Oranjestraat. E motor tabata pa mula kreit kòrá.

"Ta mi so por a start e motor ei i mi mester a sòru pa konstantemente tabatin kreit mulá pa e otronan por a sigui ku nan trabou."
E ora ei sí, e hobensitu a kuminsá gana plaka, pero no ku e tabata haña e sèn den man. Djo libra: ántes ta mama ta baha Punda, bin kobra sueldu di e yu tur siman.

-- NABEGANDO DEN KARIBE --

Poko tempu despues, Teodoro a disidí di bai nebegá poko. El a gusta, pasobra el a sigui nabegá binti aña largu. Ku barku di bela tabata bai kohe salu na Boneiru, hiba prinsipalmente Santo Domingo. E barku ei tabata yama Olga Maria i e kaptan tabata un boneriano ku tabata yama Djodjo. "E tempu ei mashá boneriano tabata bai nabegá. Na Boneiru no tabatin hende hòmber, hende muhé so tabatin, pasobra kasi tur hòmber boneriano tabata riba laman", segun Sr. Koeiman.

-- UN TEMPORADA NA CUBA --

Un di e biahanan a finalisá na Cuba, ora ku Sr. Koeiman a disidí di baha for di barku, keda aya.
El a traha ku trein ku ta transportá kaña di kunuku hiba sentral. E trein tabata traha ku karbonstein. Tabatin un konduktor i dos trahadó pa kada trein i e tabata un di e trahadónan, ku mester a "gancha carro", traha ku lantèrna pa duña señal, esta pa treinnan no dal den otro.
Ora yega sentral, mester a pone e kaña den e karo. Sr. Koeiman ta yama un "sentrífiko", ku tabata mula kaña, saka stropi. Despues tabata kushiná e stropi pa e bira suku. E suku ei tabata brûin; pa haña suku blanku mester a sigui prosesá e suku mas.
Despues ku Sr. Koeiman a bolbe di Cuba, el a bai nabegá atrobe; awor na bordo di e bapor "Simon Bolivar", bishitando hopi puerto, manera Santa Marta, Colon, Porto Caena, Porto Limon.

"Nos tabata subi 15 dia, yega Trinidad. Ei nos tabata baha, keda na hotèl, warda bapor bini bèk di Oropa. E tempu ei mashá portugues tabata bin traha na Shell. E bapor tabata bolbe kargá di portugues", Sr. Koeiman ta opservá.
Despues, durante di guera, e bapor a dal den mina i el a senk. Tabatin varios antiano abordo. Mashá hende a pérdè nan bida.

-- BINTI DOS ANA NA SHELL --

Na aña 1936, Sr. Koeiman a keda tera, bai traha na Shell, te ku el a kompletá 22 aña di sèrvicio na e kompania petrolero.
"Na Shell mi a traha kòmo 'turbain-master"; mi mester a traha den "Dips" Sr. Koeiman ta splika.

--UN IDEA SERIO --

E ora ei numa, ku su trabou fast na tera, Sr. Koeiman a bin hasi un idea serio, kasa ku Susanita Nazaria Reinira.
Di e matrimonio a nase seis yu, 2 muhé i 4 hòmber. E señora a muri na aña 1982.
Un di e yunan, Stanley, tabata traha na Hotèl Kòrsou, awor Hotèl Plaza. Djei el a bai traha na hotèl na Porto Rico i finalmente el a bai traha na Merka, keda biba aya. "Den kas propio", Sr. Koeiman ta añadí ku satisfakshon. E otro yunan a keda biba na Kòrsou.
Durante su añanan na Shell, Sr. Koeiman a biba na Groot Kwartier den un kas di Shell, ku el a kumpra serka Shell. Despues el a muda pa Dein. Riba e pregunta ta ken ta pèrkurá pa e ùniformnan nèchi striká ku e ta bisti tur dia, Sr. Koeiman ta splika: "Marilyn, mi yu, a kasa keda biba serka mi. Nos ta biba trankil di nos. Mi yu Wendell tambe ta biba serka mi. Wendell sa bai Totolika, pasobra e no ta papia shen por shentu."

--DR. MAAL TA BUSKA HENDE --

Despues ku Sr. Koeiman a baha for di Shell, el a tende ku Dr. Maal ta buska hende pa traha.
"Mi a kaba di dera un morto, baha bin papia ku Dr. Maal. El a bisa mi ku despues di tres dia, lo e por duna mi kontesta. Pero promé ku dos dia a pasa, ya el a manda yama mi, bisa mi bin kuminsá. Esei tabata na aña 1958. Ke men ku mi tin 27 aña ta traha na Avila. Despues di Dr. Maal, mi a sigui traha ku mefrou Kolf i awor mi tin 9 aña ta traha ku mener Møller," asina Sr. Koeiman ta konta.

-- PA BUTA ORDU --

El a sigui bisando: "Ai, aki mi a traha te ku mi a bira doño. Esei ke men ku mi ta stima e lugá, mi ta interesá pa e lugá, meskos ku ta di mi e ta. Mi ta aki pa sòru pa tin òrdu, no desòrdu. Mi ta aki pa kuida mener Møller su interes."
Antes Sr. Koeiman tabata traha warda di anochi. Pero awor e ta wachmèn den dia. Nada no ta pas'é forbei.
"Si tin kualke kos, mi tin di bai mira ta kiko. Si tin gritamentu, mi tin di lanta, mira pa bini kietut. Ta pesei mi t'aki, pa buta òrdu."
Sr Koeiman ta agregá: "Mi ta hende di hopi pasenshi, pero ora bo hasi kos di mas sí, mi tin di buta un pûnt."
Sr. Koeiman ta traha tur dia, menos djaweps, di mainta te pa banda di 3.30 di mèrdia.
"Mi no tin nodi di prek mas, ni ora mi yega, ni ora mi sali. Mi a traha tantu aki, te bira doño di oloshi di prek", e di hariendo.
"Kua ta e dia mas felis di mi bida? Esei ta te ora bo no ta eksistí mas, pasobra tanten bo ta na e mundu akí, bo mester sa ku tin problema. Loke bo tin di hasi ta traha i kumpli ku bo deber. Ta esei mes ta trese kontentu."

-- RESPETA POLIS --

Sr. Koeiman di ku el a subi stathûis un solo biaha den henter su bida, pasobra un yu a pasa den fèrboden, e mester a subi bai papia pa e yu.
"Polis, mi ta duna nan loke ta di nan, pa nan dunami loke ta di mi; esta rèspèt."

Papiando di su doño di trabou, Sr. Koeiman di: "Mener Møller ku mi ta manera tata ku yu. Tin biaha mi ta tata e ta yu; tin biaha ta nèt kontrario. Si mi mester di algu, ku mi pidié, e ta dunami ku man abierto."
Sintá bou di su parasòl, Sr. Koeiman ta chèk entrada di esnan ku ke hasi uzu di bich di Avila. Bo mester ta miembro pa bo drenta i mester mustra Sr. Koeiman karchi di miembresia.

Te ainda, na edat di 86 aña, Teodoro Koeiman ta kumpliendo ketu bai. Pero si bo buska Teodoro bo no ta han'é. Bo tin di puntra pa Yan Koeiman. Su tata a haña e nòmber Teodoro muchu pisá i for di chikitu el a yama e yu Yan, i el a keda Yan te dia di djawe.
Ku un sonrisa satifecho --un djente di oro ta lombra un banda-- Shon Yan ta bisa: "Antó mi tin manera un magnet, shon sa? Ken ku pasa akí, tin di hasi ku mi. Hasiendo mi trabou, mi ta risibí hopi kariño!"
Kiko mas hende por deseá?
Shon Yan, pabien mano!
Papa Dios lo mester ta stima bo hopi mes!!! ■

Het eenzaam levensavontuur van Anna Blaman

Anna Blaman werd geboren in Rotterdam, op 31 januari 1905. Het gezin waaruit zij voortkwam behoorde aanvankelijk tot de kleine, later tot de min of meer gegoede middenstand. Er was nauwelijks sprake van kulturele belangstelling. Alleen moeder Vrugt, Anna Blaman is een pseudoniem, las graag. De vader overleed toen Anna nog jong was. Ze was een lichamelijk zwak en introvert kind. Na de Mulo bezocht ze de Rijksnormaalschool, een opleiding tot onderwijzeres. Ze viel toen op door een grote belezenheid en een scherp analystisch vermogen. Kerk en religie zeiden haar niets. Ze was atheïste en had communistische sympathieën. Voor haar homosexuele geaardheid kwam zij openlijk uit, hetgeen in die tijd om de nodige moed vroeg. In 1926 haalde Anna de hoofdakte. Fysiek was zij niet opgewassen tegen het werk voor de klas. Ze ging ander werk doen en schreef in 1929 een roman, Peter Minne, die niet werd gepubliceerd. Na 1936 had zij i.v.m. haar zwakke gezondheid helemaal geen werk meer. Ze ging zich aan haar literaire werk wijden en aan een studie Frans M.O.-B. In 1941 verscheen bij Meulenhoff haar eerste roman, Vrouw en vriend.

*****

Tot de mensen van wie Anna Blaman het meest heeft gehouden, behoren haar moeder en zuster B., die zij leerde kennen toen ze in 1936 vanwege een nierziekte in het ziekenhuis lag. Hun vriendschap werd de basis voor een verhouding voor het leven. Zuster B. is van grote betekenis geweest voor het literaire werk van Anna Blaman. Een periodieke breuk tussen beiden leidde tot de wording van het kardinale boek uit haar oeuvre, Eenzaam Avontuur (1948). Het is een poging dit verdriet te sublimeren. Zuster B. staat model voor hoofdpersonen in alle romans. Voor Marie van Heerland in Vrouw en vriend en voor Alide in Eenzaam Avontuur.

*****

De opschudding die Eenzaam Avontuur verwekte, duurde langer dan een jaar, wat tot gevolg had dat in de loop van 1949 niet minder dan vier herdrukken moesten verschijnen. De ophef rondom dit boek was door Simon Vestdijk in het Parool van 13 december 1948 reeds voorspeld. Hij gaf op ondubbelzinnige wijze blijk van zijn waardering voor de artistieke kwaliteiten van het boek. Hij voorspelde dat de liefdesrazernij die in het boek wordt beschreven, door velen verworpen zou worden als het produkt van een verziekte verbeelding. Hij kreeg gelijk. Een recensie:

"Een gruwelijke aanslag op de goede smaak en vooral de levensbeschouwing van allen die er terecht trots op zijn deel uit te maken van een christelijke natie".
De Volkskrant 1949.

De versluierende homo- erotische passie was voor veel kruisvaarders der ethiek grensoverschrijdend. Dat Eenzaam Avontuur geen homosexuele roman is, moesten velen, vaak jaren later, erkennen. Het boek bestrijkt een veel breder vlak. Voor de schrijfster was liefde in wezen altijd hetzelfde, onverschillig of je deze nu homosexueel of in een man- vrouw verhouding beleeft. Ze beschreef homosexuele ervaringen door ze te transponeren naar een algemeen menselijk niveau. Anna Blaman nam een in die tijd nog niet geworteld standpunt in: liefde is altijd liefde, hoe het ook wordt beleefd. Ze doorbrak daarmee het sectarisch denken vanuit de hetero- wereld. In Eenzaam Avontuur vertaalt ze dan ook haar homosexuele ervaringswereld in heterosexuele termen. Deze vermenging, naast de passionele geladenheid en het feit dat het door een vrouw geschreven was, maakten het boek tot het middelpunt van kritiek en laster.

*****

Anna Blaman wordt gewoonlijk gerekend tot de Criterium- generatie. Tot het belangrijkste kenmerk van de Criterium- generatie behoort het verlangen om tegenstellingen zo al niet met elkaar te verzoenen, dan toch met elkaar te verbinden tot een eenheid in verscheidenheden. De redactie van het tijdschrift Criterium bestond uit Cola Debrot, Han G. Hoekstra en Ed. Hoornik.

Het tijdschrift hield in april 1942 op te bestaan, toen de redactie besloot zich niet bij de door de Duitse bezetters ingestelde Kultuurkamer aan te sluiten. Het romantisch rationalisme van Debrot bood de medewerkers van het tijdschrift een brede gemeenschappelijke basis. De verzoening van werkelijkheid en idee was uitgangspunt. Het is het probleem van het schijn en wezen, dat in Eenzaam Avontuur in de vermenging van homo- en heterosexuele optieken gestalte krijgt.

*****

Wie in de kunst van Anna Blaman schoonheid zoekt, zal misschien worden terleurgesteld. Het is de kunst die ontstaat uit de worsteling van de schrijfster met dit ontredderd en ontredderend leven. Dit betoogt Dr. G.P.M. Knuvelder. En hij gaat verder: Haar romans geven geen definitieve uitspraak over het leven en de morele waarden, maar zij bevatten de neerslag van haar persoonlijk leven en Knuvelder heeft gelijk. Haar romans zijn beschrijvingen van haar eenzaam levensavontuur, tastend naar geluk in een wereld, waarin schijn en wezen niet gemakkelijk te markeren zijn. Het zijn romans over de moderne mens, die, zonder enige geloofszekerheid, leeft in een sombere wereld, waardoor hij zich bedreigd voelt en waarin hij leeft met zijn instincten, zijn hartstochten en behoefte aan geluk. Haar romans verwoorden ook een zoeken naar een eigen waardenscala, los van het essentialistische, het opgelegde, vanuit, per traditie, de geloofsethiek. Zo gezien is zij een existentialistisch schrijfster in de filosofische lijn van Sartre en De Beauvoir. De jury die haar in 1957 de P.C. Hooftprijs toekende formuleerde het op de volgende wijze:

"Het hoofdthema van haar werk is het beschrijven van de eenzame mens en het zoeken van uitweg uit of een antwoord op de eenzaamheid".

*****

Het schrijverschap an sich is in de romantisch realistische verbeeldingswereld van Anna Blaman's romans een belangrijk motief. Kosta, één der hoofdfiguren, schrijft in Eenzaam Avontuur een detective- verhaal. Ook andere hoofdpersonen — Berthe en King — schrijven. Dat schrijven wordt door Kosta vergeleken met alcoholgebruik. Het ontsluit de grenzen van een andere wereld. Behalve het detective- verhaal schrijft Kosta ook gedeelten van het boek zelf. Naast al het andere is Eenzaam Avontuur ook een boek over het schrijverschap. Tegenover Johan Daisne heeft Anna Blaman bekend dat diens boek „De trap van steen en wolken" model voor haar roman heeft gestaan. Dr. G. Stuiveling kwam tot de volgende conclusie:

"In beide boeken is een schrijver de hoofdpersoon, een schrijver die de ervaringen welke hij zelf beleeft, in gefantaseerde vormen herschept tot een verhaal. De eigenlijke inhoud van beide boeken is, aldus beschouwd, het scheppende kunstenaarschap zelf. Beide romans geven een beeld van de wijze, waarop een dichter de feitelijke werkelijkheid van zijn leven opneemt, ondergaat, vervormt, en weer buiten zich plaatst in de artistieke werkelijkheid van zijn kunst".

*****

Het literair existentialisme, reeds aanwezig in Eenzaam Avontuur, komt tot volle ontwikkeling in Op leven en dood (1954). De existentieel- filosofische gedachte dat „ik" deze mens ben en „jij" die mens en dat wij niet samenvallen in absolute gemeenzaamheid, neemt in haar werk een belangrijke plaats in. Het rollenspel, dat haar werk domineert en een aspect van het motief van schijn en wezen is, is een thema dat Jean Paul Sartre heeft geobsedeerd.

*****

In haar dankwoord bij de uitreiking van de P.C. Hooftprijs zie Anna Blaman onder meer:

"Het is u en alle aanwezigen bekend, dat mijn werk meermalen aan zeer negatieve en uiterst vooringenomen kritiek heeft blootgestaan, ja, ik moet dat wel zeggen, zelfs aan kritiek die mijn naam in opspraak dreigde te brengen. Nu spreekt het wel vanzelf dat een auteur zoiets dient te riskeren als het hem er nu eenmaal om begonnen is om zo waarachtig mogelijk te schrijven over wat hem beweegt en als hij onder geen enkele omstandigheid bereid is om ook maar iets af te doen aan eigen menselijke en artistieke inzichten, wanneer hij daar met er een geweten achter meent te moeten staan. Want vasthoudend aan dit individualisme houdt hi ook precies vast aan zijn betekenis als kunstenaar".

*****

Deze belangrijke vertegenwoordigster van de Nederlandse literatuur overleed in juli 1960.

*****

Haar oeuvre omvat:
Eenzaam Avontuur (1948)
De kruisvaarder (1950, grote novelle)
Ram Horna (1951, een bundel verhalen)
Op leven en dood (1954)
Overdag (1957, een bundel novellen)
De verliezers (1960, posthuum verschenen)

Haar werk is uitgegeven door Meulenhoff.

■

JACQUES GROENENDIJK

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

259 — De KERKGROT, Kweba di misa, is een grote grot met veel druipsteenpilaren, waardoor hij iets weg heeft van een kerk. Er zit verder geen religieus verhaal aan vast. Hij ligt in Klein Sint Joris.

260 — Als de spanten op een dak zijn aangebracht is het spantenbier. Men bevestigt dan twee vlaggen aan het hoogste punt: een nationale en een witte; deze laatste om de bewoners VREDE toe te wensen. Tja, wat is een nieuwe woning als men niet vredig samen weet te leven.

261 — Zeer resoluut beweert een vrouw: "Pastoors weten van BRUA niets af; al die brua-makers gaan gewoon naar de kerk en zijn voor hem vrome lieden". Ik vrees met grote vreze dat die dame de waarheid spreekt.

262 — Altijd door heeft hier een ANGST geleefd om God, zi n kerk of diens bedienaren openlijk aan te vallen. Zelfs niet-christenen waren en zijn er huiverig voor. Men vreest uiterlijk er een duidelijke straf voor te ontvangen.

263 — Shon Ta is zeer beslist in zijn dogmatische uitspraak: "Het bestaan van de HEL kan ik niet aannemen, nee, nee; leven in armoe is al hel genoeg".

264 — Het verlangen naar EEN MOOI GRAF is toch wel algemeen. Ik vroeg Peng: "Wat zou ji doen als jij de eerste prijs in de loterij won?". Peng aarzelt geen ogenblik: "Eerst een grafkelder bouwen van tien duizend gulden voor mij en mi n vrouw, en voor de rest feest vieren".

265 — Onder de pastoors van de oude tijd waren echte bazen. Een maakte het al te bont en eiste dat een ONWETTIG KIND 's morgens om vier uur gedoopt zou worden. Kwam men te laat met de baby, dan doopte hij het niet, amen uit. Voor deze pastoor hebben ze eens brua gedaan. Niet mooi, maar wel begrijpelijk.

266 — WIT is de kleur van de vrede; vandaar de witte vlag als de spanten op een huis in aanbouw zijn aangebracht. Doch, bij twee mensen die ruzie hebben kan het betekenen: Ik wil wel vrede, maar jij bent de aanstoker van de ruzie.

267 — De moraal-theologie preekt al dat in uiterste nood men de teugels van het mijn en dein moet laten vieren; maar dat was Chas van Jandoret ook al bekend. Hij zingt een lied uit de oude tijd met als hoofdinhoud: "Een ARME kan zich niet houden aan de wet".

268 — Ervaren kurioso's, kruidengenezers, vinden het nodig dat je zowel bij het bereiden van kruiden als bij het drinken van de aftreksels eerst een KRUISTEKEN moet maken.

269 — Als je in de grond gaat graven om iets groots te beginnen, moet je eerst een of ander OFFER brengen; je moet de grond betalen, mester paga tera.

270 — Opvallend hoog is het aantal brua-praktijken die ten doel hebben een VIJAND kwaad te berokkenen; en dat bij een volk dat zich voor negentig procent christen noemt.

271 — De Maagdenberg, Seru di Birge, van Koraal Specht dankt zijn naam aan een druipsteenpilaar in een grot die met enige goede wil op een MARIABEELD lijkt.

272 — "Wil je een wens vervuld zien, ga dan zeven keer NAAR DE KERK, met onder je tong een bonchi Kabai, een rood boontje". Het bekende eten van twee ruiven.

273 — Hoe licht geeft rijkdom een gevoel van macht. Een rijke heer zei in een ruzie: "Ik kan DOLLARS OPSTAPELEN tot aan de hemel om met de Vader te gaan praten!". Toch ook wel triest.

274 — Het KLOOSTERLEVEN heeft voor menigeen toch een ietwat geheimzinnige kant. Zo hoorde ik: "Paters zijn altijd geleerder dan andere mensen die gestudeerd hebben; want paters studeren in een klooster en daar leren ze geheimen".

275 — Heel beslist, zonder enigermate te aarzelen, hoor je van oude mensen dat bij het sterven E ZIEL het lichaam verlaat, maar die BLIJFT wel in de buurt. "De ziel blijft hier en dat zijn de nachtmensen, hende di anochi".

276 — Een zeer duidelijke vorm en EUTHANASIE was, dat de vroedvrouw te hulp werd geroepen, die de aanwezigen even wegstuurde en dan met een lepelsteel de tong van de lijdende stervende omlaag drukte.

277 — Instruktie aan de gouverneur in 1767:,, Hij mag niet gedogen, dat enige Kristen met een wilde vrouw of zwartin trouwe, VOOR DEZELVE GEDOOPT IS." Dat gaat over Indiaanse vrouwen en negerinnen — Beter geen kommentaar.

278 — Een bekende waterverkoper, die met zijn ezelskarretje heel de Punda afreed, had achter op zijn waterton geschilderd: ,,GOD VOOROP, ik achter hem aan, Heer ontferm U over mij."

279 — In de achting der ouden is het menselijk lichaam IETS HEILIGS; maar ook ZIJN KLEREN die hij gedragen heeft en zo nauw mee verbonden waren. Chang Ulambè zei me: ,,Als ik een oude hoed afdank of een voering erin vernieuw, gooi ik die niet weg, ook die voering niet. Je zweet zit erin. Ik verbrand die zaken of begraaf ze." ■

Episcopaat Brazilië vraagt respect voor paus, Vaticaan

SAO PAOLO — De Braziliaanse bisschoppen- conferentie (CNBB) heeft in een officiële verklaring over de Vaticaanse veroordeling van bevrijdingstheoloog Leonardo Boff opgeroepen de beslissing van de paus en de Vaticaanse organen te respecteren en te accepteren. Tegelijk wijst de CNBB er evenwel op, dat overeenkomstig het nieuwe canonieke recht de leken het recht en de plicht hebben "hun eigen mening kenbaar te maken voor het welzijn van de kerk".

In het document, dat is ondertekend door de leiding van de CNBB en door haar episcopale Pastorale commissie, worden de gelovigen uitgenodigd zich te bezinnen over de huidige situatie "waarin de kerk van Brazilië in een klimaat van spanningen leeft en vraagtekens worden gezet bij de huidige situatie van onze broeder, pater Leonardo Boff". De CNBB verklaart "een voortdurende en loyale dialoog" met de paus en de Vaticaanse organen te willen voortzetten.

Met veroordeling Boffs boek is Bevrijdingstheologie niet veroordeeld

In een toelichting op het document zei de vice- voorzitter van de CNBB, mgr. Benedicto de Ulhoa Vieira, dat de zaak- Boff nog steeds de gemoederen bezig houdt omdat "de mensen er over blijven discuteren". Volgens hem heeft het aan Boff opgelegde stilzwijgen een "betreurenswaardige verwarring" opgeleverd. In het veroordeelde boek van Boff "Kerk: charisma en macht" staat niets over de bevrijdings- theologie en deze wordt dan ook niet veroordeeld, evenmin als het werk in de basisgemeenschappen, aldus mgr. Ulhoa Vieira.

Intussen is men, ondanks het verzet van een aantal lokale bisschoppen, nog steeds bezig handtekeningen te verzamelen onder een protest in de 100.000 basisgemeenschappen in Brazilië. Als reactie hierop zijn nu ook behoudende Rooms- katholieken met een handtekening actie begonnen in een aantal kerken in Sao Paolo. In dat stuk worden "Marxistische ideeën" van Boff over gelijkheid en broederschap een "bedreiging voor het geloof" genoemd en "de opstand van de linkse katholieken" fel veroordeeld. ■

Paus verrast met synode zelfs Curie

PAUS JOHANNES Paulus II heeft met zijn aankondiging van de buitengewone bisschoppensynode over het Vaticaanse Concilie voor het eind van dit jaar, iedereen verrast.

De nieuwe bisschoppensynode kwam ook voor de Romeinse Curie als een volslagen verrassing. Het schijnt dat de paus bij zijn beslissing geheel is voorbijgegaan aan de raadgevers die hem normaal omringen.

Het bijeenroepen van een bisschoppensynode is overigens het exclusieve recht van de paus. Paus Paulus VI creëerde de mogelijkheid in de nadagen van het laatste concilie, toen er bij de conciliegangers nogal wat behoefte bleek te bestaan aan wat meer collegialiteit in het bestuur van de wereldkerk.

Of de kerk beter is geworden van de zeven á acht synodes die de laatste twintig jaar hebben plaatsgevonden, daarover bestaat geen eenstemmigheid. De resultaten van de laatste twee synodes alleen al hebben bij menigeen teleurstelling gewekt. Vooral de synode van 1980, die ging over huwelijk en gezin.

Enige tijd geleden publiceerde de paus het slotdocument van de laatste synode, die van 1983, die ging over verzoening en boete. In dit document heeft geen enkele bisschop die op de synode heeft gepleit voor een wat minder strenge biechtvorm, zichzelf kunnen terugvinden.

De nieuwe bisschoppensynode is volgens de paus niet alleen bedoeld als samenzijn waarbij de twintigste verjaardag van het laatste concilie wordt gevierd. De synode is ,,ook en vooral" bedoeld als een soort revival van het concilie: datgene wat het concilie in letter en geest heeft uitgedragen, behoort opnieuw te worden beleefd en geleefd.

Wat de paus daarmee precies bedoelt is niet helemaal duidelijk. Het laatste concilie heeft geen tekst geproduceerd, of die bleek voor velerlei uitleg vatbaar. Vooral de laatste tien jaar zijn er tal van theologen geweest, die meenden dat Rome de concilieteksten anders of verkeerd interpreteerde, en die zich bij de uitvoering van de conciliebesluiten slechts door eigen inzichten en geweten lieten leiden.

VERKEERD

Daarop zijn vele Romeinse processen gevolgd, die geen van allen iets hebben opgelost. De bevrijdings- theologen van Zuid- Amerika kregen van de paus te horen dat zij Vaticanum II verkeerd zien en dat de Romeinse interpretatie daarvan de enige juiste is.

Als het concilie in sommige delen van de kerk een beweging op gang heeft gezet naar wat meer vrijheid en creativiteit in de beleving van de kerkelijke leerstukken, dan heeft deze paus er alles aan gedaan om die beweging te stoppen. In Rome bestaat dan ook de verwachting dat de nieuwe synode uitsluitend zal dienen ter bevestiging van de opvattingen van Johannus Paulus II.

SCHONE SLAAPSTER

De bisschoppen zullen twee weken lang hun verhalen mogen houden, al of niet in het bijzijn van de paus. Maar als dan een jaar later het slotdocument verschijnt zullen de meeste bisschoppen waarschijnlijk tevergeefs trachten hun eigen gedachten daarin terug te vinden, precies zoals het met de laatste synodes is gegaan.

De Engelse Vaticanist Nichols, wiens Vaticaanse ervaring twee keer groter is dan die van de huidige paus schrijft over het fenomeen synode: ,,Die synode is ofwel een schone slaapster die wacht op de pauselijke kus om zich te kunnen ontplooien, ofwel een nogal bescheiden koor van waardige geestelijken, wier discussies er gemakkelijk in slagen bij niemand enige interesse te wekken." (Uit de Gelderlander) ■

Wereldraaddirecteur Stockwell:

Erg bezorgd over opmars conservatieven in Brazilië

SAO PAULO — Een van de afdelings- directeuren van de Wereldraad van Kerken, ds. Eugen Stockwell, heeft bij zijn bezoek aan Brazilië grote bezorgdheid geuit over wat hij noemde "een sterk conservatieve opmars in zowel de katholieke als de protestantse kerken, alsmede een uitbreiding van de ultra- conservatieve groepen die de oecumenische beweging bestrijden".

Volgens de directeur van de afdeling voor Zending en Evangelisatie blijkt de "conservatieve opmars" binnen de RK kerk uit de officiele beperkingen die de bevrijdings- theologie worden opgelegd en uit de stellingname van paus Johannes Paulus II. Daarentegen uit deze opmars zich in de protestante kerken in een toenemende druk van protestanten in de Verenigde Staten en West- Duitsland, de kerkelijke financiën te controleren en te verhinderen dat de gelden naar "zogenaamd vooruitstrevende bewegingen in de Derde Wereld" gaan, aldus Methodisten- predikant Stockwell. ■

Het zal lukken, de bevrijding van alle mensen, zwart, bruin en blank

Beyers Naude: ik ben niet vrij om te spreken over nut economische sancties

UTRECHT — „In Zuid- Afrika is het verboden te pleiten voor economische sancties. Daar staat een minimum straf op van vijf jaar en de maximum straf is twaalf jaar. Ook ik ben niet vrij om te spreken. Ik geef daarom liever geen antwoord op vragen over de noodzaak van economische maatregelen tegen Zuid- Afrika zolang die strafwet nog bestaat". Dit zei ds. Beyers Naude, secretaris van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken in een vraaggesprek met het ANP. Er is volgens Beyers Naude „genoegzame druk" nodig op Zuid- Afrika om een eind te maken aan de apartheid. „Wat er dan nodig is, daar kan ieder wel zijn eigen conclusies over trekken", aldus de secretaris van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken.

Hij noemde het „onbillijk" van Zuidafrikaanse organisaties zoals vakbonden onder deze omstandigheden een objectief antwoord te verwachten op de vraag of zij voorstander zijn van economische sancties. In zijn toespraak tot een met circa 800 mensen gevulde Janskerk in Utrecht zei Beyers op de eerste dag van zijn bezoek aan Nederland dat de kleine verlichtingen van de apartheid die de laatste tijd zijn doorgevoerd geen oplossingen bieden. „Het gaat de zwarte mensen erom dat zij goed onderwijs, een goede toekomst voor hun kinderen krijgen, dat zij hun aandeel in de rijkdom en de verantwoordelijkheid in hun land krijgen", aldus Beyers Naude.

Beyers Naude kwam naar Nederland voor een bezoek van vijf dagen, op uitnodiging van de Nederlandse Raad van Kerken. Na een kerkdienst in de Janskerk legde hij op het Domplein in Utrecht een krans ter nagedachtenis van de slachtoffers van de apartheid. Daarna volgde in de kerk een bijeenkomst ter gelegenheid van het 15- jarig bestaan van Kairos, de uit de Nederlandse Kerken voortgekomen werkgroep die het werk van Beyers Naude in Zuid- Afrika steunt.

Beyers Naude zei dat hij in Nederland de gevoelens van „belangrijke zwarte organisaties" zou overbrengen ten aanzien van de wijze waarop de strijd tegen de apartheid kan worden gesteund vanuit het buitenland. Zo sprak hij met de verbondsraad van de Christelijke Vakcentrale CNV.

Beyers Naude liet zich kritisch uit over die kerken in Nederland die de strijd van de Zuidafrikaanse bevrijdings- organisatie ANC niet steunen, omdat deze niet geweldloos is. „Welk recht hebben kerken die zeggen dat met alleen geweldloze middelen het onrecht van de apartheid willen bestrijden. Het ANC heeft 48 jaar lang een geweldloze strijd gevoerd. Door het geweld van de apartheid, niet omdat zij het zelf wilde, is het ANC daarna tot gewelddadig verzet gedwongen", aldus Beyers Naude. Zonder het ANC is volgens hem bevrijding van de apartheid niet mogelijk. Er is volgens Beyers Naude op dit moment in Zuid- Afrika sprake van een „ernstige nationale crisis", die de blanke bevolking aan zichzelf te wijten heeft.

De secretaris van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken toonde zich verheugd over het feit dat hij in Nederland was, een half jaar nadat zijn periode van acht jaar „banning" door de Zuidafrikaanse regering in september 1984 werd opgeheven: „Ik had drie maanden geleden niet gedacht dat ik ooit in mijn leven nog eens in Nederland zou komen". Beyers Naude prees het werk dat Kairos de afgelopen vijftien jaar voor de strijd tegen de apartheid heeft gedaan. „Ik weet niet of het nog tijdens mijn leven zal zijn, maar er zal een moment komen dat Kairos kan zeggen: We kunnen ons werk afsluiten. De apartheid is overwonnen. Het zal lukken, bevrijding van alle mensen, zwart, bruin of blank terwille van de gerechtigheid", zo betoogde hij.

BEYERS NAUDE

.....nooit gedacht nog eens in Ne derland te komen.....

Beyers Naude, zelf afkomstig uit een van oorsprong uit Nederland stammende conservatieve familie van Zuidafrikaners, verwierf zich in de loop van de jaren vijftig als dominee naam als tegenstander van de apartheid.

Voor die tijd had hij zich meegaander opgesteld ten opzichte van het apartheidsregime in zijn land. Door contacten met zwarte geloofgenoten in Zuid- Afrika en andere tegenstanders van de apartheid veranderde hij in de loop der jaren in een geduchte tegenstander van het apartheidssysteem.

De ontwikkelingen in Zuid- Afrika en het Nederlandse beleid ten opzichte van dit land waren de onderwerpen van het gesprek dat ds. Beyers Naude, in Den Haag heeft gevoerd met een delegatie van het CDA. Ook de kwestie van economische sancties en de effectiviteit daarvan zijn aan de orde geweest. Van de CDA- delegatie maakten onder anderen deel uit partijvoorzitter Bukman, fractievoorzitter De Vries en het Tweede- Kamerlid J. de Boer.

Een woordvoerder van het CDA kenschetste het gesprek van ongeveer een uur als een „constructieve gedachtenwisseling". Het CDA bracht de motie van an Nico Scholten ter sprake die de Tweede Kamer bijna twee jaar geleden heeft aangenomen. In die motie werd gevraagd nieuwe investeringen in Zuid- Afrika stop te zetten.

Na afloop van het gesprek verklaarde De Vries dat het kabinet zo spoedig mogelijk met een notitie over deze motie naar de Kamer moet komen. De Vries hoopte dat dit nog voor het zomerreces zou gebeuren. Eerder in juni zei minister Van Den Broek van Buitenlandse Zaken te verwachten binnen niet al te lange tijd aan de Tweede Kamer te kunnen meedelen hoe de regering denkt over een investeringsstop tegen Zuid- Afrika. ■

VS-theologe:

als ik één dag paus ben:

Vaticaan verkopen, vrouwen wijden en celibaat afschaffen

.....geld aan armen geven.....

NEW YORK — Gevraagd wat zij zou doen als ze een dag paus zou zijn, heeft de Amerikaanse Rooms- katholieke theologe Rosemary Radfort Ruether, verklaard: "Het hele Vaticaan verkopen en het geld aan de armen geven, uitgaan naar sloppen en stegen, het celibaat afschaffen en vrouwen tot priester wijden."

Zij is hoogleraar in de theologie aan het Garrett Evangelisch- theologisch seminarie in Evanston, Illinois, dat banden heeft met de Verenigde Methodistenkerk.

Mevrouw Ruether ziet geen heil in het de kerk de rug toekeren, wil er ooit kans zijn op hervormingen van binnenuit. Maar ze wilde met die uitspraak niet vrouwen ontmoedigen die een roeping hebben voor priesterwijding. "Want dan zie ik niets in het blijven rondhangen in de kerk en met de kop tegen de muur lopen", verklaarde zij in een interview met "U.S. Catholic Magazine".

Toch is mevrouw Ruether niet door en door pessimistisch wat betreft de mogelijkheid, veranderingen in de kerk te bewerkstelligen. Om een instituut om te turnen heb je naar haar inzicht niet de volle 100 procent nodig, "want je kunt met 10 procent al heel wat teweeg brengen". Een beperkt aantal mensen met een vaste overtuiging kan juist in de RK kerk veel invloed hebben, gezien het uitgebreide netwerk van verbindingen in de kerk, zegt zij.

Gevraagd naar haar visie op de toekomst van de RK Kerk ziet zij bisschoppen, die voor het pastorale werk meer en meer moeten terugvallen op leken, "waarna er tenslotte een paus zal opstaan die aan dit alles zijn zegen geeft en de nieuwe constellatie zal opnemen in het totaal aan riten in de kerk".

Naar haar overtuiging zou zoiets heel wat vruchtbaarder zijn "dan een paar vrouwen een priesterboordje omdoen in de huidige constellatie.

Landhuis Pos Spaño

Een verlaten ruïne in de Curaçaose Kunuku

Curaçao heeft in de vorige eeuw veel meer landhuizen gekend dan de nu nog bestaande. Velen zijn door afbraak of verwaarlozing verdwenen. Toch moeten er over het eiland verspreid nog verschillende resten van deze "verdwenen" landhuizen te vinden zijn, al zullen het vaak alleen nog maar funderingsresten zijn. Ook deze echter kunnen ons soms de nodige informatie geven over de omvang van het vroegere landhuis of wat voor type het geweest is. De lokatie van de eventueel nu nog bestaande ruïnes zijn aan de hand van de huidige kaarten moeilijk te achterhalen, daar de (funderings)resten meestal niet als zodanig hierop staan aangegeven. Daarnaast zijn deze resten vaak nagenoeg onvindbaar en onbereikbaar door de dichte "mondi".

De voormalige plantagewoningen staan echter over het algemeen wél aangegeven op de 19e- en vroeg 20ste-eeuwse topografische kaarten. Oudere 18e-eeuwse kaarten zijn voor zo'n onderzoek daarentegen weer níet te gebruiken, doordat toentertijd noch de plantages noch de landhuizen er nauwkeurig op werden aangegeven.

Op de topografische kaart van Curaçao in 1909 door J. Werbata, zijn alle plantages en landhuizen aangegeven, die aan het begin van onze eeuw bestonden. Het stuk land van de plantage Pos Spaño ligt tussen de plantages Santa Cruz in het noorden en San Nicolaas in het zuiden. Werbata, die een zeer nauwkeurige tekenaar was, heeft de lokatie vermeld van het landhuis, dat reeds in die tijd een ruïne was.

Als nieuwsgierige onderzoekers hadden we al een paar jaar geleden zonder succes dit vervallen voorbeeld van de Curaçaose architectuur proberen te vinden. Volgens de kaart van Werbata lag de ruïne niet ver van de zandweg, die een lang eind langs de grens van de plantage loopt.

Inderdaad hebben we de zogenaamde „slavenmuur" gevonden. Deze stenen muur, de "tranqueering", gaf bij alle plantages de scheiding aan tussen twee aaneen grenzende eigendommen. De dichtgegroeide kunuku gaf ons geen hoop dat we (tussen de kadushi's, de wayaka's en de bringamosa's) het pad zouden kunnen vinden naar de ruïne van het landhuis. Later, onder de deskundige leiding van de heer G. van Buurt, die alle geheime hoekjes van ons eiland kent, konden we eindelijk ons doel bereiken. Van het huis zelf is niet zo veel overgebleven. Het gebouw bleek inderdaad reeds lang een ruïne, blootgesteld geweest aan diverse plunderingen. (Helaas komen die maar al te vaak op ons eiland voor.) Van de muren stond slechts het voorportaal overeind; van de overige wanden waren alleen de contouren in de plattegrond te herkennen. Door opmetingen en reconstructie-tekeningen van de oorspronkelijke plattegrond kregen we een idee van het gebouw. Dankzij de vriendelijke medewerking van architect H.J. Nolte, die meerdere keren met ons de felle Curaçaose zon en de kadushi's heeft getrotseerd, hebben we nu een redelijk kompleet beeld van het landhuis, zoals het vroeger was.

... restant voorgevel Pos Spaño (van buitenaf) ...

De bouwplaats van een landhuis werd vaak zo uitgezocht dat men vanuit de woning de plantage zo goed mogelijk kon overzien. Tevens was van belang dat vanaf hier de naburige landhuizen te zien waren. In tijden van oproer of ander gevaar kon men elkander dan met behulp van signalen als fakkels e.d. waarschuwen.

Het landhuis van de plantage Pos Spaño behoorde destijds, samen met die van de plantage Zorgvliet (gelegen in het huidige Christoffelpark), tot de twee hoogst gelegen landhuizen van Curaçao. De ruïne van Pos Spaño ligt zo'n 75 meter boven zeeniveau, aan de rand van een enigszins vlak plateau, onderdeel van de 118 meter hoge „Seroe Baha So". Vanaf deze plaats had men een fraai en goed uitzicht over een groot deel van de plantage. Ook kan men vanaf deze lokatie de landhuizen San Nicolaas en Groot- en Klein Santa Martha zien.

PLATTEGROND

De plattegrond van het Curaçaose landhuis werd voor een groot deel bepaald door twee klimatologische faktoren: *wind(richting)* en *zon*. De huizen hebben over het algemeen een langgerekte plattegrond waarbij de lengterichting van het gebouw op de oostelijke windrichting werd gelegd. Hierdoor was de luchtdoorstroming (en de dus als aangenaam ervaren afkoeling) zo optimaal mogelijk. Naast de hoofdvorm werd ook de ligging van diverse gebouwonderdelen bepaald door de heersende windrichting. Slaapkamers werden bijvoorbeeld zo gunstig mogelijk op de wind gelegd. Dit in tegenstelling tot de keuken die altijd aan de westzijde van de woning, van de wind af is gelegen; rook- en kooklucht worden daardoor direct naar buiten afgevoerd. Om de zon buiten de eigenlijke woning (de kern) te houden werden vroeger nagenoeg altijd, zowel in de stad als op de plantages, galerijen aangewend. Het grootste deel van de Curaçaose landhuizen is te verdelen in twee basis plattegrond-typen; landhuizen met slechts galerijen aan de voor- en achterzijde, en landhuizen waarbij óók aan de korte zijde galerijen zitten (zogenaamde drie- of vierzijdig omgaande galerijen). Het al of niet aanwezig zijn van deze galerijen aan de korte zijde is zeer bepalend voor het "uiterlijk" van een landhuis.

De kern van een landhuis werd meestal verdeeld in twee of drie vertrekken. De grootste zaal werd ingericht als "salon", de "sala". De overige vertrekken in de kern en de eveneens opgedeelde galerijen konden allerlei functie's hebben: van slaap- of eetkamer tot kantoor, keuken of berging. De zolderverdieping werd meestal alleen gebruikt om te slapen of als berging.

Op de plattegrond van landhuis Pos Spaño zien we dat deze woning geheel overeenkomstig de bovenstaande, beschrijving van het "standaard" Curaçaose landhuis was gebouwd. Aan de langgerekte kern bevonden zich aan beide langszijden een galerij (afb. 4). Zowel de kern als de galerijen waren in vertrekken verdeeld. Uit de nu nog overeind staande muren is af te leiden dat ook aan de korte westzijde een galerij heeft gezeten. Uit de opmeting van de fundering is echter niet met zekerheid af te leiden of aan de korte oostzijde ook een omgaande galerij zat. De plattegrond sluit hier zo'n galerij niet geheel uit. Waarschijnlijk is echter dat aan deze zijde géén galerij heeft gezeten en dat de muur van de kern dus tevens de buitenmuur was. Deze veronderstelling is onder andere gebaseerd op vergelijkingen met landhuis Malpaïs. Behalve dat dit landhuis in dezelfde periode is gebouwd als Pos Spaño, vertoont het ook op diverse andere gebieden, waaronder de plattegrond, grote overeenkomsten.

In de keuken waren voor de voedselbereiding twee plekken van belang. Ten eerste de plaats waar gekookt werk. Hiervoor was tegen een wand een soort van zwaar stenen aanrecht gemaakt waarop of waarin houtskool kon worden gestookt of waarop een kooktoestel stond. Dit aanrecht was over het algemeen geplaatst in een soort van schouw waarbij de kook- en rooklucht verdwenen door de erboven gelegen schoorsteen. Ten tweede was er de "fòrnu". Hierin werd het brood gebakken. De opening van deze oven zat op dezelfde hoogte als de bovenkant van het aanrecht, in de achter- dan wel zijwand van de schouw. Het kwam echter ook wel voor dat de broodbakoven een losstaand bouwwerkje was, buiten in de buurt van de keuken.

Bij landhuis Pos Spaño ligt de keuken in de zuid- westhoek van de woning en maakt deel uit van de zuidelijke langsgalerij. De plaats van de "fòrnu" in de hoek blijkt uit de opmetingen. De exacte situering van de kookplaats is echter niet bekend. Vandaar dat de in het perspectief getekende "fòrnu" met kookplaats slechts één van de mogelijkheden is.

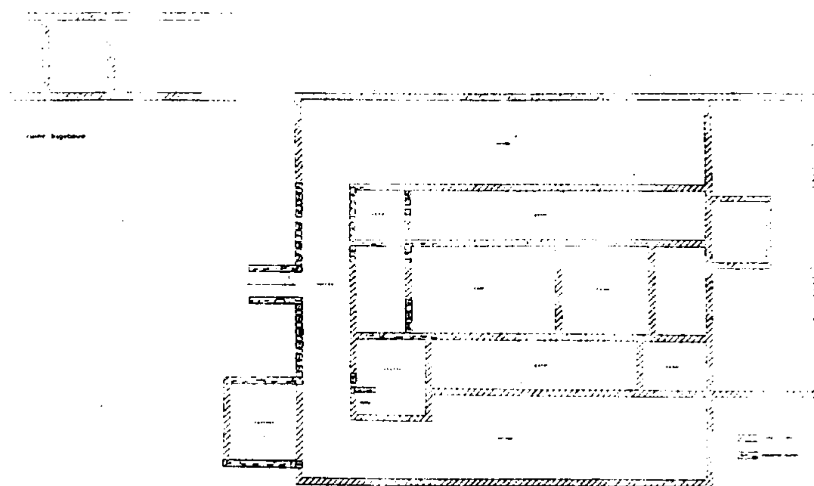
In het Curaçaose landhuis werd destijds bijna nooit een apart vertrek gereserveerd voor badkamer of toilet. Slechts bij enkele werd hiervoor buiten een losstaand huisje gebouwd. Nagenoeg alle douches en toiletten die men tegenwoordig in landhuizen aantreft zijn er later aangebracht. Daarvóór behielp men zich (meestal met kannetjes water en met tonnetjes of in de kunuku). Ook op Pos Spaño is het hoogst waarschijnlijk zo geweest.

Boven de kern lag de zolderverdieping. Waar de trap naar deze verdieping heeft gelegen, in de kern of in een van de galerijen is niet bekend.

Het terras lag langs drie zijden om het landhuis. Van de trappen naar dit terras is alleen die aan de westzijde bewaart gebleven. Ongetwijfeld zijn er echter meerdere toegangen tot dit ruime terras geweest.

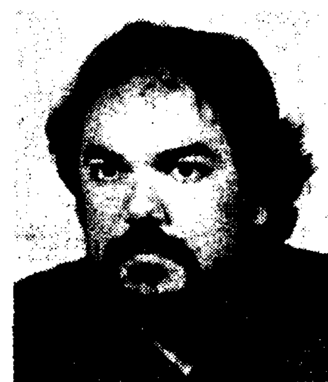
Hoe het tegen de oostelijke topgevel gelegen bijbouwtje (?) met terras er uitgezien heeft en wat het geweest is, valt uit de daar alleen nog maar aanwezige funderingsstrook niet af te leiden. Mogelijk was het een latere aanbouw.

Daar het landhuis hoog op een heuvel lag, was de aanvoer van water niet gemakkelijk. Daarnaast waren putten op dit hoog gelegen plateau niet waarschijnlijk. ↑

... plattegrond Pos Spaño ...

Michael Newton & Paulina Pruneti-Winkel zijn de auteurs van dit artikel. Michael Newton studeert dit jaar af aan de T.H. te Delft, afdeling Bouwkunde. Onder leiding van Prof. Dr. Ir. C.L. Temminck Groll maakt hij een scriptie over de landhuis-architectuur op Curaçao. Mevrouw Pruneti heeft kunstgeschiedenis gestudeerd in Florence (Italië); zij zal over enige tijd promoveren aan de T.H. te Delft, op gezag van eveneens Prof. Temminck, op een proefschrift over de wijk Scharloo op Curaçao.

De auteurs wensen hun dank te betuigen aan de heer G. van Buurt die hen naar Pos Spaño heeft gebracht; aan de heer H.J. Nolte voor het opmeten en tekenen van de ruïne; aan de heer A. Schoevers van de Stichting Monumentenzorg Curaçao en aan de heer ir. A. van der Woude voor hun medewerking bij het uitvoeren van de verschillende expedities naar landhuis Pos Spaño.

Vandaar dat de opvang van regenwater hier van groot belang was. Om dit regenwater te kunnen verzamelen was aan de westkant tegen het terras, op enkele meter van de woning, een grote regenbak gebouwd. Het opgevangen regenwater moet naar de regenbak zijn overgebracht door middel van een aquaduct. Zo'n aquaduct treffen we ook bij diverse andere landhuizen aan zoals onder andere bij de landhuizen Malpaìs, San Juan en Daniël.

Aan de oostkant van het huis ligt de "playa", een stukje grond met witte koraalstenen, die vroeger van de kust hier naar toe zijn gebracht. De playa werd gebruikt voor het drogen van kleren: hierop legde men de witte en beige kleding (de enige die toentertijd gedragen werd) om door de zon gebleekt te worden. Daarom noemden sommige mensen de playa ook wel "bliki".

GEVEL

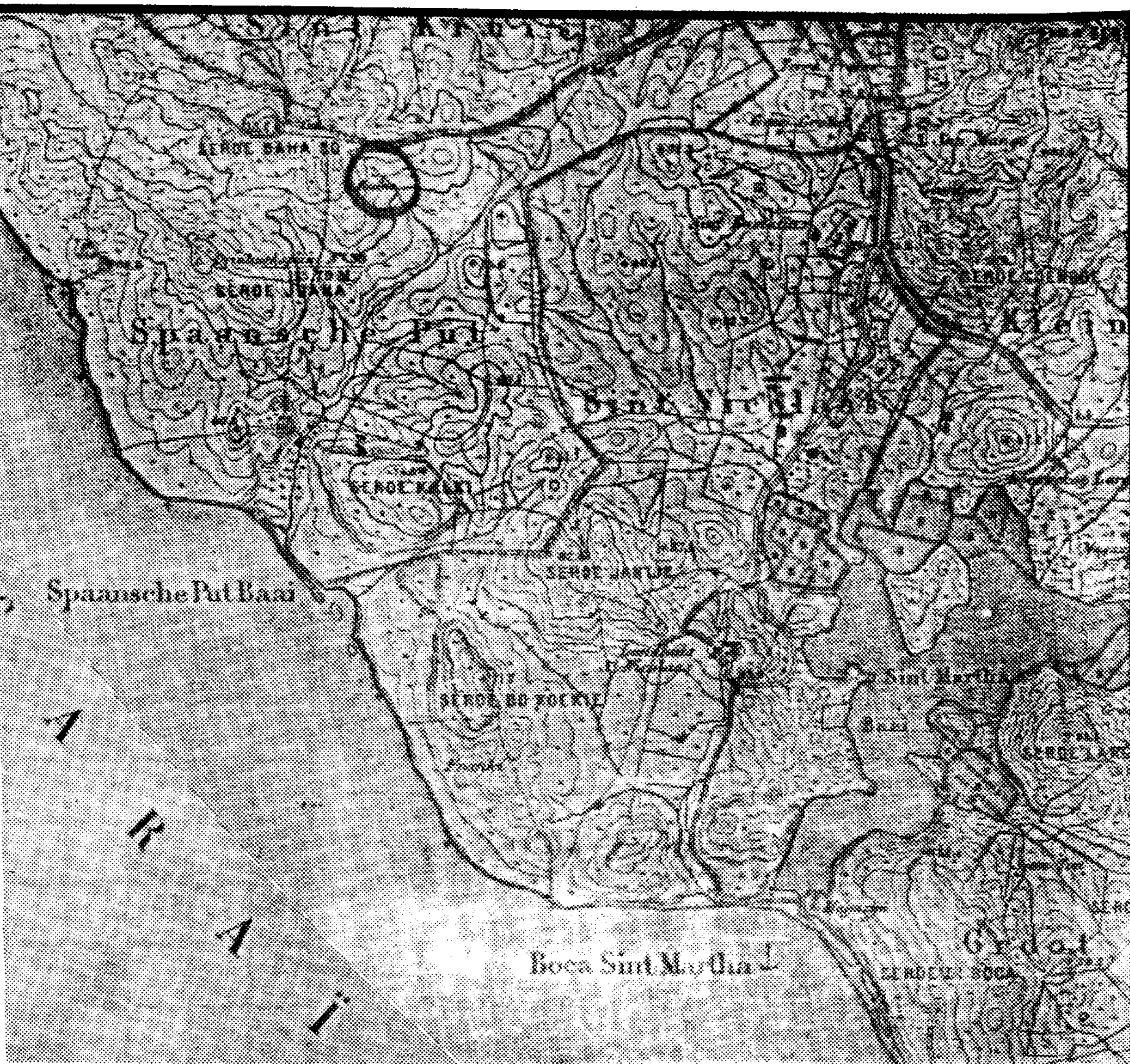
Daar het aanwenden van galerijen (om de zon buiten de eigenlijke woning te houden) reeds vanaf het begin van de landhuizenbouw op het eiland in gebruik was, is aan de hand van de plattegrond, welke altijd eenzelfde opbouw vertoont (kern met galerijen), de bouwperiode van een landhuis niet of nauwelijks te bepalen. Dit in tegenstelling tot de topgevel. Deze is in het grootste deel van de gevallen het meest karakteristieke van het gebouw. Aan de hand van de gevelvorm en geveldetails is het huis vaak wél in een bepaalde periode te plaatsen. Iedere tijd kende zijn eigen vormen en decoratieve details. Ook wanneer er geen topgevel werd toegepast kan soms aan de hand van de vaak wel aanwezige dakkapellen, met de stijlkenmerken uit hun bouwtijd, toch een bouwperiode worden bepaald. Daar in plantage- archieven bijna nooit iets te vinden is over de bouwdatum van het betreffende landhuis, is deze gevelanalyse, voorzover op de gevel zelf geen bouwjaar staat vermeld, meestal de enige mogelijkheid een gebouw te dateren.

Zonder overdrijven kan gesteld worden dat de Curaçaose historische architectuur op haar hoogtepunt komt met de ontwikkeling in de 18e eeuw van de gebogen gevellijnen. De meest bekende toepassing van deze gebogen lijn in de gevelvorm is de eenvoudige in- en uitzwenkende topgevel. Deze komt men zowel in de stad tegen als op de plantages. Van de nu nog bestaande landhuizen hebben er 13 een gevel met een op een of andere manier gebogen gevelcontour. Slechts 4 hiervan hebben echter een duidelijk midden 18e-eeuwse in- en uitzwenkende topgevel. Dat zijn de landhuizen Santa Cruz, Savonet, Malpaìs en Habaai.

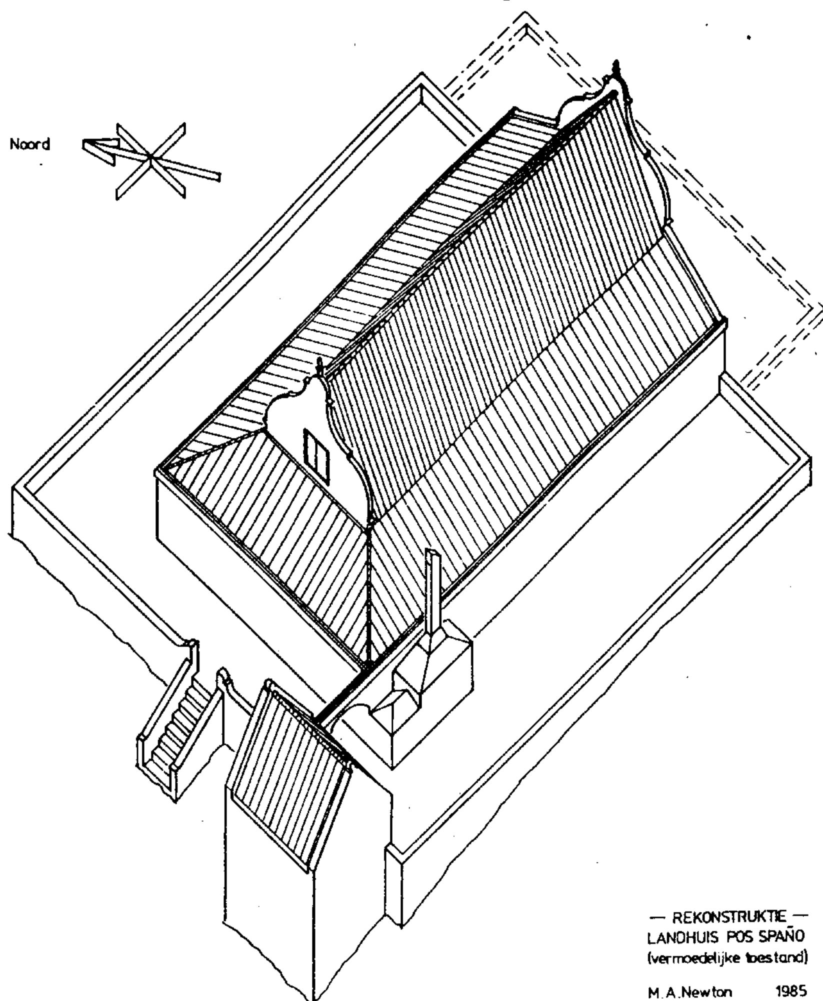
Aan de hand van foto's van de westelijke topgevel van Pos Spaño, omstreeks 1972 gemaakt door de heer G. van Buurt vlak voordat het bovengedeelte is ingestort, blijkt dat ook hier zo'n karakteristieke midden 18e- eeuwse topgevel heeft gestaan.

Deze foto's zijn derhalve voor het dateren van het onderhavige landhuis van groot belang geweest. De contouren van deze gevel vertoonden de meeste overeenkomst met de gevels van de landhuizen Savonet en Malpaìs. Namelijk eerst een naar binnen gebogen lijn welke na een knik overgaat in een naar buiten buigende lijn. Ook de top van deze gevel wordt gevormd door een gebogen lijn, ongeveer een halve cirkel, met daar weer bovenop een decoratie. Deze zogenaamde topbekroning, gemaakt van steen, kan gezien worden als een combinatie van die van Savonet (die de vorm heeft van een hoog gerekte peer) en die van Malpaìs (die meer de vorm heeft van een knop).

Tussen de twee topgevels in zat boven de kern een zogenaamd zadeldak, hoogstwaarschijnlijk voorzien van dakkapellen. De galerijen werden afgedekt met zogenaamde lessenaarsdaken. Niet geheel duidelijk is echter of de lessenaarsdaken boven de galerijen in de zuidwesthoek (keuken) en de noordwesthoek (kamer), (dus de dakovergang tussen lange en korte galerij) exact geweest is zoals afgebeeld op het gerecontrueerde perspectief.

... Rekonstruktie Landhuis Pos Spaño ...

Geschiedenis van Plantage Pos Spaño

Meestal is het mogelijk de geschiedenis van een plantage te reconstrueren met behulp van de dokumenten, die samengevoegd werden wanneer een onroerend goed een nieuwe eigenaar kreeg. Tussen deze akten, tegenwoordig verdeeld tussen het Algemeen Rijksarchief in Den Haag, het Hof van Justitie in Willemstad en het Hypotheekkantoor, ook in Willemstad, hebben we er verschillende gevonden die een betrekking hebben op Pos Spaño.

Op 29 juni 1693 werd voor de eerste keer het landgoed van de plantage verkocht. Hier werd „seekere plantagie genaemt de Spaanse put met desselfs opstal van huysingen, gelegen alhier op dit Eyland in 't beneden quartier, tussen de plantagien St. Nicolaas en St. Gruys" aangelegd. Pos Spaño is een van de 111 plantages die voor het eind van de XVIIe eeuw al bestonden, samen met o.a. Santa Cruz, San Nicolaas, Ascension en de twee Santa Martha's.

Jaren later kreeg de plantage het zogenaamde "privilegie van koe-, schapen-, geitenkoraal". In de koopakte van 1748 is deze vergunning om beesten te houden voor de eerste keer vermeld. Dit vee bestond, volgens de oude inventaris- lijsten uit "hoornbeesten....schapen....cabrieten....ezels....een paard....kalkoenen....hoenders....en duiven". Op 20 januari 1795 kocht Anna Catharina Ellis, weduwe van de heer Arend Hendrik de Rochemont, voor 6.690 pesos (d.i. de munteenheid die toen op Curaçao gebruikt werd) de plantage van Pierre Brugman, voormalig eigenaar sinds 1755. De weduwe de Rochemont bezat in 1827 tegelijkertijd ook de plantages Santa Cruz en Porto Marie. Toch bleef Pos Spaño een apart eigendom tot 1842, toen het landgoed aan Willem van Uytrecht verkocht werd. Een taxatielijst van 1857 vermeldt dat in dat jaar Pos Spaño al samen getrokken was met Santa Cruz en Rooi Domi; zo is het tot de moderne tijd gebleven.

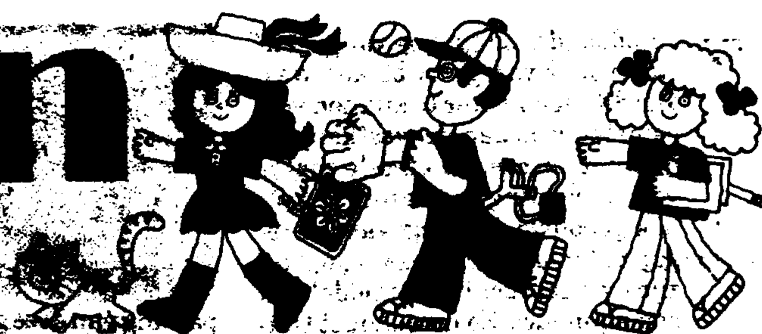
In de 18e- en 19e eeuw kregen diverse naast elkaar gelegen plantages één en dezelfde eigenaar. In bepaalde gevallen werden deze naburige plantages dan samengevoegd, hoewel de oorspronkelijke naam gehandhaafd bleef. Een gevolg van dit samenvoegen was het overbodig worden van één van beide landhuizen. Het overbodig geworden landhuis werd dan afgebroken, om de stenen ergens anders te gebruiken, of zodanig verwaarloosd dat het tot een ruïne verviel. Voorbeelden van dit laatste zijn onder andere de landhuizen van de plantages Zorgvliet (samengevoegd bij Savonet); Zevenbergen (samengevoegd bij Knip); Sint Hyronimus)tijdelijk samengevoegd bij Knip) en Fuik (overbodig geworden nadat de plantage Klein Sint Joris bij Fuik getrokken was). Het landhuis Pos Spaño is hoogst waarschijnlijk omstreeks de

(vervolg op pag. 15)

... restant voorgevel Pos Spaño (van binnenuit) ...

Papilon
kinderpagina

Beste Kinderen

HET WAS [illegible] week een heel spannende week voor de [illegible] klassen: uitslag van de schoolonderzoeken. Waar gaan jullie naar toe? De HAVO, de MAVO, de [illegible] of de Huishoudschool? [illegible] jullie je nu te groot voor PAPILON, of blijven jullie hem toch wel lezen?

Terwijl de andere klassen nog een week hard moeten [illegible], hebben jullie al fijn vakantie. Veel plezier, [illegible] [illegible]!

TANTE NEL

Raadspelletje

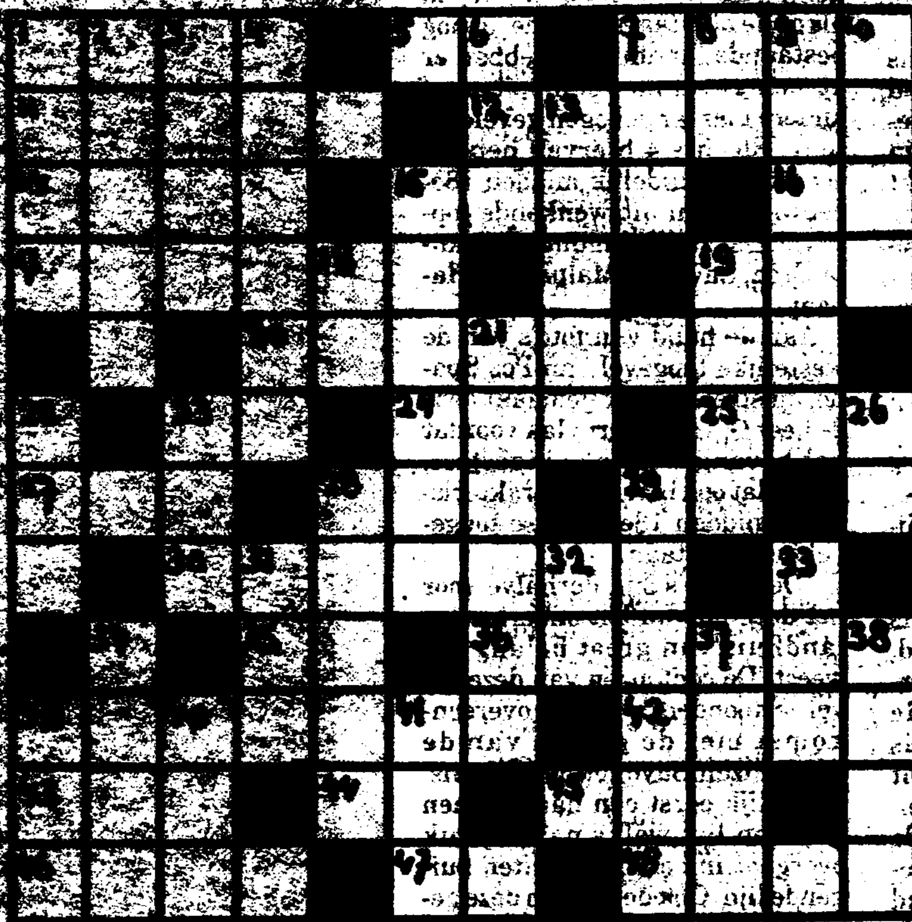
HEB JIJ een schoolbord thuis? Dan kun je dit spelletje doen. Teken een vorm op het bord. Geef de kinderen, die meedoen, een vel papier en een pen en laat ze opschrijven, wat het kan zijn.

Bijvoorbeeld:

[illegible], [illegible], berg, brug, opgaande zon, handvat van een koffer, een hoopje zand.

Nog een paar vormen, maar je kunt er zelf nog een heleboel bij verzinnen:

[illegible] Wil jij [illegible] de [illegible] [illegible] als ik [illegible] wel, [illegible] er een [illegible] direct

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. plaats waar veel mensen wonen; 5. [illegible]; 7. jonge[illegible]; 11. soort sieraad; 12. zonder anderen; 14. [illegible]; 15. de eerste man; 16. mij; 17. verblijfplaatsen van [illegible]; 19. [illegible] om iets te drinken; [illegible] 23. [illegible] landbouwwerktuig; 24. wat men verlangt; 25. plaats in Gelderland; 26. [illegible] persoon [illegible] van zijn; 28. [illegible] van Sint; 30. [illegible]; 33. legt een kip; 36. [illegible]; 38. [illegible] jongens; [illegible]; 43. [illegible]; 44. [illegible] 45. huid; 46. [illegible]; 47. [illegible]; 48. [illegible].

VERTIKAAL: 1. het spotten; 2. [illegible] met cijfers; 3. deel van [illegible]; 4. driemaal een; 6. [illegible] zich [illegible]; 7. Antilliaanse [illegible]; 8. Maatschappij; 9. [illegible]; 10. [illegible]; 13. schoeisel; 15. met hetzelfde; 18. [illegible] Friesland; 19. [illegible] van een [illegible]; 20. [illegible] een [illegible]; 21. [illegible]; 22. en [illegible] (afkorting); 23. [illegible]; 28. strak [illegible]; 31. Europese [illegible] Gemeenschap; 32. [illegible] van een [illegible] Amerika; 34. wat [illegible] doet; 37. taal; 38. drie[illegible]; 39. [illegible]mond; 40. [illegible]; 41. doek.

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel.

Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 5 juli 1985 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die voor [illegible] opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 116; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

WINNAAR [illegible] de vorige keer:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
Aruba

Hij kan langs komen bij Redactie Amigoe Aruba, Nassaustraat 116, (tijdens kantooruren) om zijn prijs af te halen.

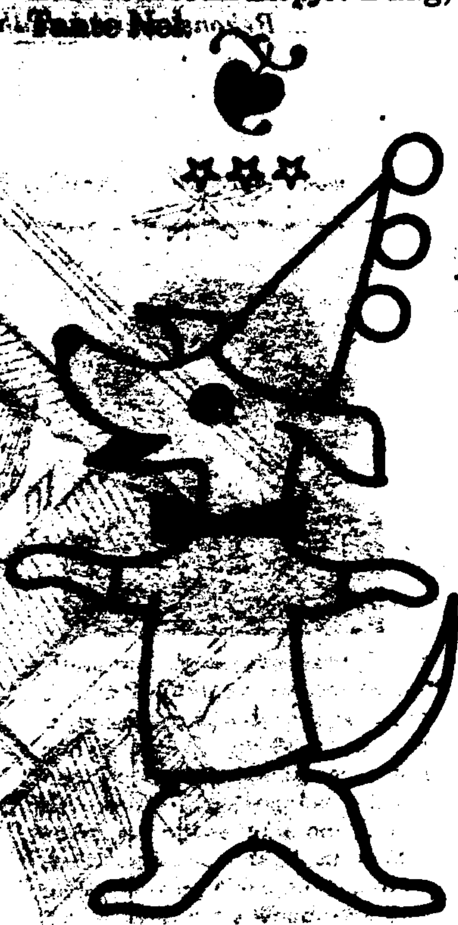
OPLOSSING van de vorige keer:

KELK
EEUW
LUIE
KWEL

In de brievenbus

Tante Nel,
Ik heet Hyam Talconi, adres: Tanki Flip 8, Aruba. Ik wil een mop voor U zeggen en als het van u mag ook in de krant te zetten, want misschien willen de kinderen het wel horen of lezen.
Het mopje luidt:
Er kwamen twee jongetjes bij de dokter. Een was aan het huilen. Dan vraagt de dokter: Wat is er aan de hand? Toen zei de jongen, die aan het huilen was, dat hij een dubbeltje had ingeslikt. Maar de dokter zei: Dat is niet zo erg, hoor. Toen begon het andere jongetje te huilen en zegt: Maar het was mijn dubbeltje.
Ik hoop, dat u het leuk vindt.

Hallo Hyam,
Heel [illegible] bedankt voor je leuke mopje. Ik heb er hard om moeten lachen, maar ik vond het toch wel zielig voor dat tweede jongetje. Stuur je me nog eens een keer zo'n leuk mopje? Daag,
Tante Nel

Om te kleuren

* THOMPSON

Richard & Linda Thompson.

Hij was mede-oprichter van de legendarische Fairport Convention.

Zij was met hem getrouwd.

Tezamen hebben ze zes elpees gemaakt die tot het fraaiste behoren dat de Britse folkmuziek heeft voortgebracht. Hun 'Shoot Out The Lights' was in '82 de beste elpee die Groot-Brittannië te bieden had, aldus de Amerikanen.

Richard Thompson heeft ook voortdurend solo-elpees gemaakt. Vijf in totaal.

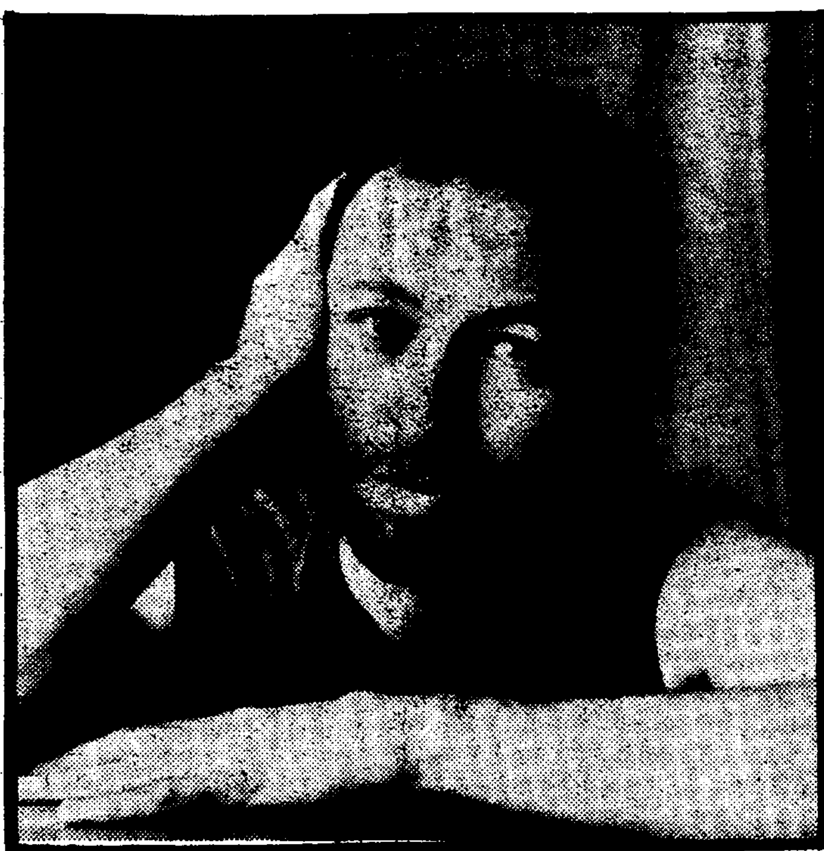
De volgende is zojuist verschenen en is getiteld 'Across A Crowded Room'.

En aangezien zowel de muzikale als overige samenwerkingen tussen de Thompson's zijn opgezegd, heeft ook Linda op hetzelfde moment een produkt afgeleverd: 'One Clear Moment'.

Richard Thompson geniet zijn eerste grote bekendheid als gitarist-componist van Fairport Convention, de oer-folkrock-groep die het genre binnen 18 maanden twintig jaar laat evolueren.

Thompson verlaat de band in '72. Hij heeft dan al menig traditioneel Brits muziekje in een nieuwe (rock)jas gestoken. Immers, dat was in eerste instantie de verdienste van Richard Thompson en de zijnen: de rijke folkmuziek wordt open gelegd voor een jong en groot publiek en als zodanig een elementair onderdeel van de moderne muziek.

Fairport Convention en haar Schotse oprichter stonden aan de basis van deze ontwikkeling.

Vanaf '72 kiest Thompson voor een minder geregeld artistiek leven. Hij participeert in talloze projecten, is de belangrijkste begeleider van wijlen Sandy Denny, de 'grand lady' van Fairport die later solo is gegaan.

Vervolgens begint Thompson aan The Albion Country Band en maakt ook zijn eerste solo-platen: 'Henry The Human Fly' en vier jaar later in '76 'Guitar, vocal'. Thompson is voorts de oprichter van de groep 'Sour Grapes'.

De platen die hij met zijn vrouw Linda heeft gemaakt, behoren evenwel tot het grootste werk dat Richard Thompson ooit heeft vervaardigd.

'I Want To See The Bright Lights Tonight' is in '74 het eerste werkstuk in deze reeks.

De vierde plaat 'First Light' ('78) wordt in de hedendaagse folkmuziek nog altijd beschouwd als een openbaring. Voor zover is na te gaan hebben Richard & Linda Thompson zes elpees gemaakt (tot en met 'Hand of Kindness' (in '83) voordat de twee uit elkaar gingen.

Met haar eigen plaat 'One Clear Moment' dwaalt Linda Thompson onmiddellijk een flink eind van het folkgenre af.

De invloeden zijn uiteraard onmiskenbaar (in stem en instrumentatie), maar de uitwerking daarvan slechts marginaal. Linda Thompson maakt tegenwoordig popmuziek voor volwassenen. Mooie, Britse muziek waar niemand zich een buil aan valt in een slepend tempo of op snelheid.

Muziek die in elk geval weinig heeft te maken met haar vroegere repertoire en dat is bijzonder spijtig.

De plaat is daardoor (de wens een groot publiek te bereiken) karakterloos geworden, het zou een produkt van willekeurig welke Britse voormalige folkzangeres dan ook kunnen zijn.

Medewerkers: Jerry Donahue, Albert Lee.

Vader Thompson wordt node gemist.

Zijn elpee 'Across A Crowded Room' is opnieuw in velerlei opzicht een ware belevenis.

Een muzikant, gitarist en componist, van de oude stempel, iemand die zijn muziek nog in lood giet, zich niet schaamt voor zijn afkomst en, als een van de weinigen, niet zal proberen zich in weerwil van alles een weg naar de actualiteit te forceren.

De muziek van 'Across A Crowded Room' is in '85 nog even oorspronkelijk als ruim tien jaar eerder, toen Mark Knopfler van Dire Straits al wist dat hij zou proberen zoiets als Richard Thompson te worden (het is vooralsnog niet gelukt).

Richard Thompson blinkt uit in het construeren van folkachtige muziek op een wijze die het resultaat volstrekt onvoorspelbaar maakt. Terwijl de Britse folk een redelijk overzichtelijke muziekstijl zou zijn.

Ook al is de man voornamelijk actief voor de instandhouding van de Britse folktraditie (als die er nog is), traditioneel is zijn werk nooit geweest.

De folkrock van Fairport Convention was tot daaraan toe, de intrigerende muziek van 'Across A Crowded Room' geeft een geheel nieuwe dimensie aan wat folk nu zou kunnen zijn.

Onschuldige traditionele deuntjes worden afgewisseld door gecompliceerde werken die veel verder reiken dan volksmuziek met electrische gitaar.

Twee platen van een redelijk legendarisch duo als Richard & Linda Thompson. Bij elkaar opgeteld heeft het zeker niet meer die klasse van zoiets als 'First Light' uit '78. Maar er is nog altijd hoop, ook al zal geconcludeerd moeten worden dat de Thompson's — en dus de Britse folkmuziek — hun beste jaren hebben gehad.

■

M.W.

(Overgenomen uit De Gelderlander).

DIERENBESCHERMING

(vervolg van pag. 2)

shampoo. Voorzichtig bij ogen en oren! Bij Lady — ze ligt op de vrouwenafdeling — moeten de hechtingen van de sterilisatieoperatie eruit.

Heel voorzichtig met een speciaal schaartje, draadje voor draadje. Hier helpen we met zijn drieën, want het arme dier bibbert van angst. Maar ze wordt al gauw rustig onder onze kalmerende woorden en laat zich verder gedwee nabehandelen met antibioticumpoeder. De teefjes die net geopereerd zijn, worden door ons van de Klinika gehaald en in een aparte ruimte gelegd om langzaam uit de narcose te komen. Een van ons is er bij om ze op hun gemak te stellen.

Om 4 uur krijgen de volwassen honden hun "snack": een met worst besmeerde boterham. De knorrende magen zijn weer wat gevuld.

Het grote kattenverblijf schoon houden is een bewerkeli k karwei, daar er gemiddeld 15 volwassen katten en wel 15 kleintjes rondlopen! We helpen met schrobben van de kattebakken en vullen ze weer met nieuw zaagsel en grind. Al die tijd kruipen de poesjes om en over je heen. Ook hier zou je wel uren willen doorbrengen.

De vrijwilligers heben ook kontakt met het publiek doordat we soms de telefoon bedienen, of helpen met het uitzoeken van een hond of kat voor de nieuwe baas. Het valt me op, dat men liever geen vrouwtjesdier adopteert, terwijl juist de teefjes huis en erf goed bewaken doordat ze doorgaans niet de straat op gaan. Ook katten zijn veel huiselijker dan katers. Bovendien zijn / worden alle teefjes gesteriliseerd en kunnen dus geen kleintjes meer krijgen, wat voor de nieuwe baas een last minder betekent. Deze sterilisatie schijnt trouwens bij het publiek nog niet voldoende bekend te zijn.

De dieren die bij het Asiel afgegeven worden, zijn vaak door hun omgeving verstoten en daarom schuw. Vooral wij vrijwilligers kunnen alle tijd nemen om ze op hun gemak te stellen en proberen ze het vertrouwen in de mens terug te geven. De ketting- honden vormen een apart probleem. Houd uw hond a.u.b. niet aan de ketting! Het dier kan zichzelf lelijk verwonden. En als het ècht niet anders kan, doe het dan eerst een halsband om.

De ophaaltruck komt binnen. Wat zijn er weer vreselijke gevallen bij! Doodziek, schandelijk verwaarloosd of zwaar gewond. De meeste ervan moeten uit hun lijden verlost worden met een injectie. Ik help om de dieren rustig te houden. In mijn armen sus ik ze "in slaap".

De dierenarts komt geregeld de dieren in het Asiel onderzoeken, maar spoedgevallen brengen we direkt bij de Klinika hiernaast.

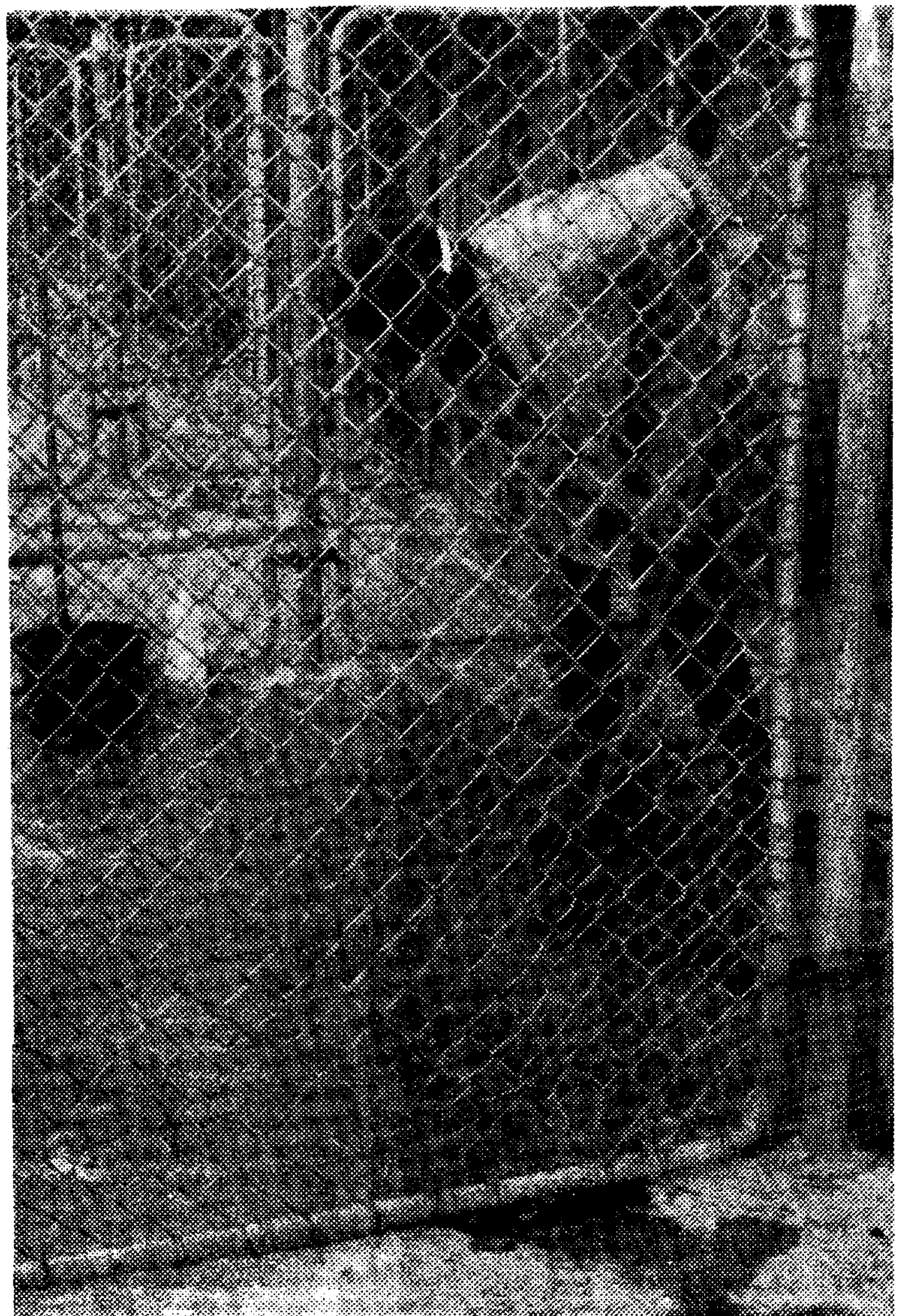
Om 6 uur maken we de hokken klaar voor de nacht. Op de houten vlonders worden oude, schone doeken gespreid. Gooit U a.u.b. geen oude kleren of gordijnen weg! We kunnen ze goed gebruiken.

"Welterusten, hondjes en poesjes!" Ik ben moe, maar voldaan.

O ja, nog dit: we kunnen best nog wat vrijwilligers gebruiken, vooral op zaterdag- en zondagmiddag. Belt u nummer 54300 of 674558? Dank u wel!

■

... Polonia aan het werk ...

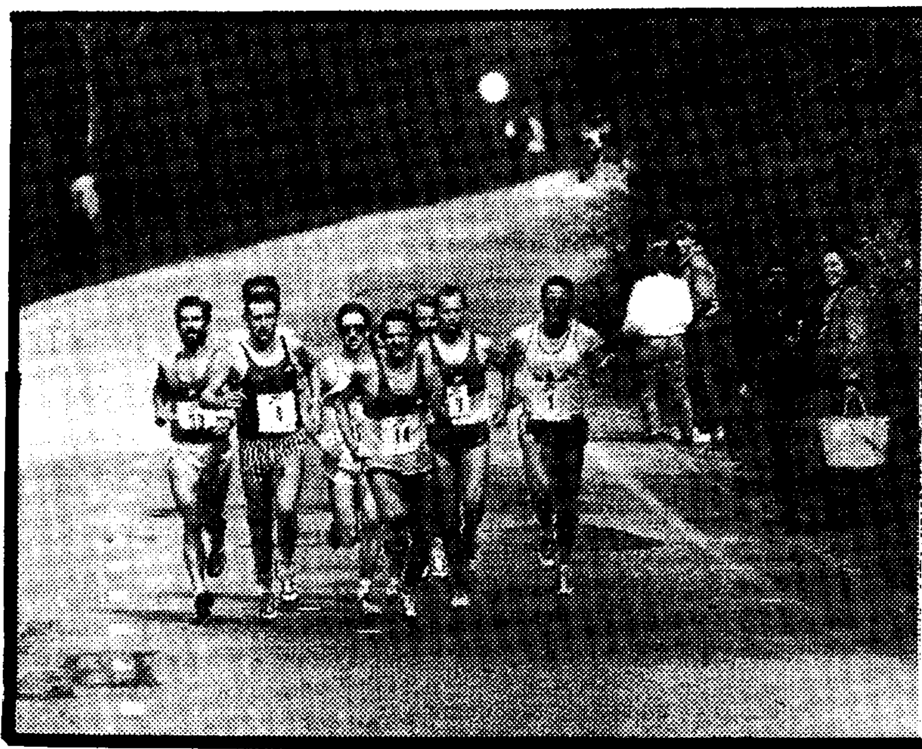
YOUNG

Geachte redactie,

Het artikel over jeugdige tieners in Young 1' vind ik vernederend voor mij en vele andere leeftijdsgenoten. Het heeft me erg gekwetst, tot diep in de 'roots' van mijn muziekhart. Het generaliseert teveel. Niet alle pubers staan hiphoppend te springen op alle, door massa- media voorgeschotelde confectie- pop, zoals beweerd wordt. Er is heus ook nog wel jeugd die onderscheid weet te maken tussen wat goed en slecht is. Niet de totale jeugd is 'n bedreiging voor de serieuze popmuziek. Er zijn ook pubers met 'n volwassen muzikale smaak.

PIETER JANSEN
(16 jaar)

P.S. Ter verduidelijking enige van mijn muzikale voorkeuren: Zappa, Waits, Hendri , Van Morrison, Doors, blues en goede rock zoals de vroegere Stones, oudere soul, James Brown, Sam Cooke, Marvin Gaye.

DE MARATHON: EEN COMMERCIEEL PROJEKT

„Nu is hij miljonair", zei Benzji Durden, een Amerikaanse marathon- atleet, na afloop van de Rotterdamse marathon 1985. Hij had het over de Portugees Carlos Lopes, die zojuist een nieuw wereldrecord had gelopen.

Wat tien jaar geleden nog als een wat excentrieke sporttak werd beschouwd, is uitgegroeid tot een massasport. Zowel op recreatief als op prestatief niveau groeit het aantal beoefenaren met de dag. De marathons van New York, Boston, Tokio en Rotterdam, om slechts enkele te noemen, worden gelopen door honderdduizenden. Het aantal toeschouwers is navenant. En wanneer de massa ergens belangstelling voor heeft, slaat de commercie onmiddellijk toe. Met name grote sportmerken als Nike, Adidas, Converse, Asics Tiger en New Balance gingen zich op de marathonmarkt roepen. Toplopers werden en worden gesponsord en moeten dus op het televisiescherm komen. Atleten als Robert de Castella, Gidamas Shahanga, Gerard Nijboer en Steve Jones halen vette kontrakten weg. Zij lopen meestal voorop en tonen zo de kwaliteit van het gedragen schoeisel close in beeld. De commerciële belangen leiden eveneens tot combines en anderssoortige aanvallen op het sportieve verloop. De startgelden voor de vedettes zijn enorm en de diverse steden beconcurreren elkaar in het hebben van de sterkste bezetting. Toen Carlos Lopes de 42 kilometer en nog wat in Rotterdam in 2 uur 7 minuten en 12 seconden aflegde, was dat een gespreid belang. Lopes, Nike én Rotterdam werden er wijzer van. Rotterdam, omdat het bewees een snel parcours te hebben en dat is in trek bij de toppers. Nike, omdat het kan adverteren met de wereldrecordhouder en Lopes, omdat hij een enorme premie mocht ontvangen en zijn startgeld zag oplopen tot 100.000 dollar. Er bestaat geen twijfel aan de echtheid van zijn prestatie op die 15e april. Dat de commercie een wedstrijd ook tot een tragische kermiskoers kan degraderen, had Rotterdam in '84 al bewezen.

NZAU

In 1984 had de door Nike gesponsorde organisatie van Rotterdam alles afgestemd op een overwinning van Lopes. Maar Lopes won niet. Hij had voor die nederlaag een viertal excuses. Met het oog op de naderende Olympische Spelen had hij de concurrentie niet willen laten merken in wat voor een blakende vorm hij stak. Even later verklaarde hij last te hebben van een oude blessure. Weer later zou hij toch eigenlijk niet in vorm zijn geweest en een vierde verhaal was de te snelle start van de Afrikaanse lopers.

Eén van die Afrikaanse lopers, de Keniaan Joseph Nzau, was gehuurd als „haas". Hij was niet de enige. Ook de Nederlanders Ten Kate en Lambregts en de Belg Vandervennet fungeerden als zodanig. Van hazen wordt verwacht dat ze in de buurt blijven van zogenaamde „beschermde" lopers. In de eerste twintig tot dertig kilometer moeten ze het tempo maken. Ze plegen het vuile werk te verrichten in dat eerste gedeelte van de race door kopwerk te doen en het tempo te stabiliseren. Als ze hun arbeid achter de rug hebben, stappen ze òf uit de wedstrijd òof eindigen ze achterin. Ze zullen een wedstrijd nooit mogen winnen. Nzau had dat vorig jaar wél gekund. De televisiekijker was direct getuige van een stukje wedstrijdvervalsing, dat geïnspireerd was door commerciële belangen.

JOS HERMENS

De oud-atleet Jos Hermans is als atletenbegeleider in dienst van Nike International. Hij zit door die functie ook in de organisatie van de marathon van Rotterdam. Het is zijn taak de hazen de opdrachten te doen uitvoeren en Nike- vedetten te laten winnen. Toen die Keniaan na dertig kilometer gewoon wegliep van Carlos brak er paniek uit. Op de eerste plaats, omdat hij geen geplande winnaar was en op de tweede plaats omdat hij op een concurrerend merk schoenen liep. Of andersom.

Verbaasd zag televisiekijkend Europa toe hoe Hermens op een gegeven moment uit zijn auto sprong en naast de Keniaan ging lopen. Wild gebarend beval hij hem de wedstrijd te verlaten. Nzau minderde vaart en verliet enige kilometers verder inderdaad het strijdperk. De verbijsterde verslaggevers vertelde Hermens later slechts een tussentijd te hebben doorgegeven......

Overigens won Lopes toch niet, maar de voor Adidas lopende Australiër Robert de Castella. De bekende kuil was weer een ten eigen nadele gegraven. Nzau is in Rotterdam niet meer welkom.

STRIJD

De onderlinge merkenstrijd heeft in het internationale sportgebeuren bizarre vormen aangenomen. Toen het merk Robe di Kappa de slag om de Olympische Spelen won, brak er in de concurrerende kampen paniek uit. Via individuele sponsoring probeerde men verloren terrein goed te maken. Atleten werden bij elkaar weggekocht, want het schijnt reclame- technisch zéér interessant te zijn de wereldtop als wandelende reclamezuil te laten fungeren. Nike, Puma en Adidas spannen in de strijd om het kooppubliek de kroon. Men laat niets na elkaar te benadelen. Agressieve reclame heet dat. Zo wordt de marathon van Amsterdam gesponsord door Adidas. Men probeert nu via roddel en achterklep Nike uit Rotterdam weg te krijgen.

Het merk Kappa stelt zich anders, interessanter eigenlijk op. De beleidsmakers van die in de Verenigde Staten gevestigde fabriek willen hun merk elitair houden. Nike, Adidas en Puma zijn massaprodukten geworden. Trendy- mensen kiezen voor Kappa. Daar is de reclame- strategie ook op gericht. Slechts de allergrootste evenementen, zoals de Olympische Spelen, en de meest exclusieve sportverenigingen, zoals Juventus, Roma en het komend seizoen Ajax, mogen het Kappa- logo uitdragen. Deze politiek legt het bedrijf geen windeieren. Adidas en Nike moeten vaak grote voorraden op de markt dumpen. Dat tast het image van die merkprodukten aan. Het gevolg is dat Kappa zijn marktsegment jaarlijks aanzienlijk verhoogt. Onlangs verklaarde directeur van dit oorspronkelijk uit Italië afkomstige bedrijf, dat hij de huidige produktie- omvang wil stabiliseren. De marathon is ook geen beoogd gevechtsterrein. Dat laat Kappa aan de straatvechters Puma, Adidas en Nike over. Noblesse oblige.

STEDEN

Niet alleen de sportmerken beconcurreren elkaar op leven en dood. Dat spelletje is door de diverse organiserende steden overgenomen. Om zoveel mogelijk publiciteit, toeschouwers en dus sponsors te krijgen probeert iedere stad zoveel mogelijk bekende atleten aan te trekken. Die keus is niet zo groot, omdat zelfs de beste loper gebonden is aan een maximum te lopen marathons. Fysiek gebonden, wel te verstaan. Het kwantum varieert, maar meer dan acht per jaar loopt niemand er.

Omdat er over de hele wereld zo'n vijfentwintig grote marathons worden verlopen, is het touwtrekken geblazen. De methodes om toplopers over te halen zijn legio.

Op de eerste plaats gebeurt dat via de pecunia. Gewoon tienduizend dollar meer bieden en reeds getekende contracten worden eenzijdig verbroken. De sportmerken activeren manipulaties volgaarne, om hun ideale deelnemersplaatjes rond te hebben.

Ook in de sfeer van de secundaire voorwaarden wordt wel eens wat gedaan. Familieleden mogen meekomen of er staat een autootje klaar, dat niet teruggegeven behoeft te worden. Londen deed het dit jaar zéér handig. Rotterdam had de — toen nog — wereldrecordhouder Steve Jones gecontracteerd. Eén dag nà Rotterdam werd Londen gelopen. Jones, een Engelsman, werd op simpele doch adequate wijze voor het blok gezet. Vlak voor de start kreeg de Londen '85 wedstrijd plotseling de status van Official Trial Marathon. Toen moest Jones daar wel lopen, om zich te kwalificeren voor de Europese Kampioenschappen 1986 in Stuttgart. Gerard Rooijakkers, organisator van Rotterdam hierover:

"Wat ze in Londen doen is gewoon maffia. Als het bij opbieden blijft, kun je zeggen: okee, dat is zaken doen. Maar er worden dingen verteld over andere marathons, geruchten over andere organisaties de wereld ingegooid. Ik denk ook dat er geld blijft hangen, misschien niet zozeer bij organisatoren, maar bij privé- personen. Als ik naar de tendenzen kijk in de internationale sportwereld denk ik dat mijn ethische grenzen worden overschreden."

NATUREL

Het verleggen van ti dgrenzen met de daaraan gekoppelde commerciële belangen, heeft ook in de marathonsport tot het gebruik van doping geleid. Omdat de controle in deze tak van sport nog nihil is, lijkt iedereen naturel te lopen. Tot voor enkele aren was dat ook zo. De financiële belangen waren toen nog gering en de sportieve prestatie prevaleerde. Nu een topper zich financieel onafhankelijk kan lopen, is de greep naar stimulerende middelen toegenomen. Met name anabole steroïden zijn in trek. Ze veroorzaken een sneller herstel, waardoor méér wedstrijden gelopen kunnen worden. Bovendien kunnen gebruikers vaker en harder trainen. De competitie- vervalsing is daarmee kompleet. Het lijkt erop, alsof de marathonsport de wielersport tot voorbeeld heeft gekozen. De Griekse boodschapper draait zich om in zijn graf. ■

PIETER KROL

rectificatie
In mijn artikel 'That's when the guys get killed' dd 17 april jl. konstateerde ik, dat de rol van de bokspromotor H. Rühling dubieus was geweest t.a.v. het boksdrama tussen A. Blanchard en J. Reddick. De Nederlandse boksbond heeft hem vrijgesproken van het door mij gesignaleerde wanbeleid van de heer H. Rühling in deze. Dit zou inhouden dat hem geen blaam treft. Waarvan akte.
Pieter Krol.

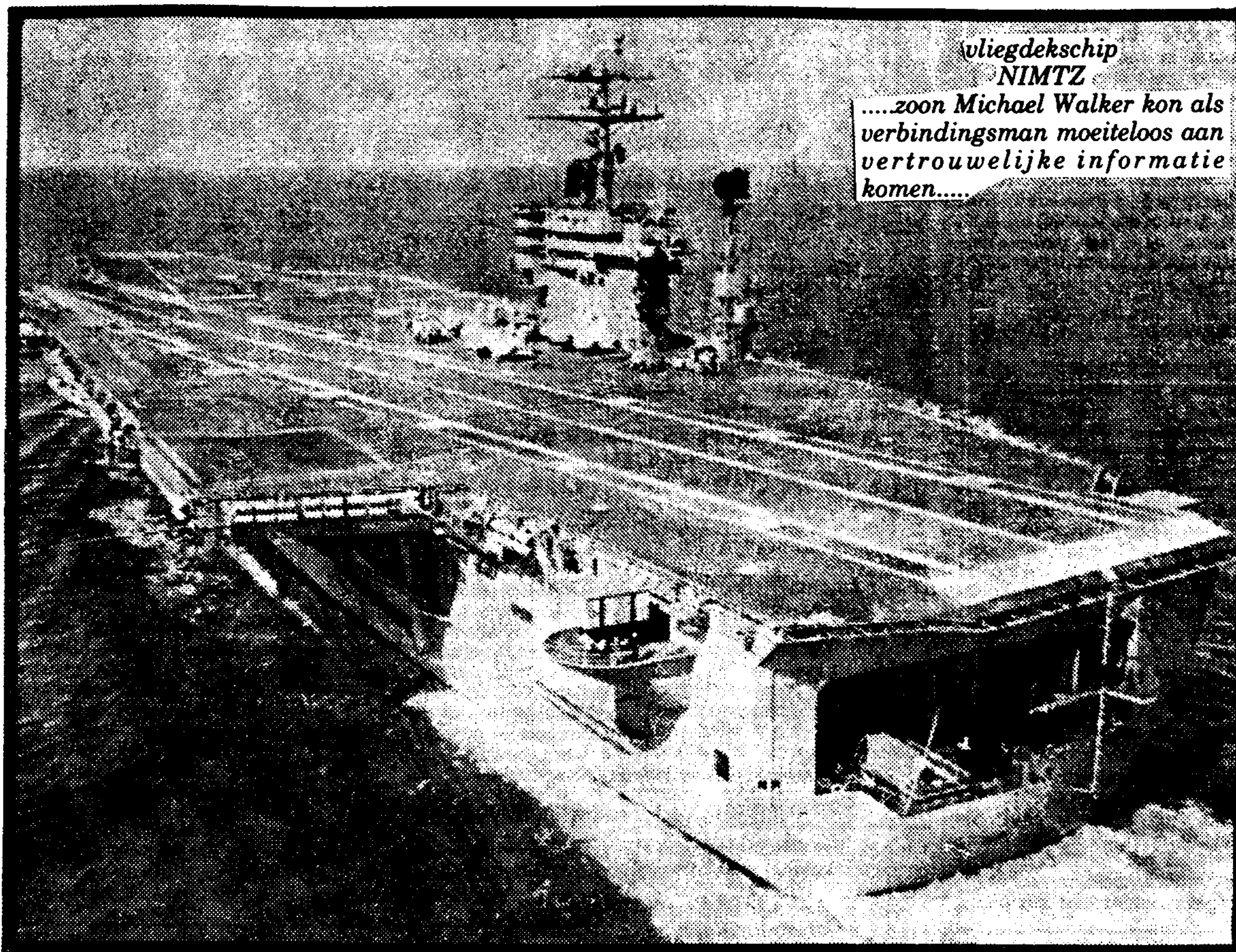
Zakken vol geheimen naar Moskou

IN AMERIKA wordt voor andere mogendheden meer gespioneerd dan ooit tevoren. Het aantal arrestaties op beschuldiging van spionage neemt toe en dat er nu maar liefst 11 processen in voorbereiding zijn wegens spionage voor de Sovjet-Unie en zijn bondgenoten, is nog niet eerder voorgekomen. Dit is officieel bekendgemaakt door het Federale Bureau voor Onderzoek, de FBI, op een moment dat het land paf staat over het alsmaar groeiende spionageschandaal bij de Amerikaanse marine, waarin drie leden van dezelfde familie de hoofdrol spelen. Een vierde verdachte, de gepensioneerde marineman Jerry Alfred Whitworth is ironisch genoeg een specialist in communicatie.

Het begon halverwege de vorige maand met de arrestatie van John Walker, een oud-onderofficier bij de marine, die eigenlijk op heterdaad betrapt werd toen hij een zak vol geheime informatie deponeerde op een plaats bij Washington, waar ook een Russische diplomaat — Aleksie Tkachenko — werd gesignaleerd. De diplomaat heeft inmiddels in allerijl het land verlaten.

Maar de vangst van Walker werd het begin van een reeks van dramatische gebeurtenissen. Eerst werd aan boord van het grote vliegdekship Nimitz in de Middellandse Zee, zijn 22-jarige zoon Michael in de boeien gesloten. En volgde vorige week de aanhouding van zijn broer, de gepensioneerde marine-officier James Walker.

Aanvankelijk werd de indruk gegeven dat het spionage- niveau van de Walkers uiterst bescheiden was en dat hun activiteiten zich beperkten tot het aan de Russen verstrekken van geheime informatie over scheepsbewegingen. Maar langzamerhand is wel duidelijk geworden dat het hier gaat om een veel belangrijker 'lek', dat de Russen jarenlang hebben kunnen uitbuiten. Misschien wel 17 tot 18 jaar lang, wordt nu gezegd, want voor zover bekend geworden, is dat de tijd waarin in ieder geval John Walker zich onder camouflage van een opvallende patriottische instelling, vergreep aan gegevens die allemaal te maken hadden met 's lands nationale veiligheid.

vliegdekschip NIMTZ

.....zoon Michael Walker kon als verbindingsman moeiteloos aan vertrouwelijke informatie komen.....

KRIJGSRAAD

Daarom wordt nu gesproken over een zaak die veel ernstiger is dan aanvankelijk verwacht. En roepen felle 'haviken', zoals de uiterst conservatieve senator Goldwater, om wederinvoering van de doodstaf voor dit soort vergrijpen. De drie mannen worden nu verhoord door specialisten van de FBI, terwijl de autoriteiten zich beraden over de vraag of de Walkers — en mogelijk anderen, want er wordt in ieder geval rekening gehouden met volgende arrestaties — zich nu voor burgerlijke, dan wel militaire rechters moeten verantwoorden.

De marine overweegt sterk de twee oudere Walkers, die al geruime tijd met pensioen zijn, weer in actieve dienst op te roepen. Opdat zij door de zeekrijgsraad kunnen worden berecht. De marineleiding hoopt daarmee een greep te houden op het verloop van het proces en in ieder geval te voorkomen dat er in ruil voor strafvermindering 'zaken' worden gedaan tussen beschuldigden en het Openbaar Ministerie.

VS geschrokken van omvang spionage schandaal

VERRADERS

Binnen de marine heeft de Walker-affaire grote opschudding veroorzaakt en wordt — om een voorbeeld te stellen — fel aangedrongen op een zo zwaar mogelijke straf voor de landverraders. Volgens de wettelijke bepalingen is dat levenslange gevangenisstraf. Bij stukjes en beetjes ontstaat voor de buitenwereld nu het verhaal van de model-marineman John Anthony Walker, die het in zijn militaire carrière bracht tot de hoogste rang van onderofficier en voor zijn plichts- betrachting zelfs tweemaal is onderscheiden.

In zijn marinetijd diende hij vooral als verbindingsman en had in die positie inderdaad toegang tot de geklassificeerde informatie. Na zijn pensionering begon hij een eigen detectivebureau en het is uit die periode dat men nu leest over een opwindend bestaan met allerlei vermommingen op zijn speurtochten om niet op te vallen, met een privé-vliegtuig en dure auto's, zelfs met betrokkenheid bij de beruchte Ku Klux Klan.

VROUW

Maar de man die op het bureau in zijn kantoor een grote kleurenfoto van president Reagan had staan, deed ondertussen 'stevige' zaken met de Russen, die hij tegen financiële vergoedingen voorzag van gegevens, die hem vooral later door anderen, zoals zijn broer James en zijn zoon Michael als matroos bij de verbindingsdienst aan boord van het vliegdekschip Nimitz, werden toegespeeld.

Jaar in jaar uit is de spionagehandel van John Walker doorgegaan. Zonder ook maar een spoor van achterdocht.

Dat hij tenslotte toch tegen de lamp liep, heeft hij te danken aan zijn vrouw, van wie hij negen jaar geleden, precies aan het einde van zijn marine-loopbaan, is gescheiden. Want zoals nu duidelijk is geworden heeft die in een soort wraakexpeditie, begin van dit jaar de FBI op het spionagespoor van haar gewezen echtgenoot gezet.

Maar wat zij niet wist en nu de hele affaire een uiterst dramatische wending geeft, is dat de arrestatie van John Walker ook geleid heeft tot de arrestatie van haar geliefde eigen zoon Michael. Naar verluidt zou de vrouw, die van de betrokkenheid van haar zoon bij de spionage-activiteiten van zijn vader niets afwist, nu aan diepe wanhoop ten prooi zijn.

VIER MILJOEN

De drie Walkers behoren tot een groep van in totaal 11 verdachten in Amerika die wachten op hun berechting wegens spionage. Een sterke toename in vergelijking met voorgaande jaren, die de FBI weliswaar toeschrijft aan grotere waakzaamheid, maar ook als een gevolg ziet van verhoogde spionage-activiteiten. Bovendien is het aantal Amerikanen dat op een of andere wijze toegang heeft tot geheime informaties, opgelopen tot ver boven de vier miljoen. En dat is op zich een belangrijke risicofactor, stelt de FBI.

Aangenomen wordt dat in het kader van deze ontwikkeling met name de Russen hun spionage-activiteiten in de VS hebben aangepast en dat er hier nu zo'n duizend Russische geheime agenten actief zijn. Uit een rapport dat door een speciale Senaatscommissie is samengesteld, blijkt bijvoorbeeld dat minstens een kwart van de 800 Russen, die hier hun land vertegenwoordigen bij de Verenigde Naties, een dubbelrol vervult en voor de eigen inlichtingendienst actief is.

Naar aanleiding van de spektaculaire onthullingen over de Walker-spionage, gaan nu in het Congres stemmen om de regels voor inzage van geheime gegevens drastisch te veranderen. En in ieder geval het aantal mensen dat daarbij betrokken is, sterk te verminderen. (Uit de Haagsche Courant) ■

Slachtoffers vrijgelaten terroristen verbitterd

Gemengde gevoelens over recente gevangenenruil

TEL AVIV — „Dit is een prachtige droom die eindelijk in vervulling is gegaan!" Zo reageerden de familieleden van de drie Israëlische militairen die na bijna drie jaar gevangenschap werden uitgewisseld tegen 1150 Palestijnen. Voor de vrijlating van de drie militairen, die door het 'Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, algemeen commando' van Ahmed Djibril na hun gevangenneming in Libanon in Damascus werden vastgehouden, heeft Israël een zware prijs moeten betalen,

Van de vrijgelaten Palestijnen waren er 18 tot levenslange gevangenis- straffen veroordeeld wegens het plegen van moordaanslagen op Israëlische burgers en militairen. De Japanse terrorist Kozo Okamoto, die met twee kameraden van het Japanse Rode Leger in 1972 verantwoordelijk was voor het bloedbad op het Ben Goerionvliegveld bij Tel Aviv waarbij 26 Portoricaanse pelgrims om het leven kwamen, werd eveneens vrijgelaten.

Het nieuws over de uitwisseling is door de Israëlische bevolking met gemengde gevoelens ontvangen. Joodse kolonisten in de bezette gebieden en familieleden van slachtoffers van Palestijnse aanslagen toonden zich zelfs uitermate verbitterd over de vrijlating van Palestijnen die de dood van joden op hun geweten hebben. In hun kritiek op het Israëlische regeringsbesluit menen de joodse kolonisten dat individuele belangen van de drie militairen en hun families ten onrechte boven het collectieve belang van de Israëlische staatsveiligheid zijn gesteld. Minister van Defensie Rabin zei het als zijn morele plicht te hebben beschouwd ervoor te zorgen dat de drie militairen naar huis konden keren.

Vice-premier Sjamir heeft meteen van premier Peres geëist dat aan de 25 joodse terroristen die aanslagen tegen Palestijnse burgemeesters en andere Arabische doelen hebben gepleegd na de vrijlating van Palestijnse terroristen onmiddellijk gratie wordt verleend. Dit terwijl het joodse terreurproces nota bene nog aan de gang is. De echtgenotes van de joodse terroristen gingen in Jeruzalem een hongerstaking beginnen om hun vrijlating af te dwingen. Na hun vrijlating verkozen 605 Palestijnen naar hun huizen op de bezette westelijke Jordaanoever en in de Gazastrook en naar Arabische steden en dorpen in Israël terug te keren. 394 Palestijnen werden met drie toestellen van de Israëlische luchtmacht naar Geneve gevlogen. 153 Palestijnen zijn via de Golan- hoogvlakte en Syrië naar Libanon teruggekeerd.

Door de eigenlijke uitwisseling in de slotfase van het vrijlatingsproces in Geneve te laten plaatsvinden, wilde het door Syrië gesteunde Volksfront van Djibril voorkomen door de Israëliërs in de luren te worden gelegd, zoals in november 1983 bij de vorige Palestijns- Israëlische uitwisseling de rivaliserende Fatah- organisatie van Arafat was overkomen.

Bij die uitwisseling van 4800 Palestijnen en Libanezen tegen zes Israëlische militairen werden 121 Palestijnse gevangenen op het laatste moment in strijd met de gemaakte afspraken niet vrijgelaten, hetgeen Israël op een openlijke berisping van het Internationale Rode Kruis is komen te staan. Deze 121 Palestijnen werden nu met vertraging van anderhalf jaar alsnog in vrijheid gesteld. (Overgenomen uit de Haagsche Courant). ■

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. koffiedik; [illegible] 10. muziekinstrument; 13. [illegible] 15. [illegible] 18. [illegible] 20. rivier in Spanje; [illegible] 25. overgeleverd [illegible] 26. trechter van [illegible] 29. plechtige belofte; 30. rivier in Schotland; [illegible] 34. kettingvormige [illegible] 36. [illegible] 40. deel van een camera; 41. deel van een fornuis; 42. [illegible] 44. [illegible] 46. dril; 47. steen; 48. [illegible] 49. voedsel; 51. houten beeld als uithangteken [illegible] 53. lange [illegible] 54. houweel van [illegible] 57. bevel; 59. bitter [illegible] 60. [illegible] 61. [illegible] 64. gravin van Holland; [illegible] 67. werkplaats; 69. reis, tocht; 70. [illegible] 72. vlugge, springende be[illegible] 76. [illegible] 78. register, lijst; 79. slingerplant; 81. enigszins; 82. veerkracht, elasticiteit; 84. grote [illegible] 88. [illegible] 90. te weinig na; 91. bloem; 93. [illegible] van haring; 95. deel [illegible] 97. [illegible] de top van de be[illegible] 101. [illegible] 103. [illegible] 104. [illegible] pende anibtenaar; 109. het mid[illegible] 113. voor (lat.); 114. vordering; 116. dun en smal stuk hout; 117. [illegible] 119. richting; 121. [illegible] geest; 123. [illegible] 125. [illegible] 126. mannetjesvis; 127. glazen zuigbuis; 129. vlakgom; 131. [illegible] 132. vaart, snelheid; 134. spie, bout; 135. boot van Eskimovrouwen; 136. stel; 138. familielid; 139. oppervlaktemaat; 140. [illegible] richting aan te duiden; 142. [illegible] lust; 144. [illegible] 145. gewichtsmaat; 147. Spaanse [illegible] koningin; 149. op weinig na; 150. [illegible] 152. [illegible] 154. [illegible] 156. [illegible] 158. [illegible] 161. [illegible] 163. [illegible] opstootje; 164. optisch hulpmiddel; 165. schoudermantel; 167. inhoudsmaat; 168. deel van het oor; [illegible] 170. [illegible] langpootmug; 172. weefsel van schapenhaar; 174. Mohammedaans hoofddeksel; 175. [illegible] 178. [illegible] 181. spruit; 183. rijstbrandewijn; 185. [illegible] 187. [illegible] 189. vreemde munt; 190. [illegible] 191. [illegible]

VERTICAAL: 1. val, [illegible] 2. eenheid (fr.); 3. dicht, gesloten; 4. onderdrukker, heerser; 5. [illegible] voortbewegend; [illegible] hoenderachtige vogel; 8. [illegible] 9. Romeinse godin van de jacht; 10. raming; 11. herberg (lt.); 12. betaalmiddel; 14. [illegible] 15. dubbelzout; 17. deel van een vinger; 19. platte steen; 21. sierdek op een bed; 23. eikeschors; 26. in[illegible] 27. [illegible] 31. vóór alles; 33. uniek; 35. voorzetsel; 36. leger (fr.); 37. gezongen to[illegible] 39. [illegible] 42. een ogenblik; 43. koper, consument; 45. zangvogel; 48. veni n; 50. zeker; 52. verstoteling; 53. werkplaats; 55. ingewijde (lat.); 56. rivier in Brabant; 58. [illegible] roet (lat.); 60. [illegible] 62. telegraafrestant (afk.); 63. intiem, vertrouwd; 65. uitgedroogd; 68. kleefmiddel; 71. elektrisch geladen deeltje; 72. wijsheid; 73. kostuum; 75. adellijk, edel (samenst.); 76. toonhaar (lat.); 77. [illegible] [illegible] 100. [illegible] 104. zeer warm; 105. [illegible] grond; 107. [illegible] land; 108. muzieknoot; 110. deel van een boek; 111. [illegible] (lat.); 112. vrucht; 115. deel van een cirkel, [illegible] vaatwerk; 120. [illegible] 121. [illegible] bergklooof; 126. toestel om te heien; [illegible] Japanse [illegible]

A.P.SIM.BOORS.BAS.G.C
S.PUT.SPAR.UIER.BOA.D
FRIL.BOURD.MERKL.PAGE
AAL.EBBOE.K.POEET.TOR
[illegible]
OSAKA.TORGOSE.MARNE.VTG
BARON.KORDEST.GRAAF.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Claudette Koolman
Palm Beach 100
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 28 juni 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

PEON

HET VOORDEEL VAN openingenkennis is dat men een klein openingsfoutje van de tegenstander snel kan afstraffen. Deze openingenkennis kan uit boeken, en gelukkig zijn er boeken die het idee [illegible] Als U dus een openingenboek koopt, ga [illegible] uit het hoofd leren, maar probeer [illegible] komen en probeer aan de hand [illegible] partij van een openingenkenner [illegible] onbekende opening speelt.

WIT	ZWART
G.R. v/d Ploeg	S. de Jong

AMSTELTOERNOOI 1985

1. e2-e4 c7-c6

CARO-KANN. Het idee achter deze opening is ongeveer hetzelfde als die van het Siciliaans nl. ruil van de c-pion tegen een Witte centrumpion en dan d.m.v. de half-open c-lijn de Damevleugel aanvallen.

2. d2-d4 d7-d5
3. e4-e5 e7-e6

Zonder dat Zwart het weet speelt hij nu geen Caro-Kann meer, maar Frans, een opening met een heel ander idee dan Caro-Kann.

4. [illegible] Pb8-d7

Het idee van de Franse opening is om met pion c5 het Witte centrum te ondermijnen. Door de zettenwisseling kost dit in deze partij te veel tempo's waardoor Wit hiervan kan profiteren.

5. Pg1-f3 c6-c5
6. c2-c3 Dd8-b7
7. Dd1 [illegible] Pg8-e7
8. Lf1-d3 Pe7-f5

Wit staat beter. Zwart heeft moeilijkheden met ontwikkelen mede door het tempoverlies en doordat hij geen goede velden tot zijn beschikking heeft.

9. 0-0 Pf5xe3?

Belangrijker omdat het paard op f5 goed staat en omdat hij zich beter zou kunnen ontwikkelen en daarna overgaan tot ruilen en/of aanvallen.

10. [illegible] Db6-c7

Beter was misschien een ontwikkelingszet alhoewel Zwart ook [illegible] wat hij kan bijv. op de volgende zet Pb6 of f6 spelen met bevrijding van zijn stelling.

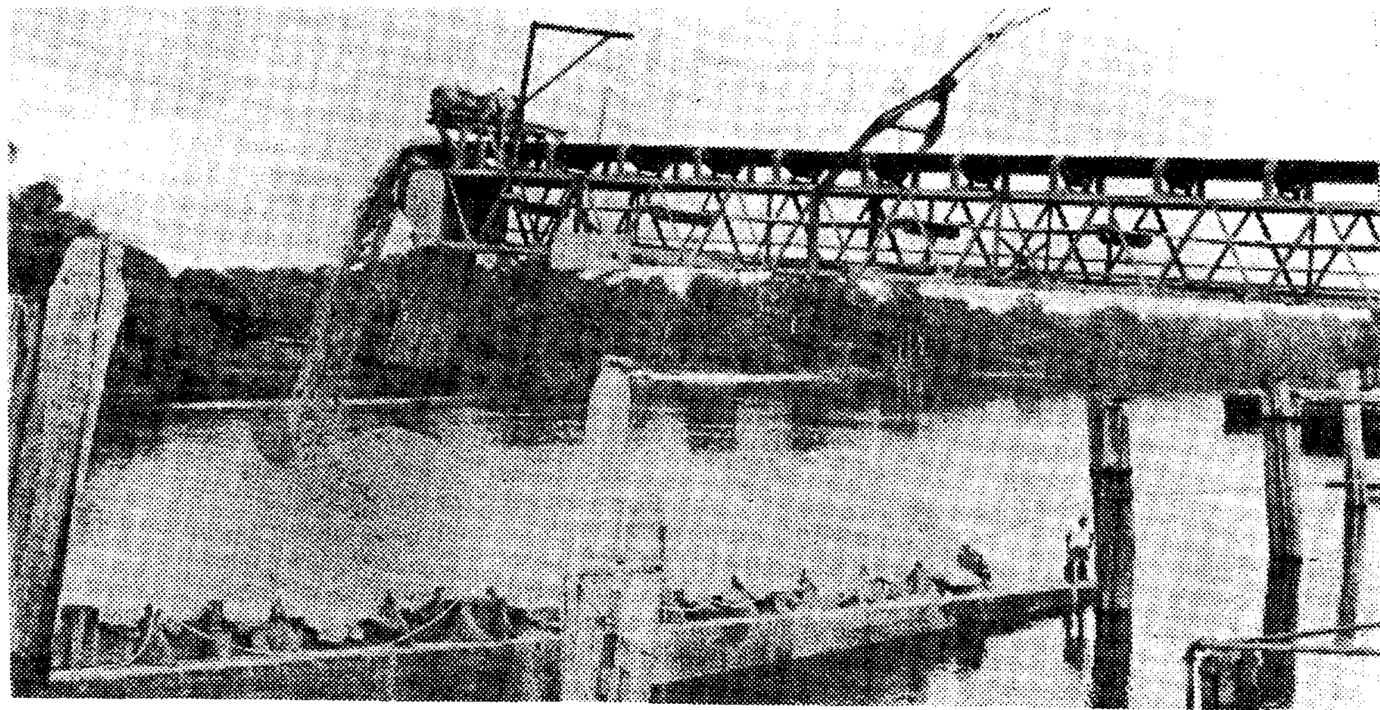
11. Pf3-g5 f7-f6
12. [illegible] Ke8-e7

[illegible] 14. Dxg6+, Ke7; 15. Df7+, Kd8; [illegible]

13. [illegible] [illegible]
[illegible] Ke7-d8
[illegible]

16. [illegible] Tf8-e8
17. [illegible] Le7-f8
18. [illegible] Te8xf8
19. [illegible] Dc7-d8
20. [illegible] Kd8-d7
21. [illegible] Kd7-d8

[illegible] Wit wint de [illegible]

Guyana

BREAKTHROUGH IN BAUXITE?

GEORGETOWN, GUYANA — After several years of decline, Guyana apparently believes it is about ready to resume its former role as the major producer of refractory bauxite.

The state-owned Guyana Mining Enterprise (Guymine) has not been precise about the developments in the industry. But it recently indicated that the key to its plans lay in "a new product" to be put forward as an alternative to calcined bauxite.

According to a company statement, Guymine was close to a technological breathrough on the product which it will show-off by year end.

Guymine says that the new material, if accepted by its clients in Europe, Japan and North America, would mean "a major breakthrough...in turning around five years of losses."

Industry sources say Guymine engineers have found a new method of using the tailings from Demerara bauxite, after it has been washed, to develop new products.

"We are satisfied that the tailings arising from bauxite washing in Demerara, Guyana, can be processed to provide desirable products," says a Guymine technical paper on the project made available to the Caribbean New Agency (CANA).

Traditionally Guyana bauxite mined along the Demerara River is washed to remove sand and other extraneous material and also for better handling.

But during washing, a significant amount of gibbsite, the main mineral containing Guyana bauxite, is lost. This is what Guymine officials, it appears, are attempting to recover.

In fact many methods have been in the past been tested, and a plant was actually put into operation. But none of them was totally successful and the recovery facility was shut down in the mid 1970s.

The grade of bauxite recoverd "may be used directly for chemical grades or with further processing produce a premium grade of calcined refractory bauxite," the paper said.

The process, which involves "benefication" through froth processing, could also lead to increased production of metal grade bauxite for alumina production, the document indicated.

bauxite officials say the project appeared as though it could be succesful.

They feel that Guyana might be on a road to putting its major emphasis on refractory and abrasive bauxite, de-emphasising the metal grade ore, particularly in light of the downturn in the aluminium industry.

If the new development is the predicted success, Guyana could sustain the turn-around in its bauxite was 1.55 million tonnes, and the growth was the first upward movement in nine years.

Guymine has set a 1985 production target of two million tonnes and with first quarter shipments of 455,878 tonnes, the target appears within reach. Calcined bauxite is to account for 575,000 tonnes of total production and metal grade bauxite for 1.07 million tonnes. The other grades account for the remaining two million tonnes.

Audited figures have not yet been produced for 1984, but Guymine chief executive, Dustan Barrow, estimated a US 30 million dollar operating profit — the first time the figures will be in the black for five years.

Barrow described the 1984 performance as "a remarkable achievement" and industry sources generally agree, particularly in light of the 1983 deficit of US 45 million tonnes when just over a million tonnes of bauxite were produced. They also point to the softness of the industry in the Caribbean region.

The new optimism in the Guyana bauxite sector comes at a time when the Forbes Burnham government is apparently willing to allow some measure of private involvement in the industry which it took over in the 1970s with the nationalisation of the operations of the North American majors, Reynolds and Alcan.

Prime Minister Desmond Hoyte said recently that the country would like a technological partner to help rehabilitate the industry, which produced nearly four million tonnes of bauxite in 1978.

Hoyte mentioned particularly the need for help in the alumina refinery, which was closed in mid-1982 because of falling prices and reduced demand. ■

SAVE THE SWAMPS

It was evening. There reigned the sound of silence. Before me stretched a monochromatic world, the still waters mirroring the luminous violent yellow of the western sky. Weird black shapes only, rose out of the waters. Long arms stretched out and upwards, longer legs reaching back down into the depths, forming an eerie unworldly pattern against the ominous glow. I was transported in time, back to a primeval earth where nature was supreme unto itself.

This majestic, largely forgotten wilderness, commonly referred to as the 'swamp', is one of natures greatest gifts to the ecology of our Islands. Because these extensive areas have no great or obvious use in today's life-style, they have been avoided and ignored and so a wonderfully rich reserve of flora and fauna still remains undisturbed.

Due to a fairly common misconception that the 'swamp' is purely a breeding ground for mosquitoes and other undesirables, the wealth of species which exists in these natural parklands has been left unexplored.

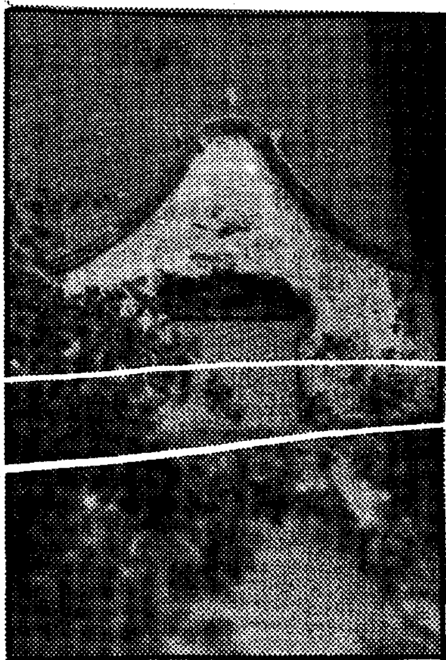
There are, in fact, three varieties of mangrove, white, red and black. While the white is relatively innocuous, as it grows on land above normal water levels, the black mangrove, only affeted by water at high tides or during rains, is the main breeding ground of the mosquito.

It is in the spectacular red mangrove, then, that this vast array of birds and underwater life is to be found. The vegetation provides a sale nursery for young fish and other marine life. The high branches house secure nests for beautiful birds, with an abundance of food in the water below. Nutrient material for surrounding waters originates there. Rainfall is attracted by these areas, helping to replenish the fresh water lenses. The clarity of the coastal water is maintained by the mangrove, which moderates the runoff to the sea. Most importantly, perhaps, they afford protection during hurricanes and storms by dissipating wave action.

Such a valuable boon can not be treatened without serious repercussions, but at any time can be enjoyed. A drive or walkthrough, where possible with a pair of binoculars offers a fascinating and enlightening few hours of unique experience. Nature was given to be appreciated. While we continue to respect our mangroves they will continue to protect us.

(vervolg van pag. 9)

eerste helft van de vorige eeuw verlaten, omdat de eigenaar Willem van Uytrecht op Santa Cruz woonde dat vanuit de stad makkelijker te bereiken was. Hierna is het huis voor ongeveer 3/4 deel afgebroken. De dakpannen en stenen werden afgevoerd. Slechts de fundering en de westelijke topgevel met enkele muren daaromheen zijn destijds blijven staan. Ook de tegen het terras gelegen regenbak is, op het dak na, intakt gebleven. Deze 18e- eeuwse in- en uitzwenkende topgevel is echter in het begin van de jaren zeventig ingestort.

De dokumenten, tot nu toe gevonden, geven ons geen informatie over de landbouw op Pos Spaño. Zoals op alle andere plantages werd hier waarschijnlijk ook maishi chikitu (sorghum) verbouwd. De grote magazina die zich aan de weg naar het landhuis bevindt, werd gebruikt om deze maishi te bewaren. Binnen de dikke muren van de magazina was de oogst beschermd; een speciale manier van opslaan en stapelen van de maishi liet geen aantasting door muizen toe. Pos Spaño moet ook een indigo plantage zijn geweest. Op de baai liggen nog steeds drie gemetselde bakken, die voor het wassen van indigo dienden. Deze plant was in de eerste periode van de Curaçaose landbouw op vele plantages in het wild te vinden. San Juan, Ascencion (Siberië), San Nicolaas, Zuurzak en anderen hadden tenminste tot de eerste helft van de XVIIIe eeuw een uitgebreide indigo- kultuur.

In het begin van de vorige eeuw blijkt de indigo geen belangrijke rol meer te spelen in de landbouw; tegenwoordig zijn de indigo- planten bijna geheel uit het Curaçaose landschap verdwenen.

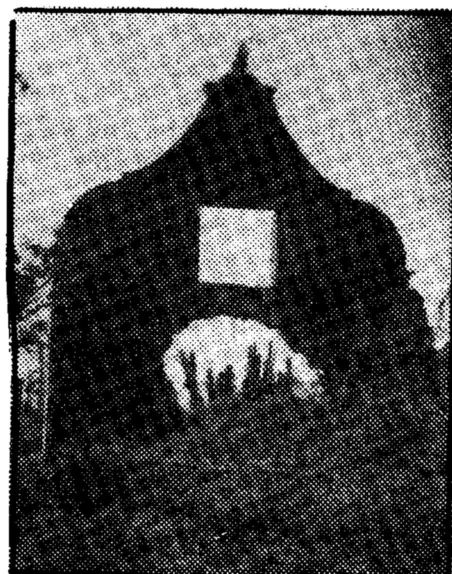
Hoe de indigo destijds behandeld werd lezen we in het boek "Reizen naar Suriname", geschreven door Capitein Johan Gabriël Stadman in 1800. De beschrijving van de procedure in Suriname is zeer waarschijnlijk ook van toepassing op Curaçao. Om een fijne blauwe kleurstof te krijgen, werd de indigo met een grote hoeveelheid water gewassen. De geperste planten liet men gisten in een grote gemetselde bak, genaamd de "uitweekkuip". Na ongeveer achttien uren was dit proces klaar: dan liet men het blauwe water overlopen naar een tweede bak, de "slagkuip", die lager in de grond lag. Door het roeren van dit water met houten spatels zonk de indigo in bolletjes naar de bodem van de kuip. Men liet het water nog een keer overlopen in een derde en nog lagere bak, de "zink kuip", om de laatste restjes van kleur uit te trekken. Omdat er een grote hoeveelheid water nodig was, waren de bakken naast bronnen of putten gebouwd, zoals bij Pos Spaño voorkomt.

DE NAAM POS SPANO OF SPAANSE PUT

De oorsprong van de naam van de plantage Pos Spaño is onbekend. Het is heel goed mogelijk dat de Spanjaarden, die ons eiland voor de Nederlanders veroverden, in dit gebied een bron van zoet water hadden ontdekt en een put hadden gegraven. Bij de baai van de plantage, Boca Pos Spaño, was er inderdaad vroeger een put, die nu gevuld is met aarde. De baai, waar men makkelijk kan aanmeren, ligt aan het einde van een vallei tussen twee bergen, Seroe Juana en Seroe Kalki. Deze vallei is de plaats van afwatering van dit grote gebied: vandaar de huidige rijke bebossing o.a. manzanilla- en tamarindebomen.

BESLUIT

Met de weinig bestaande gegevens hebben we getracht een beeld te schetsen van het landhuis en van de plantage Pos Spaño, een van de eerste belangrijke plantages op ons eiland. Maar wie weet hoeveel verhalen uit het verleden nog verborgen zitten in de mondi van Pos Spaño, tussen de kadushi's en de wayaka's? ■

World Festival of Youth

MOSCOW MEETING ANTI-WESTERN AFFAIR

Bridgetown, Barbados, CANA -- A handful of Caribbean youths travel to Moscow next month for a major international youth festival, denounced by critics as a Soviet-financed, anti-western propaganda stunt. The 12th World Festival of Youth and Students, scheduled for mostly leftists from a number of regional countries, including Barbados, Guyana, Guadeloupe, St Lucia, and St Vincent and the Grenadines.

Regional coordinators for the festival had been planning to take larger contingents to the Soviet capital, but the word from Moscow was that financial constraints had forced cutbacks, well-placed youth sources here said. The Barbados National Preparatory Committee (NPC) was aiming for a 20-man team, but it's now been allocated just five delegates.

Similarly, the size of the Guyana delegation has been cut to 10, Guadeloupe's to 10, with both St Vincent and the Grenadines and St Lucia each being allowed five delegates, the sources said. The week-long get-together, the Soviet bloc's alternative to a similarly controversial pro-democratic youth festival in Jamaica two months ago, will feature cultural presentations and political discussions under the theme "For anti-imperialist solidarity, peace and friendship".

Around 40.000 delegates are expected to attend. According to the Barbados NPC Chairman Michael Richards, "a great part" of the festival will be devoted to discussing international issues like nuclear disarmament, Central America, and South Africa. In addition, delegates will also be expressing solidarity with third world countries he said were being exploited by "imperialism" — a leftist term usually reserved for the western industrialised nations, but more specifically the United States.

The local youth sources said most of the young people who were hoping to make the Moscow trip, had opposed the Jamaica festival, held exclusively for youth supportive of western democratic ideals. Their opposition had stemmed mainly from the exclusion of communists from Jamaica's Easter weekend conference.

The Kingston festival organisers had argued it would have been against the fundamental purpose of the meeting to have invited leftists because they did not identify with democracy, which was what the conference was about. Now with the delegation cuts, the sources threw doubts over whether Barbados will in fact be represented. There had been some initial jostling by hardliners for control of the NPC and the friction was certain to intensify over the selection of the five delegates, the sources said..

Richards said the NPC had telexed Moscow asking the organisers to reconsider the allocation of delegates to Barbados and allow at least an extra 10. Regional delegates will have all their travelling and other expenses met by Komsomol, youth arm of the Soviet Communist Party on behalf of the festival organisers, the World Federation of Democratic Youth (WFDY) and the International Union of Students (IUS), two pro-Moscow organizations based in Eastern Europe.

The United States Information Service (USIS) here, which recently hosted a telepress conference on the Moscow festival, said youths supportive of Soviet ideals or those likely to be swayed in that direction were prime targets for the festival organisers. "The orchestrated festival will be expected to produce a series of resolutions which uniformly attack the United States and its allies and blame them for all world problems, poverty, racism and conflict", a USIS release said.

"The resolutions will call for world disarmament and peace in support of standard Soviet calls for disarmament and zones of peace", it added. Richards, in a Cana interview, acknowledged that the tone of the festival will be anti-western and anti-American, but he said the Soviet Union shouldn't be regarded as doing something wrong by hosting a festival to highlight the problems caused by "imperialism". ■

Jamaica

PROBLEMS GALORE

KINGSTON, JAMAICA — The Jamaica Prime Minister, Edward Seaga, is under mounting pressure as several thousand state- paid employees continue pressing for big pay hikes government says the beleaguered economy cannot take.

The Seaga government has had to contend with a strike by teachers and one by mailmen over salaries. The teachers were demanding the government raise its pay offer from 10 per cent to 80.

Nurses and civil servants have also rejected government's wage offer and major unions have started flexing for coming negotiations with the administration.

The police too have warned that they will not accept the 10 per cent hike being put to public sector workers, and already municipal employees nervous about their jobs, demonstrated across the island.

And if all this were not enough, Seaga is facing an increasingly confident and agressive opposition, and he also has a quarrel with his traditional allies, the private sector, over economic strategy.

All these developments have more than passing connection for they relate to Jamaica's agreement with the International Monetary Fund (IMF) and Seaga's precarious balancing act as he attempts to hold together Jamaica's fragile economy.

There are over 100,000 public sector workers and what they with strikes, sharp statements and muscle flexing, have been telling the government is that they want wage increases to deal with the sharp movements in prices here since their last contract in 1983.

They point out that last year alone official inflation was 31 per cent while the government was offering pay increases of only 10 per cent.

But under Seaga's agreement with the IMF wages have to be kept firmly in control, government spending reined in, and the economy deregulated to encourage foreign competition and push local businesses into exports.

In effecting the strategy the government has had to heavily devalue the Jamaican dollar, which has pushed up prices, lower subsidies, and last year fire 6.000 public sector employees to reduce the wage bill. More public workers are to go.

The Seaga administration has been able to cite impressive statistics to show that economic targets are being met — investment has increased, it said, and it has surpassed IMF targets of a reduction in the budget deficit.

But such arguments have apparently not made much impression on people whose pockets hurt and who have watched their living standards fall rapidly.

The Jamaica Teachers Association (JTA) reported that most of its 1700 members abandoned classrooms in June to demonstrate and ask for a better wage offer.

The smaller communist- led National Union of Democratic Teachers (NUDT) joined the strike and indicated it was closing ranks behind the JTA.

Two days before their action, the JTA had rejected an increased government offer of 12 per cent, but with the date for the implementation of the new contract to be three months later.

"We have asked to drink bitter medicine but we see no remedy down the road," said teachers president, Noel Monteith during a large demonstration in Kingston.

Monteith sent a clear warning to the government that the teachers would strike again to press their salary claims if a satisfactory conclusion was not reached — and soon.

Policemen have also been grumbling. Police Federation chairman, Ricardo Buchanan, in the presence of National Security Minister Winston Spaulding, described the 10 per cent offer as "treacherous and recreant to the cause of national security and civil liberties". He said the state "is being set for corruption and the police are wickedly moribund."

Buchanan placed the blame for the policies and their impact on workers squarely on "the Siamese twins" — the IMF and the World Bank — and declared "sooner of later this country will have to do without the IMF."

Saying that a traumatic economic situation here was impinging on the ability of people to lead a decent life, the police sargeant noted that wherever there was hardship there were marches and demonstrations.

"The people of this country are marching again and the police will come face to face with people of divers political en non- political fraternities," he said. "...We must use every available resource to protect people engaged in legitimate marches, but we must break up every march which threatens the fibre of society."

The police had to deal with the issues "without losing sight of our primary role as law enforcement officers," he added.

It may not be long before the police are put to the test again for the People's National Party has warned of widespread protests if municipal elections were not held on schedule by the end of June. The government and the opposition are at loggerheads over the Prime Minister's proposal for local government reform and a drastic reduction in the number of municipal seats.

The PNP is firmly opposed to the seat reductions, but says it will continue to negotiate with the government on the issue within the framework of the independent Electoral Advisory Committee on-

Dutch minister of Development Co- operation on visit in Jamaica.

ce that does not mean a postponement of the polls, which were put off a year ago.

Any postponement "will be met with strong protests from one corner of Jamaica to another," the party warned.

Government officials are concerned about the impact of demonstrations here on the national economy, and said that three days of protests in January against increased petrol prices, scared away tourists and cost the country over US 30 million dollars in lost earning.

The police handled the January action with "kids gloves" but recently fired tear gas to break up a small PNP demonstration on the grounds that there was information of other groups planning to use the gathering to cause mischief.

Tha action of the security forces during the demonstration caused widespread debate here, and was one of the issues that triggered Buchanan's comment.

The quarrel over the municipal elections and the reforms has only served to heighten tensions among employees in the local government systeem, where a number of functions are already being transferred to central government, with the aim, according to the administration, of cutting cost and improving efficiency.

It was to get the government's clear position, especially in the face of reports of pending widescale redundancies, that the Jamaica Association of Local Government Officers (JALGO) called out its members and declared that "the ball is now in the government's court."

Seaga is also facing dissent on the broader economic front. His recent removal of the remaining products from import control brought charges of broken promise from manufacturers who said they had been assured that the process would not have been completed before 1987.

Faced with a wave of criticism and claims that some sectors would be wiped out, the Prime Minister had to hurriedly hike the initial tariffs imposed on a host of agricultural produce.

The business sector is also complaining that the policies of tight credit and high interest rates enforced by the government threatens the survival of many companies, and quarrel with the scale and pace of adjustment taking place.

According to commentator and University of the West Indies professor, Carl Stone, the effect of the rapid pace of deregulation was to get more money from the IMF and World Bank, but with the political effect of making the Prime Minister look incompetent. ■